

Masteroppgave i produktdesign ved avdelingen for
produktdesign ved Høgskolen i Akershus, våren 2009

PDMK 5900

“Leselounge”

Av

Elin Scott
Sofiesgate 9, 0170 Oslo
+47 99 38 84 25
scott.elin@gmail.com

Sarah H. M. Ness
Markveien 27, 0554 Oslo
+47 90 07 03 33
malmoness@gmail.com

For

Akershus Kunstsenter for daglig leder Rikke Komissar
Storgaten 4, 2000 Lillestrøm
+47 64 84 34 44
dagligleder@akershuskunstsenter.no

Hovedveileder

Professor Tore Gulden
Høgskolen i Akershus, Instituttveien 24, Kjeller
Tore.gulden@hiak.no
+47 97 47 54 80

Innholdsfortegnelse

0.0.	Abstract	s. 3
1.0.	Innledende tekst	s. 4
1.1.	Om Akershus Kunstsenter	s. 4
1.2.	Bakgrunn for valg av oppgave	s. 4
1.3.	Problemformulering og presisering	s. 5
1.4.	Kravspesifikasjon	s. 5
1.5.	Konseptets samfunnsmessige hensikt	s. 6
1.5.1.	Hvorfor en leselounge?	s. 6
1.5.2.	Hva gjør Leseloungen annerledes enn en kafé eller et galleri?	s. 7
1.5.3.	Universell utforming	s. 7
2.0.	Litteratursøk og teoretisk oppbygning	s. 9
2.1.	Litteratursøk for inspirasjon	s. 9
2.2.	Teoretisk litteratursøk	s. 10
2.3.	Begrunnelse og forklarende om teorien	s. 11
2.3.1.	Påvirknings prinsipper	s. 11
2.3.2.	Semantiske virkemidler	s. 14
2.3.3.	Metoder for research	s. 17
2.3.4.	SWOT analyse	s. 18
2.3.5.	Ergonomi	s. 21
3.0.	Fremgangsmetoder	s. 22
3.1.	Metoder	s. 22
3.1.1.	Observasjon	s. 22
3.1.2.	Kvantitative empiriske metoder-spørreundersøkelse	s. 26
3.1.3.	Kvalitative empiriske metoder	s. 31
3.1.4.	Spørreundersøkelse basert på Cialdinis syv prinsipper	s. 36
3.2.	Markedsresearch	s. 41
3.2.1.	Trender fra PEJ-gruppen og foredrag med Li Edelkoort	s. 41
3.2.2.	Møbelmesse i Milano	s. 43
3.2.3.	Sammenlikning med liknende konsept	s. 44
3.3.	Fremdriftsplan	s. 46
3.3.1.	Prosjektplan	s. 46
3.3.2.	Milepælsmøter	s. 47
3.3.3.	Brainstorming	s. 49
3.3.4.	Analyse, ord og uttrykk	s. 50
3.4.	Argumentasjon for utvikling av konseptet rundt Leseloungen	s. 60
3.4.1.	Konseptet i sin helhet	s. 61
3.4.2.	Brukerscenario	s. 68
3.4.3.	Sekvensanalyse	s. 71

3.4.4.	Prosessarbeidet	s. 72
3.5.	Utvikling av avslapningsmøbet Float	s. 72
3.5.1.	Produkt definisjon	s. 72
3.5.2.	Designprosess	s. 74
3.5.3.	Endelig resultat	s. 79
3.5.4.	Produktforklaring	s. 81
3.5.5.	Refleksjon av avslapningsmøbelet Float	s. 81
3.6.	Utvikling av aktivitetsmøbel	s. 83
3.6.1.	Produkt definisjon	s. 83
3.6.2.	Konseptutvikling av aktivitetsmøbel	s. 86
3.6.3.	Tilpasset produkt til oppdragsgiver	s. 91
3.6.4.	Endelig resultat av bokhyllen Grow	s. 97
3.6.5.	Refleksjon rundt bokhyllesystemet Grow	s. 98
3.6.6.	Utvikling av aktivitetsmøbelet Pebble	s. 98
3.6.7.	Endelig resultat av aktivitetsmøbelet Pebble	s. 100
3.6.8.	Refleksjon rundt aktivitetsmøbelet Pebble	s. 101
3.7.	Andre produkt	s. 101
3.7.1.	Bladholder Leaf	s. 101
3.7.2.	Taklampen Motion	s. 102
3.7.3.	Avlastningsbord	s. 103
3.7.4.	Bord med klaff	s. 104
4.0.	Oppgavens endelige resultat	s. 105
4.1.	Visualisering av konseptet	s. 105
4.1.1.	Plassering av produktene i rommet	s. 108
4.2.	Arbeidstegninger	s. 109
4.3.	Økologisk tankegang	s. 109
5.0.	Eksterne ressurspersoner	s. 111
5.1.	Interiør og møbeldesigner	s. 111
5.2.	Luxo	s. 111
5.3.	Sosiolog	s. 112
5.4.	Psykolog	s. 112
6.0.	Refleksjon	s. 114
6.1.	Samarbeid med oppdragsgiver	s. 114
6.2.	Samarbeid med møbelsnekker	s. 116
6.3.	Samarbeid mellom oss som studenter	s. 118
6.4.	Refleksjon rundt hele eksamensperioden	s. 119

Abstract

I dagens samfunn finnes det enkelte regler for hvordan man bør oppføre seg på offentlige steder. Særlig på gallerier eksisterer det for mange mennesker en høytidelig stemning, med begrensninger innen muligheten for aktivitet og avslapning på samme sted. Teorien til Robert Cialdini viser at man kan påvirke mennesker i en ønsket retning ved hjelp av syv prinsipper for påvirkning. Imidlertid er det muligens ikke forsket nok på hvordan man kan påvirke mennesker til aktivitet og avslapning, samt avslapning ovenfor andre mennesker og holdninger i et kunstgalleri, gjennom møbel og interiørdesign. Hvordan designe en leselounge i et kunstsenter, som er tilrettelagt for både aktivitet og ro, og som ivaretar private og sosiale behov hos de besøkende og ansatte ved kunstsenteret. Gjennom designprosess, metoder og teori er det mulig å komme frem til konseptløsninger og produkt som kan være med på å skape en holdningsendring hos de besøkende.

Ved hjelp av disse metodene har det kommet frem at man muligens kan oppfordre folk til aktivitet og avslapning, samt ivareta sosiale og private behov hos mennesker, gjennom design. Resultatet er en leselounge på Akershus kunstsenter der konseptet, og rommet, er delt på bakgrunn av to vinklinger av ordet avslapning. Både fysisk og mental avslapning, og avslapning ovenfor andre mennesker i et offentlig rom. Avslapningen ovenfor andre mennesker kan bidra til en ny holdning ovenfor kunstgallerier.

1.0. Innledning

1.1. Om Akershus Kunstsenter

Akershus Kunstsenter ligger vis á vis tog stasjonen i Lillestrøm sentrum, i et gammelt fredet trehus og har blant annet vært den gamle politistasjonen i byen. Kunstsenteret viser billedkunst og kunsthåndverk av profesjonelle samtidskunstnere. Det huser også andre arrangement, som forfatterkvelder, barneverksted, artist talks, for å nevne noe.

Kunstsenteret er en del av et landsomfattende kunstnerstyrt formidlingsnettverk, som omfatter til sammen 15 kunstnerdrevende visningssteder i Norge. Akershus Kunstsenter eies av organisasjonen BOA (Billedkunstnerne i Oslo og Akershus) og NKSO (Norske kunsthåndverkere Stor-Oslo), og finansieres primært med fylkeskommunale midler (Akershus Fylkeskommune).

1.2. Bakgrunn for valg av oppgave

Vi, Sarah Ness og Elin Scott bestemte i sommer at vi ønsket å utføre vår mastereksamen sammen, på bakgrunn av positive erfaringer ved tidligere samarbeid. Da Akershus kunstsenter kontaktet skolen med ønske om et samarbeid med to studenter for å designe og opprette en leselounge, (Fig. 1.1.), ved senteret, takket vi ja og avtalte første møte med daglig leder ved senteret, Rikke Komissar. Dette møtet var veldig interessant for oss, og oppgaven var helt i tråd med hva vi ønsket å gjøre til vår mastereksamen. Vi ønsket begge å jobbe innenfor interiør og møbeldesign, så dette prosjektet viste seg å være midt i blinken. Vår retning i dette studiet er konseptbasert og vi så på denne oppgaven som en god konseptuell oppgave ved at vi skal skape en helhetlig "konstruert" situasjon, eller situasjoner, fremfor å utføre et studie og en utvikling av ett eller flere produkt, og dets unike materialer. I denne oppgaven er materialet tilpasset konseptet, ikke andre veien.

Fig. 1.1.

1.3. Problemformulering og presisering

Problemformuleringen ble skrevet på bakgrunn av observasjonene av Kunstsenteret under praksisperioden og etter oppdragsgivers ønsker.

"Hvordan designe en leselounge i et kunstsenter, som er tilrettelagt for både aktivitet og ro, og som ivaretar private og sosiale behov hos de besøkende og ansatte ved kunstsenteret."

Hensikten med prosjektet slik det er uttrykt i problemformuleringen, er å designe flere typer element som til sammen skal skape en helhetlig atmosfære i det disponible rommet. Det er viktig å presisere at med kunstsenter menes Akershus Kunstsenter. Oppgaven skal først og fremst ivareta Akershus Kunstsenters og deres besøkendes behov. Vi ønsker å presentere et helhetlig konsept hvor vi ivaretar det sosiale og det private på samme tid. Med sosial menes grupper av to eller flere mennesker som vil bruke rommet for å diskutere og konversere om kunsten de akkurat har sett, gjøre skoleoppgave eller sitte i grupper og lese. Med privat menes det å kunne sitte uforstyrret og lese, ha mulighet for konsentrasjon, eller dele leseopplevelse med bekjente. Disse to bruksmåtene ønsker vi å frembringe ved å bruke aktivitet og ro som de to mest essensielle stikkordene i designprosessen.

1.4. Kravspesifikasjon

1.4.1. Kravspesifikasjon for Leseloungen i sin helhet:

Funksjon:

Skal tilrettelegges for lesing

Skal tilrettelegges for visning av diverse kunstutstillinger

Skal tilby sjelden kunstlitteratur

Skal tilrettelegges for projektorfremvisning

Skal ha en form for soneinndeling

Bør tilrettelegges for temakvelder

Bør inneholde godt leselys

Bør gjøre litteratur lett tilgjengelig

Kan inneholde en forhøyning i en del av rommet

Kan oppfordre bruker til å ta av seg på bena

Estetikk:

Bør gi et varmt og lekent uttrykk

Bør gi et uttrykk av natur og materialekthet

Ønsket opplevelse:

Skal gi bruker en noe mer avslappet holdning til et kunstgalleri

Skal tiltrekke seg folk fra galleriet

Skal bidra til avslapning via aktivisering og ro

Bør vekke nysgjerrighet fra utsiden av rommet

Bør gi besøkende lyst til å komme tilbake

Kan oppfordre til sosialisering og gi brukere ny faglig stimulans innenfor kunst

Kan tiltrekke seg nye brukere og brukergrupper

Materialbruk:

Skal inneholde produkter laget i naturmaterialer som tre og ull

Bør ha en form for veggdekor

1.5. Konseptets samfunnsmessige hensikt

1.5.1. Hvorfor en Leselounge?

I dag finnes det ikke bibliotek i Lillestrøm sentrum. Vil man låne bøker på et bibliotek utenom på et skolebibliotek, må man til Strømmen eller Oslo. Rundt juletider 2008 ble det arrangert en underskriftskampanje blant beboere i Lillestrøm om å bygge et bibliotek i byen. Om dette kommer til å bli realisert er man usikker på. Leseloungen på Akershus Kunstsenter skal derfor være med på å øke tilgjengeligheten til litteratur i Lillestrøm. Loungen skal gjenspeile den allerede blomstrende kulturelle aktiviteten i byen. Rommet skal fungere som et sosialt og kulturelt samlingspunkt for kunst- og kulturinteresserte personer. Noe av målet er å gi folk en møteplass på en kunstnerisk arena. Tilgangen til et slikt rom med denne type litteratur og sosiale arrangement er med på å sikre skolebarn, ungdom og studenter gode kulturelle tilbud. Leseloungen vil også benyttes til visnings- og projektrum, som base for ulike aktiviteter knyttet til foredrag, debatter og annen kulturell formidling. Ved å tilby et lokale hvor publikum kan komme og lese kunstillitteratur, oppdage nye nettstedet via fri internett tilgang, være sammen med folk med samme interesse, utvides det sosiale kultur- og litteraturtilbudet i Lillestrøm sentrum.

For å kvalitetssikre det litterære tilbudet har Kunstsenteret inngått en avtale med Torpedo Kunstbokhandel (Kunstbokhandel, 2009).

1.5.2. Hva gjør Leseloungen annerledes enn en kafé eller et galleri?

Så vidt oss bekjent eksisterer det per dags dato ingen slik leselounge i Norge (se kap. 3.2.3 under kapittel Markedsresearch). Dette prosjektet vil sånn sett være et pilotprosjekt som vil være med å generere økt aktivitet for Akershus Kunstsenter. Leseloungen skal tilrettelegges for lesing, det vil komme et tilbud om kjøp av kaffe, te eller varm sjokolade etc. Men her må ikke de besøkende betale for å oppholde seg. Spesielt vil dette være et ideelt sted for elever ved Skedsmo eller Lillestrøm Videregående skole å gjøre research innenfor kunst som fagområde. Også for studenter ved Høgskolen i Akershus vil dette være et fristed å gjøre studiearbeid på.

Hvis man sammenlikner Leseloungen med en sittegruppe på et galleri, vil loungen tilby et eget rom for refleksjon. Her kan man møtes etter en runde i galleriet og diskutere kunstverkene. I tillegg vil man finne litteratur som er linket til utstillingene, artistbooks om kunstnerne etc. Ønsket er å oppnå en kafé-lignende opplevelse hvor bøkene er i fokus og ikke kaffen i seg selv.

1.5.3. Universell utforming

Universell utforming betyr at produkter, byggverk og uteområder som er i alminnelig bruk skal utformes slik at alle mennesker skal kunne bruke disse på en likeverdig måte så langt det er mulig, uten spesielle tilpasninger eller hjelpemidler.

Fig. 1.2.

Hvem er alle?

En gylden regel innen universell utforming (utforming, 2009) er at bygninger og uteområder tilrettelagt for personer med funksjonsnedsettelse, også fungerer godt for alle andre.

Det har blitt diskutert universell utforming med daglig leder og oppdragsgiver på Akershus kunstsenter. Kunstsenteret er i utgangspunktet ikke tilrettelagt for alle brukere, ettersom det er en trapp ved inngangspartiet til senteret (Fig. 1.2.). Her vil det være svært vanskelig for en i elektrisk rullestol å komme inn. Bygget har også to etasjer, der store deler av utstillinger holdes i annen etasje, uten heis opp til annen etasje. Utfordringen med Akershus kunstsenter er at det er et fredet bygg, og det kan derfor ikke gjøres noe med selve bygget.

Daglig leder har ved en anledning hatt en besøkende i elektrisk rullestol som ikke hadde mulighet til å komme seg inn grunnet trappen ved inngangspartiet. Det var kun daglig leder på stedet, og det var for tungt til at hun klarte å hjelpe vedkommende opp. Inne i selve huset vil vanlige rullestoler kunne bevege seg mellom de ulike rommene i første etasje. Inne i leseloungen vil en person i vanlig rullestol i prinsippet kunne bruke hele rommet, med hjelp opp på podiet. Daglig leder er per dags dato i kontakt og forhandlinger med kommunen, vedrørende bygging av heis ved inngangspartiet til senteret.

2.0. Litteratursøk og teoretisk oppbygning

2.1. Litteratursøk for inspirasjon

Innledningsvis i dette kapittelet vil vi vise til en modell (fig. 2.1) hvor vi visualiserer hvordan teori og praksis under hele oppgaveprosessen har fulgt hverandre tett. Selv om fremdriftsplanen som ble fulgt la opp til at prosjektets første halvdel skulle ta for seg teori, har vi hentet inn denne teorien under den siste praktiske halvdel av oppgaven. Modellen er inspirert av Ragnvald Kallebergs (Holter & Kalleberg, 1996) modell over en hovedoppgaves oppbygning, og illustrerer hvordan metodene samt resultatene av researchen, og teorien har vært med på å påvirke den praktiske utviklingen under hele designprosessen.

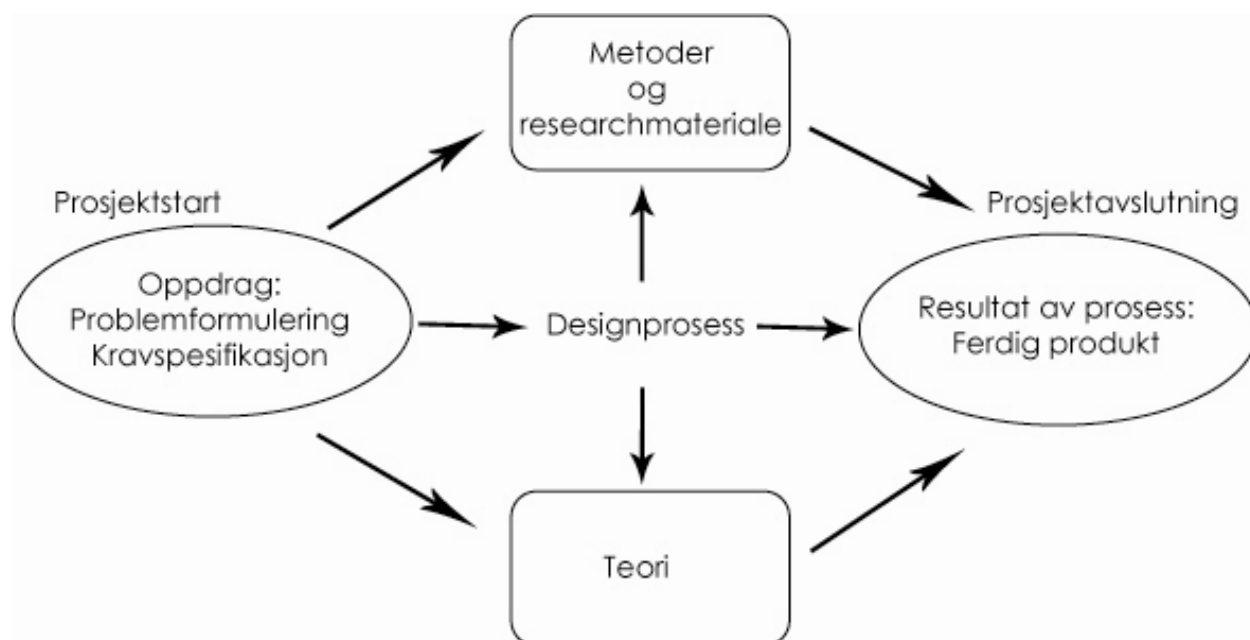

Fig. 2.1

I utplasseringsperioden vi hadde hos Akershus Kunstsenter høsten 2008, brukte vi noe av tiden til å lete etter litteratur som kunne være relevant å bruke under masteroppgaven. Vi lånte en god del bøker om interiør, belysning og arkitektur, deriblant Norsk Funkis (Aarønæs & Havran, 2007) som tar for seg norske bygninger fra funkis perioden, og Lighting: creative planning for successful lighting solutions (Wilhide, 1998). Begge bøkene gav oss en innsikt innen to forskjellige områder som vi ønsket å trekke med oss inn som inspirasjon til oppgaven vår. Etter å ha hatt et møte med Luxo, fant vi derimot fort ut at å designe lamper til denne oppgaven ville kreve mer tid og penger for

godkjenning enn hva vi ville ha ressurser til, (Se 5.2. under kap. Eksterne ressurspersoner.)

Bakgrunnen for å bruke funksjonalismen som inspirasjon kom først og fremst fra rommets størrelse. Oppgaven vår var å innrede en Leselounge på ca 20 kvadratmeter, hvilket tilsier at vi ble nødt til å tenke smarte løsninger på produktene. Tanken var å ta utgangspunkt i linjene fra den funksjonalistiske perioden i Norge og tenke Compact Living, altså hvordan designe flere funksjoner og løsninger i ett møbel for å spare plass. Her fikk vi lånt en bok av vår eksterne veileder, sosiologen Svein Hovde. Boken *Collapsibles* (Møllerup, 2001) tar for seg sammenleggbare produkt viser til mange spennende løsninger som kunne overføres til vårt prosjekt. Men etter det første designbrief-møtet med daglig leder på Akershus Kunstsenter, Rikke Kommisar, valgte vi å gå vekk fra dette designprinsippet. Hun ga oss en tilbakemelding om at hun ønsket et rom med rene og myke linjer, og ikke for mange funksjoner i et møbel. Hun så helst for seg enkle elementer som var lett håndterbare både for besøkende og ansatte. Det var ikke aktuelt for henne å ha møbler som måtte forandres og tilpasses etter eget bruk, rommet skulle leve sitt eget liv. Etter det andre milepælsmøtet i mars, fikk vi også her tilbakemelding fra veilederne om at vi burde konsentrere oss om møbelets ene funksjon. Møbelet skal lett kunne forstås av den enkelte bruker.

Vi valgte allikevel å ta med oss arkitektur som inspirasjonskilde. Ettersom inspirasjonen til rommet skiftet fra å helle mot det minimalistiske i funksjonalismen til det mer naturinspirerte formuttrykket man kan finne i Jugend perioden, ble litteratursøk for inspirasjon spesifisert. Boken om Jugendstilen i Ålesund (Havran, 1997) og kapitler og bilder fra designbøker som *Interior Architecture Now* (Hudson, 2007), har vært noe av litteraturen vi har brukt videre.

2.2. Teoretisk litteratursøk

For å kunne besvare oppgaven på best mulig måte ble det diskutert hvilke fagområder vi måtte vite mer om. Et område vi tidlig så at vi ville få bruk for var sosiologiske studier. Vi ble tipset om boken "Vårt rollespill til daglig" (Goffman, 1974), men etter å ha lest litt av den fant vi ikke noe som pekte direkte mot vårt område. Så i stedet for å benytte oss av litteratur som snakket rundt vårt tema om hvordan mennesker omgås i rom med fremmede, valgte vi å henvende oss til sosiologen Svein Hovde og psykologen Cathrine Moestue for eksternt veiledning. Svein Hovde er sosiolog og underviser i sosiologi på universitetet i Oslo, (se 5.3. under kap Eksterne ressurspersoner), Cathrine Moestue har gått i

lære hos dr. Robert Cialdini som er en internasjonal ekspert innen psykologi og påvirkning på områdene overtalelse, selvtilfredshet og forhandling. Han har skrevet boken "Influence: science and practice (Cialdini, 2009)" hvor han tar utgangspunkt i syv prinsipper for påvirkning. Disse prinsippene har vi sett på som viktige i prosessen, og de har blitt brukt både under intervju og samtaler med kommende brukergrupper, selve designprosessen og kommer til å bli brukt i videre presentasjon av konseptet.

2.3. Begrunnelse og forklarende om teorien

2.3.1. Påvirkningsprinsipper

Cialdinis syv prinsipper kan sies å være selvfølgelige i dagliglivet. Man møter disse påvirkendeprinsippene daglig, uten at man kanskje er klar over det, bruker man disse selv også. Cialdini forklarer i sin bok inngående om hvert av de syv prinsippene, om man blir lurt og hvordan disse prinsippene kan brukes for å påvirke i ønsket retning. Vi har valgt å bruke syv av de syv prinsippene som påvirkere i vårt konsept og underveis i vår designprosess. Her er forklaringen på de seks prinsippene og eksempel på hvordan disse blir brukt i denne masteroppgaven:

Gjensidighetsprinsippet:

Dette prinsippet dreier seg i hovedsak om det å gi for så å motta, og deretter gi igjen.

Eksempel: konseptet dreier seg om å gi brukere en behagelig og avslappende opplevelse i et offentlig rom. Dette gjøres via komfortable møbler, inspirerende og lun stemning, god service fra de ansatte på Kunstsenteret og ikke minst godt litterært tilbud. Ved å oppnå at brukeren får denne gode følelsen i Leseloungen, vil personen komme tilbake. Kunstsenteret har på denne måten fått en tilbakevendende bruker. Denne brukeren vil snakke positivt om besøket til bekjente og slik bidra til at flere oppsøker Akershus Kunstsenter. Kunstsenteret gir og mottar dobbelt. Samme eksempel kan brukes med de ansatte på kunstsenteret. Som designere gir vi de en løsning på en Leselounge, et rom de vil føle tilhørighet til fordi de har vært med på en del av utviklings prosessen. De ansatte vil føle stolthet og reklamere for sin egen arbeidsplass. Slik vil man kunne tiltrekke seg flere besøkende og kunstsenteret øker sin servicegrad.

Indre konsistens:

De fleste mennesker har en grunnorientering som er slik at de står for de valg de har tatt, hvis avgjørelsen har blitt tatt av dem selv. Det er ofte vanskelig å få mennesker til å skifte mening, selv om det faktisk kan vise seg at et annet valg ville vært bedre. Jo større avgjørelsen er, desto mer bastant blir man på at avgjørelsen som har blitt tatt er den riktige.

Eksempel: Dette prinsippet har blitt brukt med tanke på aktivitetsmøbelet. Hvis en bruker bestemmer seg for å prøve møbelet, er det stor sannsynlighet for at vedkommende går inn for å mestre det. Personene forplikter seg til å klare det, og vil ikke gi seg før han eller hun har behersket det. Det vil igjen føre til user attachment og vedkommende vil knytte seg til møbelet.

Sosiale bevis:

Mennesker søker til grupper hvor vi føler oss akseptert. Ofte har disse gruppene fellesnevner seg i mellom, være seg samme yrke, rase, alder og kjønn, smak innen musikk, felles interesseområder som kunst o.l. Hvis et "medlem" av gruppen gjør noe som ingen andre ellers i gruppen har gjort tidligere, f. Eks. abonnerer på et magasin som er helt nytt på markedet, vil de andre i gruppen lettere interessere seg for det samme magasinet, fordi en av deres likesinnede har gått god for det.

Eksempel: Her kan man legge en link mellom dette prinsippet og gjensidighets prinsippet. La oss si at en kvinne fra en bokklubb er innom galleriet for å titte på en kunstner hun har hørt om. Hun prøver ut Leseloungen og går fornøyd ut etter endt besøk. Hun møter bokgruppen uken etter og forteller om sin gode opplevelse. Et par av damene i klubben har kanskje sett oppslag om den samme Leseloungen men har ikke tenkt tanken på å stikke innom i og med at de ikke er spesielt interessert i kunst. Det vil nå bli attraktivt for disse damene legge et besøk på Leseloungen. De har fått informasjon og godkjennelse på at plassen er bra fra en likesinnet.

Like, og bli likt (likhet):

Dette prinsippet kan vinkles på mange måter, men hovedsakelig dreier det seg om å like hverandre for å oppnå best resultat. Ikke minst å gjøre seg likt ved å vise at man liker andre. Alle mennesker liker anerkjennelse og bekræftelse på at man på en eller annen måte er likt, enten det dreier seg om mer overfladiske ting som komplement for utseende, eller mer dypere komplement rundt noe man har utrettet eller gjort.

Eksempel: Dette prinsippet vil være mest aktuelt å bruke i utviklingen av aktivitetsmøbelet. Tanken bak dette møbelet er at brukerne er nødt til å

samarbeide med andre for å få funksjonalitet, et slikt samarbeid blir ofte enklere hvis man står ovenfor en person man liker. Og man liker gjerne personer som liker det samme som en selv. I dette tilfellet vil litteraturen være felles link. Hvis aktivitetsmøbelet lages slik at det skal bli brukt av de besøkende som liker å lese ett spesielt kunstblad, deler disse en felles interesse og det vil allerede her oppstå en felles link mellom de to personene. De føler seg bundet til hverandre på bakgrunn av felles interesse. Dermed åpner det for en god kommunikasjon mellom to mennesker som vil oppnå det samme.

Autoritet:

Mennesker med en respektert stilling eller holdning vil, i et samfunn, bli sett opp til og deres handlinger vil på en måte være en slags godkjenning for mennesker rundt. I tillegg til denne godkjennelsen vil det også forekomme etteraping av disse autoritetenes handlinger, dette fordi mennesker som ser opp til disse ønsker å være like.

Eksempel: Ved åpning av Leseloungen på Akershus Kunstsenter i september er ordfører, rådmann og andre respekterte personer invitert. Ved medieomtale rundt åpningen er det viktig å få en god tilbakemelding fra disse personene da innbyggere i Lillestrøm og omegn vil sette stor lit til deres uttalelser. Dette er med på å skape en "trygghet" og nysgjerrighet rundt konseptet i Leseloungen.

Knapphet:

Knapphetsprinsippet viser hvordan en ellers ubetydelig ting kan bli ekstremt etterspurt. La oss si at en butikk har tatt inn en hel mengde like produkt som skal selges på tilbud. Ved å samle alle produktene sammen under en salgsplakat, vil etterspørselen være normal. Men, idet antallet minker vil etterspørselen bli større ved at folk vil sikre seg en sjeldenhet. Hvis det, etter avsluttet salg, kun er ett produkt igjen, og dette averteres som siste produkt, kan man være sikker på at butikken kan selge dette siste produktet til full pris, uten diskusjon fra kjøper. Kjøperen føler seg spesiell som klarte å sikre seg det aller siste, sjeldne produktet.

Eksempel: Dette prinsippet har ikke blitt brukt konkret i utviklingen av produktene. Det har derimot blitt brukt i det totale konseptet ved at leseloungen tilbyr sjelden litteratur i form av kunst-, design- og arkitektur litteratur. Disse bøkene er sjeldne, og finnes ikke på vanlige bibliotek eller bokhandlere. En god del av bøkene blir hentet fra messer i utlandet, og er derfor en knapp vare i Norge.

Kontrast:

Prinsippet om kontrast dreier seg om å fremheve noe ved å ta i bruk sammenlikning med noe annet. Det å belyse et poeng i mengden av andre poeng blir ofte lettere når man belyser ulikhetene i de ulike poengene.

Eksempel: Under møter med oppdragsgiver har dette prinsippet blitt brukt ved å først legge frem et forslag som ikke er helt ideelt, for så å presentere det beste alternativet sist. På denne måten har det vært lettere å overbevise om riktig valg, noe som ofte kan være vanskelig for oppdragsgiver som ofte velger ut fra egen smak og egne erfaringer.

2.3.2. Semantiske virkemidler

En innfallsvinkel til produkt semiotikk handler hovedsakelig om den "riktige" måten å designe redskap på, slik at de er lette for bruker å forstå, og bruke (Hjelm, 2002).

Hvorfor er semiotikk viktig i vårt prosjekt?

I dette prosjektet skulle det designes en leselounge på Akershus kunstsenter, for brukere av senteret. Ut fra resultatene fra ulike metoder og teori ble det utformet et konsept med bakgrunnsordet "avslapning" Ut fra det ordet forgrenet det seg to møbelkonsept, et avslapningsmøbel og et aktivitets møbel. I løpet av designprosessen ble det også utviklet et modulbasert bokhyllsystem. Det er svært viktig at brukerne av disse møblene forstår hvordan de skal håndteres og brukes. Dette må kommuniseres i selve designet på produktene, slik at bruker forstår produktet. For å få en oversikt over hvordan de tre produktene har en semiotisk oppbygning har de blitt satt inn i modellen til Anna Westholm: Produktsemiotisk lathund fra 2002 (Fig. 2.2.)

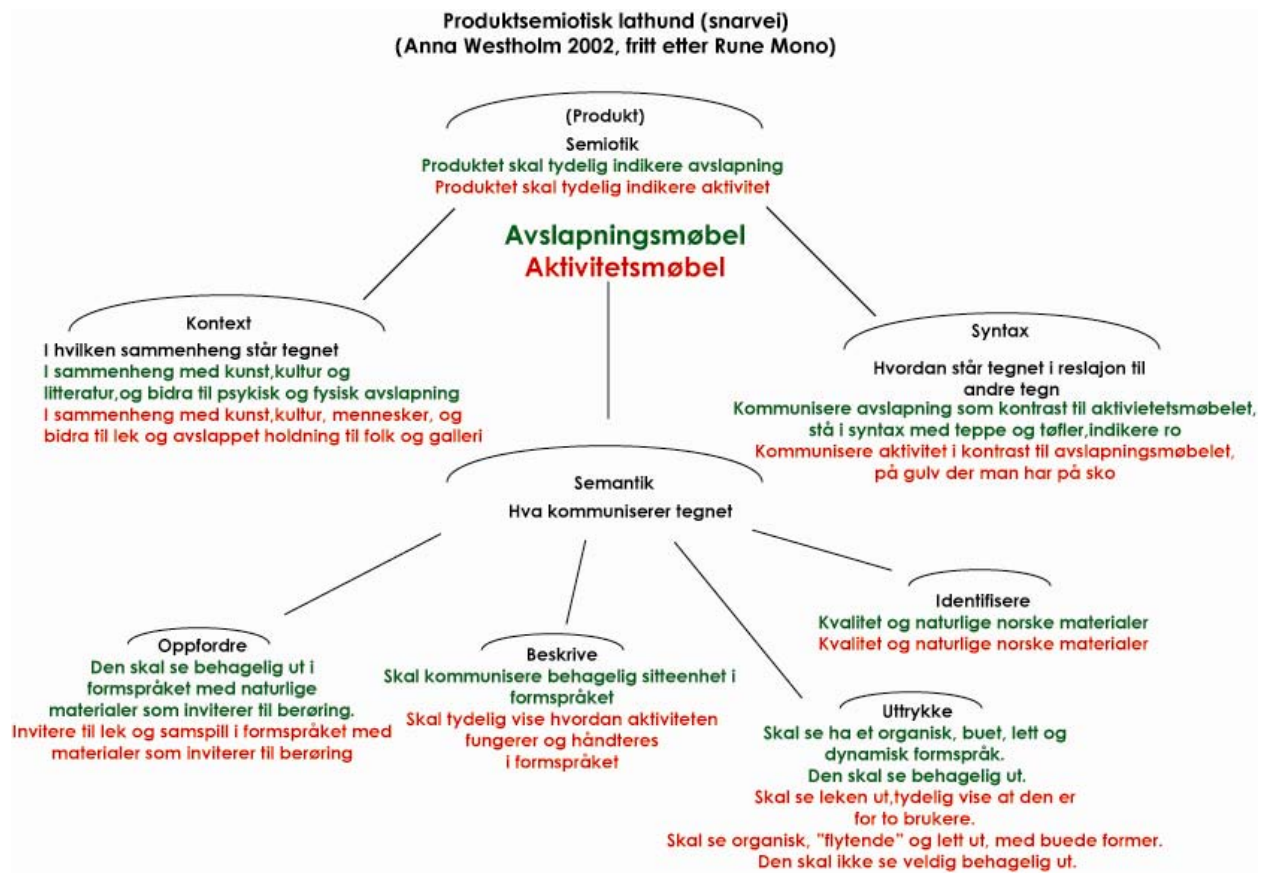

Fig. 2.2.

(produkt) Semiotikk, læren om tegnets (produktets) visuelle språk og bruk:
Avslapningsmøbelet: Produktet skal tydelig indikere at det er et avslappende sittemøblement i formspråket
Aktivitetsmøbelet: Produktet skal tydelig indikere at det er et aktivt møbel i formspråket.

Kontekst, i hvilken sammenheng står tegnet (produktet) i forhold til kultur, tid, omgivelser:

Avslapningsmøbelet: Produktet skal stå i et rom på et kunstsenter som skal brukes til avslapning, lesing, sosialisering, reflektering og ulike aktiviteter. Rommet skal tilby en gratis møteplass på en kulturell arena med tilbud av sjelden kunst og designlitteratur. Det finnes ikke bibliotek i Lillestrøm sentrum, leseloungen kan fungere som en mulig erstatter for det, på den type litteratur den tilbyr. Møbelet skal hovedsakelig brukes i en avslappende sammenheng med mulighet til å ta av seg på bena.

Aktivitetsmøbelet: Produktet skal stå i et rom på et kunstsenter som skal brukes til avslapning, lesing, sosialisering, reflektering og ulike aktiviteter. Møbelet skal brukes i en aktiv sammenheng mellom to brukere. Møbelet skal invitere til kommunikasjon og samarbeid, og bidra til en mer avslappet holdning ovenfor andre mennesker, samt ovenfor kunstgallerier.

Syntaks, hvordan står tegnet (produktet) i relasjon til andre tegn?:

Avslapningsmøbelet: Skal stå sammen med aktivitetsmøbelet, og skal kommunisere avslapning og ro i kontrast til det til det. Det skal stå på et teppebelagt platå, sammen med tøfler, og skal i syntaks med det kommunisere at man kan slappe av og ta av seg skoene. Det skal likevel kommunisere at det hører sammen med aktivitetsmøbelet i formspråket og materialene.

Aktivitetsmøbelet: Skal stå nede på gulvet og sammen med avslapningsmøbelet. Ved siden av det skal det kommunisere aktivitet. Det skal stå på gulvet der det ikke er teppe, så man må ha på sko, og inviterer derfor ikke til fullstendig avslapning. Det skal likevel kommunisere at det hører sammen med avslapningsmøbelet i formspråket og materialene.

Semantikk- Oppfordre, oppfordrer tegnet (produktet) til interaksjon:

Avslapningsmøbelet: Det skal se behagelig ut, og invitere bruker til å ville sette seg. Den skal se behagelig ut i formspråket og ha naturlige materialer som inviterer til berøring.

Aktivitetsmøbelet: Det skal se lekent ut, og invitere til lek og samspill i formspråket. Det skal ikke se ut som et møbel man slapper av i. Materialene skal på samme måte som på avslapningsmøbelet være naturlige og invitere til berøring.

Semantikk- Beskrive, hva beskriver tegnet (produktet):

Avslapningsmøbelet: Det skal være lett å forstå bruken gjennom formspråket på produktet.

Aktivitetsmøbelet: Skal tydelig vise hvordan aktiviteten fungerer og håndteres i formspråket.

Semantikk- Uttrykke, hva uttrykker tegnet(produktet):

Avslapningsmøbelet: Det skal se ha et organisk, buet og dynamisk formspråk. Den skal også oppfattes som lett i formspråket. Den skal se behagelig ut.

Aktivitetsmøbelet: Den skal se leken ut, og tydelig vise at den er for to brukere. Den skal også se organisk, "flytende" og lett ut, med buede former. Den skal ikke se veldig behagelig ut.

Semantikk- Identifisere, hva identifiserer tegnet (produktet):

Avslapningsmøbelet: Det skal se naturlig ut i formspråk og materialer.

Materialene skal være typisk norske slik at produktet skal kommunisere at det er norsk. Den skal kommunisere kvalitet.

Aktivitetsmøbelet: Det skal se naturlig ut i formspråk og materialer. Materialene skal være typisk norske slik at produktet skal kommunisere at det er norsk. Produktet skal kommunisere kvalitet.

2.3.3. Metoder for research

Vår hovedveileder Tore Gulden ga oss et hefte om metoder ("Methods,") som inngående forklarer hvordan hver enkelt metode fungerer og hvordan disse bør brukes.

De metodene vi valgte ut som riktige for vår oppgave var observasjon, kvantitative empiriske metoder som spørreundersøkelser og kvalitative empiriske metoder som fokusgrupper og dybdeintervju, (se kap.3.1. om metoder for utdypning om resultat).

Observasjon:

Bli i teorien beskrevet som en studie av mennesker i det miljøet de vanligvis vil ta i bruk det gjeldende produktet. Observasjon som en metode for å oppnå et bra resultat i denne oppgaven, ble foretatt på utvalgte kunstgalleri, deriblandt Akershus Kunstgalleri. Observasjonene dreide seg i hovedsak om hvordan fremmede mennesker oppfører seg når de besøker et galleri. Metoden gav interessante resultat (se kap. 3.1. Metoder), men bør i denne oppgaven kombineres med mer inngående metoder som gir mer validitet i research materialet.

Kvantitative empiriske metoder:

Med empirisk menes metoder som krever at personen(e) som tar i bruk metoden tar del i måten dette gjøres på. I dette tilfellet dreier det seg om en kvantitativ metode, en enkel spørreundersøkelse i papirform og en mer inngående nettbasert undersøkelse.

Kvalitative empiriske metoder:

Som nevnt ovenfor dreier denne type metode seg om å ta del i metoden. Denne gangen via kvalitative undersøkelser som intervju med enkeltpersoner og dybdeintervju med fokusgrupper.

Heftet vi brukte som veileder, hjalp oss å finne hvilke metoder som passet inn i prosjektet, og ikke minst når det ville lønne seg å ta de enkelte metodene i bruk.

2.3.4. SWOT analyse

En SWOT analyse er et verktøy man bruker i bedrifts sammenheng for å kunne kartlegge hvordan bedriften ligger i markedet og gjøre seg opp en formening om status i forhold til utbedringer osv. Forkortelsen SWOT er den engelske betegnelsen og står for Strength (styrke), Weakness (svakheter), Opportunities (muligheter), og Threats(trusler).

Vi har valgt å ta i bruk denne type analyse for å kunne bedømme hvor de svakeste punktene ved prosjektet vårt ligger og hva vi kan gjøre for å forbedre disse punktene, (Fig. 2.3.). Analysen er delt inn i to hovedgrupper, de interne og de eksterne faktum. Det vil være enkelte punkter på det eksterne plan som ikke er mulig å forhindre, spesielt under trusler, men det er allikevel viktig å være bevisst på disse truslene for å kunne forberede alternative løsninger.

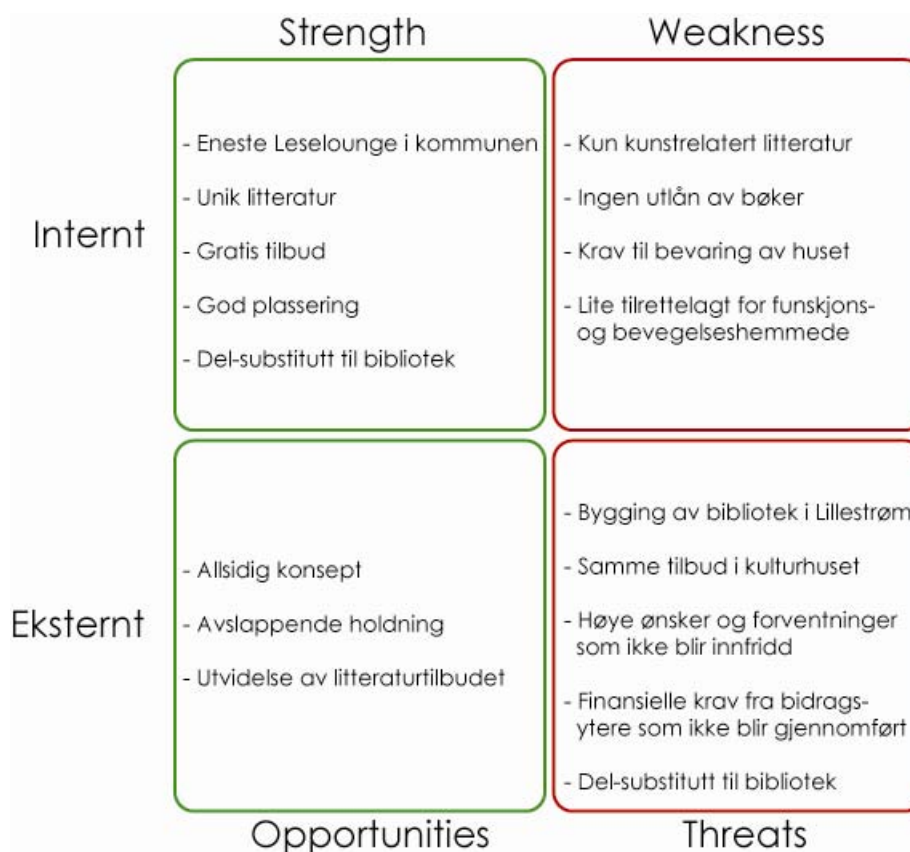

Fig. 2.3.

Her følger en utdypning om hvert punkt:

Internt:

Strengths - Styrke ved konseptet

- Leseloungen er den første i sitt slag i Akershus fylke. Man kan finne en liknende lounge på Litteraturhuset i Oslo, men her kombinerer man kafé og restaurant med sofa, stoler og bøker, aviser og magasiner. (henviser til bilde av litteraturhuset) Dette gir Akershus Kunstsenter et unikt tilbud som er med på å styrke senterets tilbud til de besøkende.
- Litteraturen som tilbys i Leseloungen er litteratur man hverken kan få lånt på bibliotek eller få kjøpt hos vanlige bokhandlere. Kunstsenteret har en avtale med Torpedo Kunstbokhandel, som er Oslos første uavhengige bokhandel. Torpedo Press er et uavhengig forlag basert på utgivelser av artists' books, kunstteori og antologier om samtidskunst.
- Leseloungen er et gratis tilbud til alle som er interessert i kunst og design og litteratur. Rommet inneholder behagelige møbler som skal gi de besøkende en behagelig leseopplevelse, enten de velger å lese bøkene Kunstsenteret har å tilby eller om de har med egen litteratur. Det vil bli mulighet for kjøp av kaffe, men det finnes ingen kjøpsplikt for å benytte seg av rommet.
- Akershus Kunstsenter ligger veldig godt plassert i Lillestrøm sentrum med tanke på offentlig kommunikasjon, (vis plassering på kart) som togstasjon og bussterminal. Leseloungen vil slik sett være et tilbud til reisende som ønsker en avslappende pause fra en offentlig ventehall.
- Det finnes per dags dato ingen bibliotek i Lillestrøm sentrum. Selv om Leseloungen ikke skal tilby annet enn kunstrelatert litteratur, vil allikevel konseptet dekke et kulturelt litteraturløst tilbud. Etter samtale med direktør ved Thon Hotel Lillestrøm viser det seg at hotellets gjester har etterlyst et slikt tilbud, gjestene vil derfor bli tilbudt å benytte seg av Leseloungen ved Akershus Kunstsenter under deres opphold.

Weakness - Svakheter ved konseptet

- Litteraturløst tilbudet vil i først og fremst konsentrere seg rundt kunstrelaterte bøker og magasiner.

- Det vil ikke bli mulighet for et utlånstilbud av bøker til de besøkende, hovedbegrunnelsen for dette er at bøkene er sjeldne og kostbare.
- Eksteriøret er fredet og gir derfor små rom for justeringer, både utvendig og innvendig. Det er derfor lite man kan gjøre med rommets størrelse, noe som gjør arealet lite.
- På bakgrunn av dette er det også svært lite tiltak som har blitt gjort med tanke på universell design, altså tilrettelegging for funksjons-hemmede, hvilket igjen hindrer en del besøkende.

Eksternt:

Opportunities - Konseptets muligheter/fremtidsutsikter

- Konseptet er allsidig og kan brukes i andre kontekster enn i kunstrelatert sammenheng, altså kan et slikt konsept som Leseloungen like gjerne tilrettelegges for skoler, konseptbutikker som Norway Designs (Designs), frisørsalonger, eller som et eget konsept i et større offentlig rom, eksempel jernbanestasjon, bussterminaler, venterom etc.
- Ved å kunne tilby et slikt konsept i et større galleri, gir man et avslappende tilbud til de besøkende. De har mulighet til å sette seg ned og reflektere over utstillingen de har sett og kanskje sette seg litt mer inn i kunstnerens historie via litteraturen de finner tilgjengelig i Leseloungen. Ved å gi de besøkende dette løse og holdningsavslappende tilbudet ønsker vi å rekruttere flere kunstinteresserte, gi Akershus Kunstsenter et godt rykte og dermed flere besøkende ved galleriet.
- Boktilbudet vil utvides etter hvert som tiden går, og utvalget vil hele tiden utvikle seg positivt. Slik vil Kunstsenteret alltid kunne tilby noe nytt til sine besøkende.

Threats – Konseptets eksterne trusler

- Lillestrøm får et nytt bibliotek som kan tilby en egen kunstavdeling med et bredt utlånstilbud.
- Et liknende konsept kan bli opprettet i Lillestrøm Kulturhus som har langt flere besøkende og en mye bredere brukergruppe i tillegg til kunstinteresserte.
- Etter å ha fått en del medieomtale tidlig i prosjektet kan forventningene til rommet være høyere enn vi klarer å tilfredsstille ovenfor brukeren.
- Prosjektet har fått finansiell støtte fra kommune og fylkeskommune. Pengene som har kommet inn forventes å gi rommet full funksjonalitet,

konseptet må altså la seg gjennomføre til den satte tidsfristen 3. September for at pengene ikke skal trekkes tilbake.

2.3.5. Ergonomi

Ergonomi er tilpasning mellom arbeidsmiljø/teknikk og mennesker. Det er hovedsakelig brukt i forbindelse med god tilrettelegging på arbeidsplasser. Arbeidsplassen skal tilrettelegges slik at hver enkelt arbeidstaker skal kunne ha naturlige og hensiktsmessige arbeidsstillinger.

Innledningsvis i prosjektet ønsket vi å bruke ergonomi på utviklingen av avslapningsmøbelet. Tanken var å designe med inspirasjon fra boken Rethinking sitting av Peder Opsvik (Opsvik, 2008) Dette var på bakgrunn av det delte konseptet "avslapning" og ønsket om å lage en ergonomisk riktig stol. Det var også tilbakemeldinger fra noen av de vi spurte, om at ergonomi var viktig. Likevel viste resultatene våre fra spørreundersøkelsene at emosjonelle verdier var de viktigste hos brukerne, (se 3.1.4. Under kap. Fremgangsmetoder)

På bakgrunn av dette ble det viktig å utvikle et møbel som appellerte til brukerne i formspråket, og som inviterte til avslapning uten å nødvendigvis være helt ergonomisk riktig. Møbelet til leseloungen skal heller ikke være et arbeidsmøbel der det stilles strengere krav til riktig sittestilling. Likevel har møbelet blitt designet utfra essensielle krav for hvordan man skal sitte godt i en avslapningsstol. Dette vises blandt annet på høyden på stolen og lengden på setet og rygg.

3.0. Fremgangsmetoder

3.1. Metoder

Utplassering høsten-08

Under vår utplasseringsperiode høsten-08 hadde vi deler av utplasseringen ved Akershus kunstsenter. Dette valgte vi for å bli kjent med senterets rutiner, besøkende og ansatte. På vårt første møte med Rikke Kommisar, daglig leder på kunstsenteret, fikk vi informasjon om hvilke ønsker og krav hun stilte til rommet og som vi måtte forholde oss til.

Ønskene fra Akershus kunstsenter:

- Til daglig fungere som en leselounge med sitteplasser og elementer til oppbevaring av bøker og blader
- Fleksibelt rom med mulighet til å flytte på møblene
- Fleksibelt rom med mulighet til å ha temakvelder, forfatterkvelder, møter, vernissasjer etc
- Vegg til visning på projektor
- Ønske om et helhetlig opplevelsesrom for besøkende og ansatte ved Akershus kunstsenter der brukeren kan slappe av med en kopp kaffe, en bok eller reflektere etter en gallerirunde.
- Dessverre hadde ikke kunstsenteret økonomiske midler til å finansiere hele prosjektet. Vi brukte derfor deler av utplasseringsperioden på å søke om støtte fra kommunen, fylkeskommunen og næringslivet. Vi fikk innvilget støtte fra kommunen og fylkeskommunen på en samlet sum på 103.000,-

3.1.1. Observasjon

I begynnelsen av perioden hadde vi vårt første møte med vår veileder under eksamen, Tore Gulden. Vi kom frem til at vi skulle begynne med metoden observasjon. Både på kunstsenteret, og ved andre steder, som: Gallerier, både under vernissasje og til daglig, åpning av utstilling på Akershus kunstsenter, bibliotek, kafeer etc. Vi observerte hvordan folk oppførte seg ovenfor hverandre i et galleri som et offentlig rom, hvordan de oppførte seg ovenfor kunsten og hvordan de eventuelt forholdt seg til møbler. Vi ville også kartlegge hvorvidt det fantes møbler på gallerier.

Vi ønsket å få en oversikt over hvordan menneskene ter seg på galleri, den generelle stemningen på slike steder, mulige problemområder og eventuelle andre interessante ting som kunne dukke opp.

Vi var også på åpning av utstilling på Akershus kunstsenter for å observere folk der.

På de ulike bibliotekene vi reiste på observerte vi hvordan folk satt og leste (Fig. 3.1.), både i forhold til møblene, bøkene/bladene og hverandre. Der spurte vi også både ansatte og besøkende noen korte spørsmål om:

- Foretrukket sittestilling ved lesing
- Foretrukket form for stol/sittemøbel
- Hvordan de likte å sitte i forhold til andre
- Hvorvidt et bord var viktig, og i hvilke situasjoner
- Hvor ofte de kom, og hvor lenge de ble
- Hva som avgjorde hvor de satte seg

Fig. 3.1.

Hvorfor:

Leseloungen vi skal designe befinner seg inne på et kunstsenter, og vi synes derfor det var viktig å observere hvordan folk oppfører seg på en slik sosial arena. Vi ønsket å gå inn i en slik setting og få kunst og stemningen i gallerier tett på oss, slik at vi kunne bruke dette videre i prosjektet. Vi ville også se om eventuelle møbler som finnes der blir brukt.

På åpning på Akershus kunstsenter, hvor leseloungen skal befinne seg, var det også viktig å se hvordan besøkende brukte de ulike rommene, og om noe kunne være interessant for oss å løse gjennom leseloungen.

Vi anså offentlige bibliotek som et lignende bruksområde som den fremtidige leseloungen, og ønsket derfor å undersøke lesevaner i offentlig rom. Både for å

kartlegge hva som finnes, eventuelle problemområder og hvilken sosiale "regler" som råder på denne formen for offentlige steder.

Resultat:

På galleriene oppførte folk seg ulikt i forhold til hva slags utstilling det var. Det var et yngre miljø og en mer avslappet stemning på en fotoutstilling der fotografen var ung, i forhold til en keramikkutstilling med et litt eldre klientell. Den generelle oppfattelsen var at vernissasjer ble brukt vel så mye som en sosial møteplass og mingling, og til tider sjekking, som til beundring av kunst. Vi oppdaget også noen gjengangere på de ulike stedene, som det kunne virke som kom dit kun for mat og drikke. Svært få tok av seg yttertøy, og det var en litt høytidelig stemning. De få møblene som eksisterte enkelte steder var enkle stoler, eller lave puffer. Disse ble lite, eller ikke, brukt. Vi så også etter om folk tok på noen av gjenstandene som stod utstilt. Da det var bilder på vegg var det ingen som rørte noe, men da det var løse gjenstander var det noen som berørte de. Men, det skjedde først etter en stund, og etter at en "førstemann" hadde gjort det (Fig. 3.2.). Det samme ble observert på Hennie Onstad senteret, der en kunstner ved navn Jean Tinguely hadde stilt ut ulike installasjoner, der hovedbudskapet var bevegelse. Hovedattraksjonen var at man skulle trække på en knapp, for å sette kunstverket i bevegelse. Hver gang noen nye kom inn i galleriet, brukte de lang tid på å observere hva andre gjorde, før de turte å gjøre noe selv. Når de så at andre trakk på knappen turte de selv å prøve.

Fig. 3.2.

På Akershus kunstsenter var det en del barn til stede, og dermed en litt mindre høytidelig stemning. Folk var mer høylytte og de to etasjene bidro til en litt løsere stemning. Drikke og snacks ble plassert i det første rommet til butikken og ble dermed et naturlig samlingspunkt. Ingen trakk innover i lokalet, og det ble

ganske trangt og folksomt. Dette anså vi som et interessant funn, ettersom leseloungen som befinner seg innenfor butikken kan være med og trekke folk innover og gjøre senteret mer brukervennlig under vernissasje. Da vil det kunne være snacks i leseloungen og dermed løse opp i grupperingene som samles i butikkområdet, samt introdusere loungen for nye brukere.

På bibliotekene oppdaget vi at folk foretrekker å sitte alene og i fred når de skal lese og være konsentrerte. Folk satte seg helst alene, og helst ved et bord. Valg av sitteplass var ofte tilfeldig, men i nærheten av lesestoffet de ønsket. Rygglene på stolen var viktig for noen, og enkelte ville helst ha sittet i sofa.

Men felles for alle var ønsket om å sitte alene. "Ola nordmann" har en ganske stor intimsfære. Enkelte brukte til og med stoler som bord for å slippe å dele bord med andre

Vurdering:

Det var nytt, og interessant for oss å tilbringe mye tid på ulike gallerier, og få det kunstneriske miljøet og stemningen rundt vernissasjer så tett inn på oss. Vi skal tross alt designe et rom på et kunstsenter, og så det som nyttig å ha denne bakgrunnsresearchen som første utgangspunkt. På Akershus kunstsenter oppdaget vi hvordan vi muligens kunne løse utfordringene med plassmangel i butikkområdet (Fig. 3.3.).

Fig. 3.3.

På bibliotekene så vi utfordringen i å skape plasser der folk føler de sitter alene, men likevel ha muligheten til å sitte sammen om man skulle komme i følge med fler. Det var også interessant å se hvordan folk følger det andre gjør. Når en hadde rørt ved keramikkfigurene eller slått med hammeren, var det flere som turte. Når en gjør noe, gjør flere det.

All observasjon ble dokumentert med foto eller film.

Videre i utplasseringsperioden begynte vi med metode nummer to, spørreundersøkelser.

På dette tidspunktet anså vi skoleelever som en av hovedmålgruppene. Rikke ønsket at det skulle være en leselounge for alle slags brukere, deriblant et sted for skoleelever å komme og gjøre lekser, eller søke opp informasjon til skoleoppgaver.

3.1.2. Kvantitative empiriske metoder- spørreundersøkelser:

1.spørreundersøkelse:

De første spørreundersøkelsene vi lagde delte vi ut til elever på tre ulike videregående skoler. To av skolene lå i nærmiljøet til kunstsenteret, mens en lå i en annen by. Vi valgte disse ulike skolene på bakgrunn av studielinjene de hadde. To av skolene hadde linjene design og håndverk, mens en hadde media og kommunikasjon. Altså linjer som innebar kreative fag og elever med interesser rundt design, kunst og kultur.

I spørreundersøkelsene spurte vi om:

- Interesser rundt kunst, grafikk, design og arkitektur
- Fritidsaktiviteter og hobbyer
- Interessen rundt kunst og galleri
- Interessen rundt litteratur, hva slags litteratur og lesevaner
- Hva ordet lounge betyr for dem, kjennskap rundt ordet og betydningen av det.

Hvorfor:

Vi ønsket å kartlegge interessene og vanene til de lokale skoleelevene som mulige fremtidige brukere. Ville en leselounge på et kunstsenter være et aktuelt samlingssted for ungdom? Hvordan var interessen for kunst og kultur blant dagens ungdom? Ville det være mulig å trekke ungdom dit fra en annen by? Gjennom spørreundersøkelsene ville vi også gjøre elevene kjent med kunstsenteret.

Vi så også en mulighet i å innlede et samarbeid med elevene på snekkerlinjen på den ene skolen til produksjon av møbler til leseloungen. Dette anså vi som fruktbart for begge parter. Erfaring gjennom et reelt prosjekt, følelsen av å ha bidratt til noe i en større sammenheng og eierskapsfølelse for elevene. Og vi ville fått god hjelp med produksjon til en rimelig pris, samt samarbeid på kryss av

skoler og ulike aldre. Dette var dessverre ikke interessant for skolen på grunn av tidspress i forhold til læreplanen deres.

Resultat:

Vi fikk en grei kvantitativ kartlegging av interessene blant skoleelever. Fåtalet var interessert i kunst og galleri, mens de fleste leste en form for litteratur. Det viktigste for de fleste var å være med venner på fritiden. Det var ikke overraskende med tanke på aldersgruppen (16-17 år) Veldig få visste hva ordet lounge betydde, men de fleste forbandt det med et stille, rolig rom og avslapning.

Vurdering:

Spørsmålene var for overfladiske og generelle, og vi fikk ikke så mye nyttig ut av undersøkelsene. Dette var mye vår egen feil, som ikke hadde formulert gode nok spørsmål. Mange svarte kort på spørsmålene og virket litt uinteresserte. Den ga oss en grei kvantitativ kartlegging. Det var tross alt de første vi lagde, så vi måtte ta med det vi lærte av de, og bruke det videre i nye undersøkelser. De første spørreundersøkelsene la nemlig et godt grunnlag til en mer inngående spørreundersøkelse. Den ville det være mer hensiktsmessig å ha elektronisk ettersom det ble mye arbeid å samle inn og sortere all dataen. Det var heller ikke så lett å samarbeide med skolene da det tok veldig lang tid å samle inn besvarelsene.

2. spørreundersøkelse:

Den neste spørreundersøkelsen vi lagde var en elektronisk og nettbasert spørreundersøkelse. Her brukte vi resultatene fra de forrige undersøkelsene til å lage en videreutviklet og mer inngående undersøkelse. Vi sendte den ut til brukere av kunstsenteret, elever fra produktdesignlinjen ved skolen vår, bokgrupper og kunst og kulturinteresserte bekjente. Altså et ikke-tilfeldig analytisk utvalg. Vi fikk til sammen 100 svar.

61 % var kvinner og 38% var menn. Alderen varierte fra 16 år til over 66 år:

28 % var mellom 16-25 år

39 % var mellom 26 og 35 år

12 % var mellom 36 og 45 år

17 % var mellom 46 og over 66 år

1 % var over 66 år.

Spørsmålene var delt inn i fem kategorier:

- Informasjon om deg (alder, kjønn og lesevaner)
- Sitteenheter (bilder av sitteenheter knyttet opp mot spørsmål)
- Leselounge
- Offentlig rom
- Lys farger og musikk

Den bestod av både multiple choice og mer utfyllende spørsmål.

På kategorien "sitteenheter" hadde vi også lagt til bilder av ulike sitteenheter koblet opp mot noen spørsmål.

Hvorfor:

Vi ønsket å ha en mer dyptgående undersøkelse enn den vi hadde hatt tidligere. Vi ville kartlegge folk sine lesevaner, preferanser innen sitteenheter, belysning, farger, interiørstiler og offentlig rom, for så å kunne trekke ut elementer vi ønsket å bruke videre i prosjektet. Vi ville også undersøke folk sine tanker rundt ordet lounge, ettersom det muligens er et forholdsvis ukjent uttrykk i Norge, og vi bruker det som betegnelse på prosjektet vårt. Vi ønsket også å bruke spørreundersøkelsen som et grunnlag for dybdeintervju.

Vi valgte å sende undersøkelsen til de vi sendte til ettersom det var mulige brukere av en leselounge (brukere av Akershus Kunstsenter og bokgruppe) og elever i produktdesign ved den lokale høyskolen. Etter forrige undersøkelse kom det frem at interessen blant skoleungdom ikke var så stor så vi valgte derfor høyskoleelever.

Resultat:

her har vi trukket ut noen av spørsmålene, de vi syntes var mest vesentlige.

Resultat fra multiple choice spørsmålene:

Informasjon om deg, lesevaner:

64 % likte best å lese hjemme i sofaen, mens 9,8% ville lese på kafe og 8,9 på bibliotek.

Sitteenheter (Fig. 3.4.-3.7):

34 % hadde en liknende stol hjemme(3)

31 % syntes den så mest behagelig ut å lese i (5)

34 % syntes den passet best på et offentlig rom (1)

29 % ville valgt å lese i den på et offentlig rom (1)

Denne kom dårligst ut med 0,9% på alle fire spørsmål. (9)

Nummer 3

Fig. 3.4.

Nummer 1

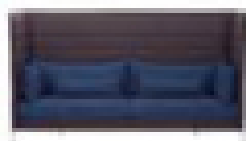

Fig. 3.5.

Nummer 5

Fig. 3.6.

Nummer 9

Fig. 3.7.

På resultatene der mottagerne hadde svart på mer utfyllende spørsmål fikk vi inn mye forskjellig, så vi sorterte svarene i ulike kategorier for å få en god oversikt, og trakk ut sitater som var interessante, og som vi ønsket å bruke.

Under kategorien leselounge ble det spurt hva folk tenkte når de hørte ordet leselounge

Der sorterte vi etter:

- sitteenheter i sentrum - sitat fra undersøkelsen: *"behagelig sittekomfort, dempet lys, leselys"*
- avslapning og stemning - Sitat: *"et rolig sted. Dump lyd. Komfortabelt og eventuelt noe å feste øynene på når man ser opp fra boken"*
- lyd i sentrum - Sitat: *"stillekoselig rom med tilgang på bøker"*
- lesing i sentrum - Sitat: *"Leseklubb, et sted der folk samles for å lese"*
- sted i sentrum (et eksisterende sted)- Sitat: *"bibliotek"*
- Her var det omtrent samme antall svar i hver kategori, bortsett fra på lyd hvor det var færre.

Neste spørsmål under Leselounge var hva som bør være i en leselounge. Der sorterte vi etter: privat sfære - Sitat fra undersøkelsen: *"mulighet til å sitte privat"*

- belysning - Sitat: *"Mulighet til å endre belysning"*
- lyd-Sitat: *"lavt støynivå"*
- sitteenheter og ergonomi - Sitat: *"Plass til beina, god i ryggen, kan sitte/ligge"*

Her var det flest svar på sitteenheter og belysning, litt på privat sfære, mens lite på kategorien lyd.

Under kategori offentlig rom ble det spurt om hva folk liker ved offentlig rom. Der sorterte vi etter:

- interiør/arkitektur/møbel - Sitat fra undersøkelsen: *"spennende interiør med sterke farger, inndelt i ulike soner"*
- sosialt/anonymt - Sitat: *"alene i fellesskap"*

Neste spørsmål var hva folk ikke liker ved offentlig rom, med en ny kategori:

- interiør/arkitektur/møbel - Sitat fra undersøkelsen: *"ubehagelige og skitne møbler"*
- sosialt/anonymt - Sitat: *"det er ikke hjemme"*
- Lyd og støy - Sitat: *"støy og overveldende sanseinntrykk"*

Det neste spørsmålet var hvilken stil foretrekker man på kafe eller restaurant. her hadde vi kategoriene:

- Lun og varm stemning - Sitat: *"koselig, rolig, varmt og lunt"*
- Minimalistisk ren og enkel - Sitat: *"enkelt design, gjerne med farger i form av bilder/trykk på veggen"*.

Under kategorien lys, farger og musikk spurte vi hva slags belysning folk ønsket når de leste:

57 % svarte justerbart lys

44 % svarte svakt varmt lys

0 % skrev sterkt kaldt lys

På spørsmål om man likte musikk mens man leste svarte:

50 % svarte nei

38 % svarte ja

11 % hadde ikke tenkt over det.

På spørsmål om hvilke farger som gjør en avslappet og hvilke farger som lagde god stemning på et offentlig rom svarte flesteparten de samme svarene: varme farger, jordfarger, grønt og dyp rød.

På spørsmål om hvilke farger som ikke lagde god stemning på offentlig rom svarte folk skrikende farger, neonfarger, for mange farger og rosa.

Vi lagde en kartlegging av metodene vi hadde brukt så langt, og trakk ut alle de sitatene fra spørreundersøkelsene som vi syntes var interessante, morsomme, uvanlige og som vi ønsket å jobbe videre med.

Vurdering:

Spørreundersøkelsen la et godt grunnlag for dybdeintervju. Det som var interessant var enkelte ord som gikk igjen mange steder, og som vi ønsket å gå nærmere inn på i et dybdeintervju. Ord som gikk igjen: Koselig, rolig, avslappende og komfortabel. Det var en del opplagte svar som fargevalg og belysning, mens andre svar som vi ville gå næyere inn på dybdeintervju. Det vi særlig ønsket å gå nærmere inn på var god sitte/liggestilling, god lesestilling, møbler, ergonomi, lesevaner, behovet for avskjerming/inndeling i soner og ordet lounge.

3.1.3. Kvalitative empiriske metoder - Fokusgruppe og Dybdeintervju

Vi valgte oss ut to fokusgrupper som stemte med målgruppen vår, men vi gikk litt bort fra fremgangsmåten til en fokusgruppe. Vi slo derfor sammen disse to metodene (fokusgruppe og dybdeintervju) med mer inngående spørsmål, og ikke like lang diskusjon på hvert punkt. For å få mest mulig ut av gruppene hadde vi en åpen spørsmålsguide som vi fulgte under samtalen. Den var laget på bakgrunn av resultatene og sitatene fra de nettbaserte spørreundersøkelsene. Samtalen var likevel ment å skulle være løs og åpen slik at det ble lagt opp til diskusjon. Vi hadde fokusgruppe og intervju med en bokgruppe bestående av 5 kvinner i alderen 45-55 og en gruppe med studenter fra produktdesignlinjen ved Høgskolen i Akershus bestående av tre jenter og en gutt i alderen 21-24 Vi hadde også et dybdeintervju med de ansatte ved Akershus kunstsenter.

Samtalene tok ca 1,5 time. Alt ble dokumentert med videokamera.

Vi hadde syv kategorier i guiden, med underspørsmål under hver kategori.

Kategoriene var:

- Lesevaner
- Kunnskap om kunst og kultur
- Interiør interesser og leseområde
- Møbler, funksjoner og ergonomi
- Offentlig rom
- Leselounge

Hvorfor:

Vi ønsket en mer åpen samtale med folk i målgruppen slik at vi på en grundigere måte kunne kartlegge deres behov og ønsker ved en leselounge. Vi skulle frigjøre oss mer, og ha åpnere, men samtidig mer fokuserte spørsmål uten å gi assosiasjoner til ting. Vi ønsket også å gå dypere inn i begreper som stadig gjentok seg i spørreundersøkelsene, for å avdekke hva disse begrepene egentlig betyr for folk.

Vi valgte bokgruppen fordi den bestod av kunst, kultur og litteratur interesserte voksne kvinner, som ofte var på galleri, og dermed i vår brukergruppe. Studentene fra produktdesign går på en kreativ linje og er opptatt av design og arkitektur. Skolen ligger også i Lillestrøm området slik at elever ofte reiser gjennom Lillestrøm sentrum der kunstsenteret er sentralt lokalisert ved tog stasjonen.

De ansatte ved kunstsenteret er den andre målgruppen vår. De arbeider der og vil være daglige brukere av leseloungen. Det var derfor viktig å ha en samtale med dem for å avdekke deres behov og ønsker med rommet. Spørsmålsguiden ble lagt opp litt annerledes her, ettersom de jobber der, og har klarere krav og ønsker, også i forhold til arbeidssituasjoner.

Resultat:

Vi gikk gjennom alle intervjuene og sorterte svarene etter ulike kategorier og farger. Intervjuene forløp seg litt ulikt hver gang, så noen kategorier er ulike. Kategoriene fra intervju med bokgruppe og elever ved Hiak (Fig 3.8. og fig 3.9.) :

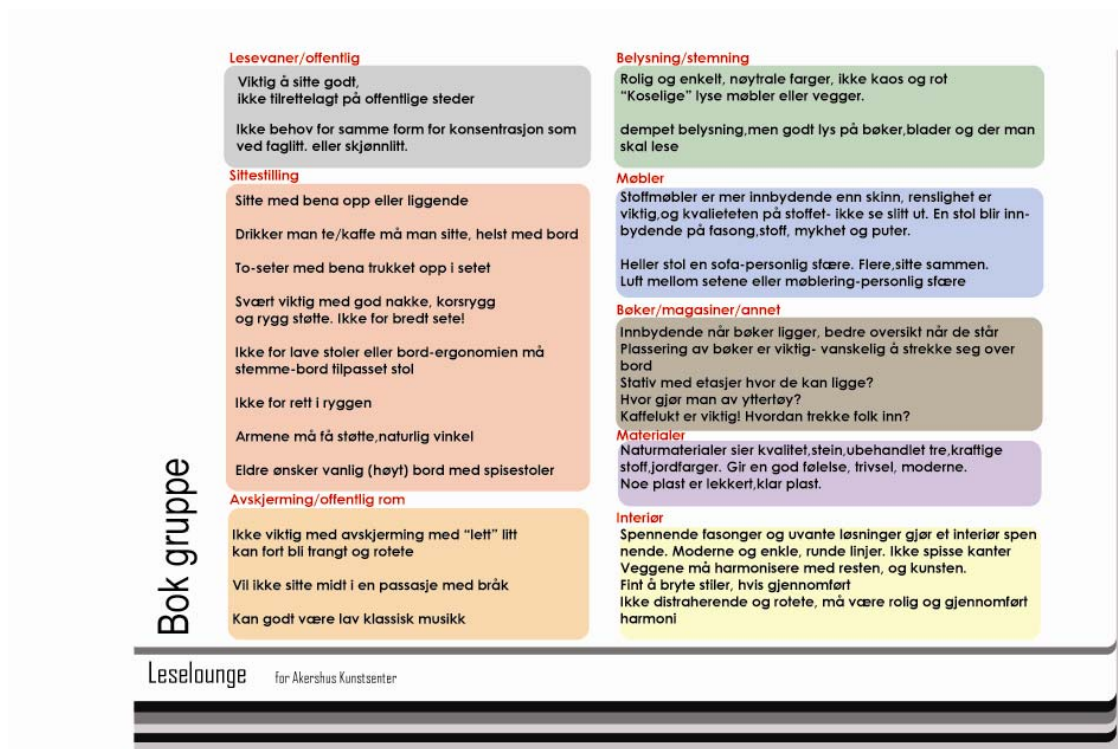

Fig. 3.8.

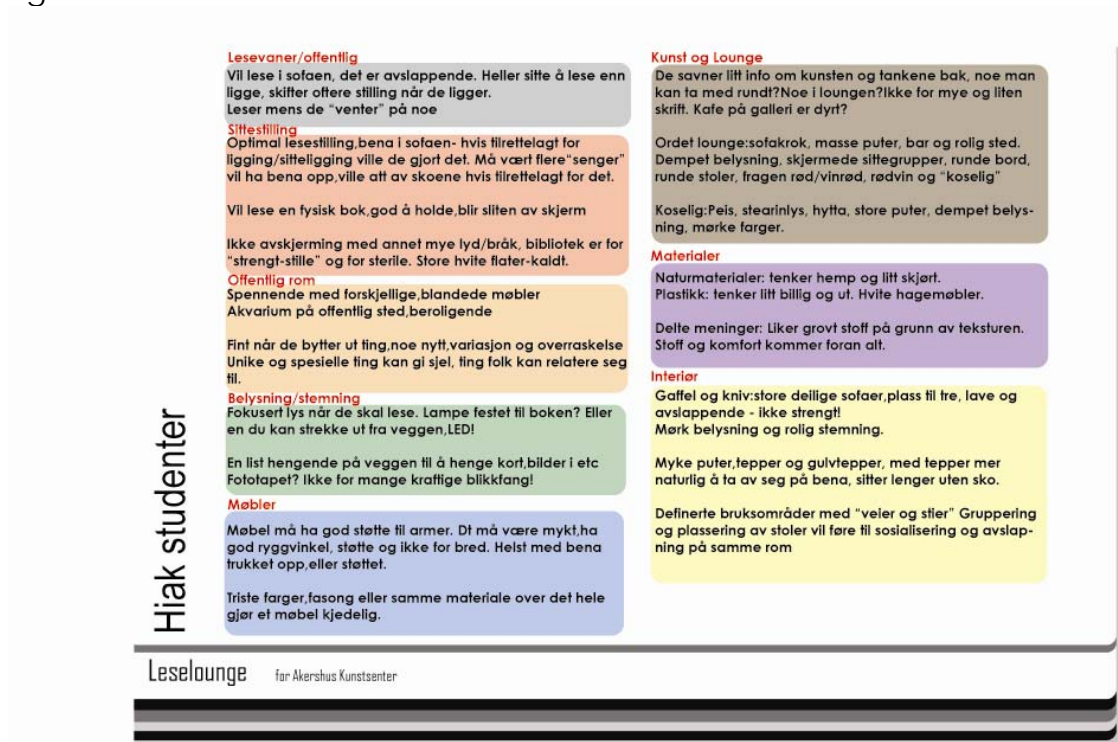

Fig. 3.9.

- Lesevaner/offentlig
- Sittestilling
- Avskjerming/offentlig rom
- Belysning/stemning
- Møbler
- Bøker/magasiner(bokgruppen) Kunst og lounge (elever fra Hiak)
- Materialer
- Interiør

Ut fra kartleggingen trakk vi igjen ut de ordene, setningene og situatene vi ønsket å ta med og jobbe videre med.

På kartleggingen fra intervju med de ansatte ved senteret kategoriserte vi kravene og ønskene etter de ulike avdelingene på huset, samt en kategori på begrepet koselig. De mest vesentlige ønskene er hevet ut i rødt (Fig. 3.10.)

Fig. 3.10.

- Pilotgalleriet
- Rikke, daglig leder
- Kunstvisitten
- Tor Arne, utstillingsleder
- Økonomiavdelingen
- Hva er "koselig"

Vurdering:

Det var interessant å observere hva som skjedde med intervjupersonene da de satt i et slikt langt intervju som et dybdeintervju er. Vi fikk mye ut av å ha spørsmålsguide slik at vi klarte å holde tråden i samtalen, og fikk svar på de tingene vi ønsket. Men i perioder underveis i intervjuet merket man at personene stoppet opp og virket slitne.

Intervjuet kan deles inn i tre faser, den første fasen strekker seg fra begynnelsen av intervjuet. Det er litt vanskelig å få gruppen i gang, de virker sjenerte ovenfor oss og hverandre, og redde for å svare "feil" på spørsmålene vi stiller. I denne fasen er det viktig å gi informasjon om intervjuet, uten å være ledende, for å bygge opp en trygghetsfølelse blandt intervjuobjektene. Spørsmålene bør heller ikke være for kompliserte å svare på og gi objektene for mye tanketid, men heller av en slik art at objektene svarer spontant og nesten selvfølgelig.

Fase to er, etter vår erfaring, den lengste og det er her man kan stille spørsmål som gruppen kan diskutere seg i mellom. Nå tør gruppens deltagere å komme med ulike synspunkt og tør å "slippe seg løs". Det er her man kan få frem nye ideer og inspirasjon, det kan virke som at informasjonen om bakgrunnen for dybdeintervjuet har gitt objektene en mer tilhørighet til prosjektet og engasjerer seg mer, også som gruppe.

Fase tre er den tyngste fasen som gir en indikasjon på at nå er tiden over. Intervjuobjektene svarer senere, bruker lenger tid på å tenke, virker nesten usikre igjen. Det er lettere for de å gjenta seg selv, men det kan likevel komme mye ut av denne fasen også. Nå er objektene så inn i hva dette dreier seg om at de har begynt å tenke andre løsninger enn relasjonene de har snakket om så langt. Entusiasmen er likevel ikke den samme som i første og andre fase, noe som tyder på at deltakerne begynner å bli slitne. Det var noen forskjeller i svarene fra de to gruppene i forhold til sittestilling og praktiske spørsmål. De godt voksne var svært opptatt av ergonomisk riktig sittestilling, og tenkte på eldre brukere. De var også opptatt av renslighet og praktiske, vaskbare stoffer på møblene. De var likevel selv villige til å ta ha bena i stolen eller sitteliggende hvis det var tilrettelagt for det. Studentene var ikke fullt så opptatt av det ergonomiske, men at det skulle være

behagelig, og spennende design. Felles for begge var ønske om at det ikke skulle være musikk et sted der man leser, men det trengte heller ikke å være helt musestille. Det var heller ikke behov for mye avskjerming ettersom rommet er lite og det kan fort bli rotete.

Ellers var det mye det samme som gikk igjen, som vi ønsket å ta med oss, og jobbe videre med. Ord og sitater vi ville ta med videre:

Komfort

- Soneavdeling, definerte bruksområder
- Bena i sofaen
- Ta av seg skoene
- Bytte ut ting, variasjon
- Overraskelser
- Sitteligging
- God plassering av bøker/blader
- Naturmaterialer
- Spennende fasonger/uvante løsninger
- Hjemmekoselig stue- følelse
- Kurv med ullsokker/tøfler
- Sjelden litteratur

Intervjuet med de ansatte ga oss en god oversikt over de ulike avdelingene på huset sine behov og tanker rundt den kommende leseloungen. Ettersom dette er et reelt prosjekt knyttet opp mot en oppdragsgiver, er det enkelte krav vi må etterkomme. Intensjonen med denne samtalen var også å engasjere de ansatte i prosjektet slik at de kunne føle seg hørt, og få en tilhørighet til prosjektet. Det var også greit å la de få en innsikt i hva vi hadde gjort, og hvordan vi hadde tenkt å jobbe fremover.

3.1.4. Spørreundersøkelse basert på Cialdinis syv prinsipper

Etter dybdeintervjuene hadde vi et møte med Cathrine Moestue. Hun er psykolog, forretningskonsulent, og har jobbet i reklamebransjen i mange år. Som første skandinaviske kvinne har hun gått i lære hos Dr. Robert Cialdini, en internasjonal ekspert innen psykologi og påvirkning på områdene overtalelse, selvtillfredshet og forhandling. Han tar utgangspunkt i syv prinsipper for påvirkning. Vi hadde Cathrine Mostue som foreleser på dette området i fjor, der hun viste oss hvordan vi kunne implementere denne teorien i design.

De syv prinsippene: (se 2.3.1. under kap. Litteratursøk og teoretisk oppbygning)

- Gjensidighet (Gi og ta, og gi tilbake)
- Kontrast
- Sosiale bevis
- Like, og bli likt (likhet)
- Indre konsistens
- knapphet
- Autoritet

På møtet med Catrine Moestue foreslo hun at vi lagde noen nye korte spørreundersøkelser som var basert på de syv prinsippene. Spørsmålene vi hadde fra tidligere besøk på bibliotek var ikke en sammenhengende spørsmålsrekke forberedt på forhånd, men mer en løs prat. Hun mente det var lurt å spørre folk fra lokalsamfunnet og i nærområdet. Hun mente også at vi burde snevre inn målgruppen vår, og at det ikke var mulig å "fange alle" Vi burde konsentrere oss om de som kommer til å bli vår brukergruppe, nemlig brukere av kunstsenteret og studenter ved Hiak. Hovedsakelig voksne folk i nærområdet.

Vi forstod at skoleelever egentlig ikke passer så godt i målgruppen, ettersom de ofte har andre interesser enn kunst og lesing (også resultat fra spørreundersøkelsene til de videregående skolene) og senteret er hovedsakelig åpent på dagtid når elever er på skolen. Rikke vil gjerne lage et rom for alt fra pensjonister til barselgrupper. Dette blir ikke helt riktig i forhold til resten av de daglige brukerne av senteret. Selv om rommet skal være et tilbud for alle, gjelder det å tilrettelegge det til målgruppen vi ser for oss kommer til å bli de daglige brukerne.

3. spørreundersøkelse:

Vi lagde en kort undersøkelse med seks spørsmål som alle var basert på de syv prinsippene. Vi tok også utgangspunkt i ordene og sitatene (se 3.3.4. under kap. Fremdriftsplan), vi hadde plukket ut tidligere og brukte de kombinert med de syv prinsippene i spørsmålene. Vi spurte folk på biblioteket i Strømmen, to kafeer i Lillestrøm sentrum og på høgskolen i Akershus.

Hvorfor:

Etter samtale med Cathrine Moestue fikk vi en klarere formening om målgruppen vår. Vi ønsket derfor å spørre folk i nærområdet om mer

gjennomarbeidede, "psykologisk vinklet" spørsmål, i håp om å få nye og annerledes svar og synspunkter. Vi ønsket også en mer sammenhengende spørsmålsrunde å underbygge resultater med.

Resultat:

Resultatet fra spørreunden var positiv. Vi fikk mange lignende svar som fra dybdeintervjuene, men også mange nye svar. Det som var interessant å se var at det var mange delte meninger: Det ble et naturlig "skille" mellom de eldre vi spurte (godt voksne) og de yngre (nyetablerte og studenter) Vi trakk igjen ut de svarene og sitatene vi ønsket å ta med og jobbe videre med, og kategoriserte de derfor etter yngre og eldre. Vi valgte å trekke ut de svarene, vi syntes var mest interessante, annerledes og morsomme.

Deretter kategoriserte vi resultatene etter verdier, og teorien til Robert Cialdini, de syv prinsippene. (Fig. 3.11.)

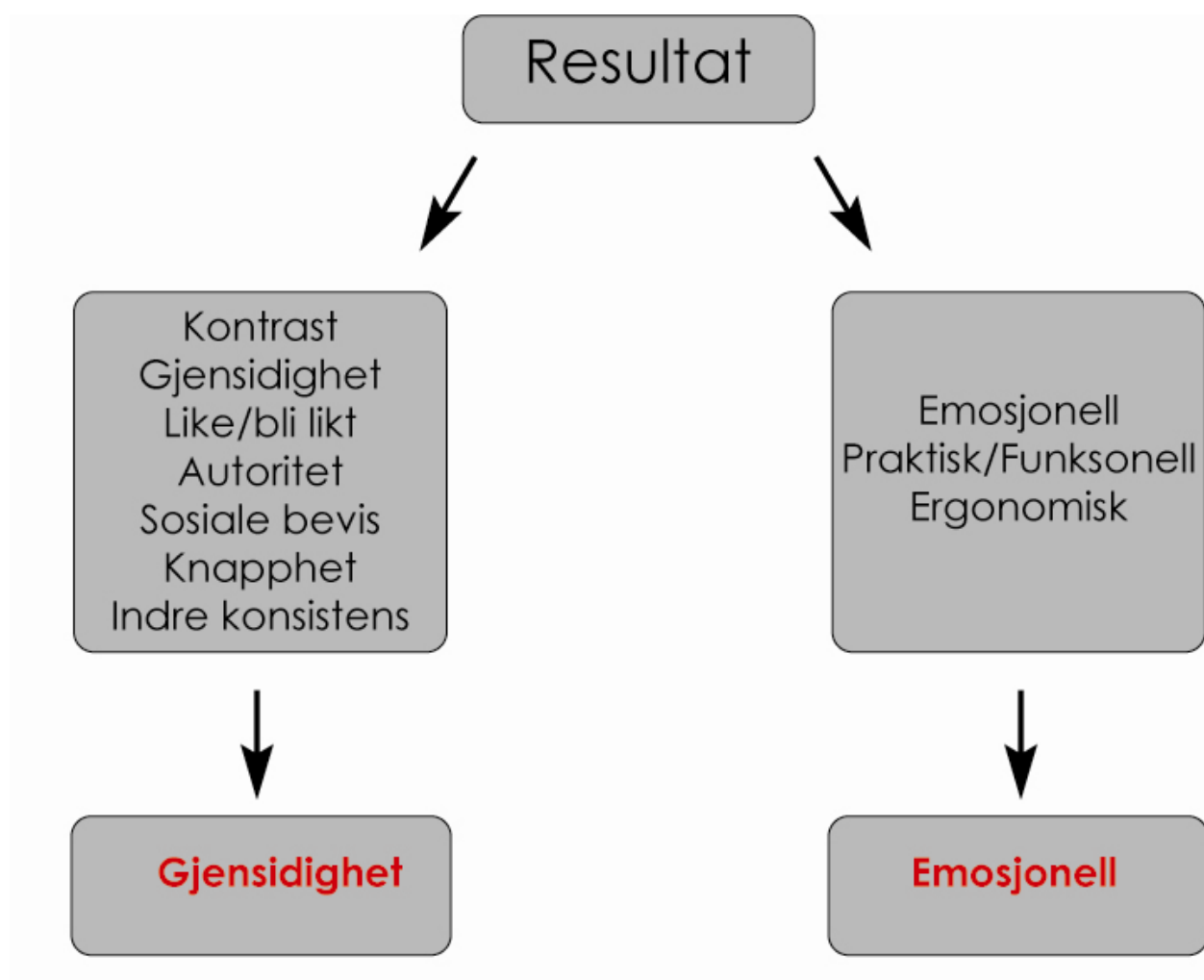

Fig. 3.11.

Dette gjorde vi ved å ta utgangspunkt i tre verdier:

- Emosjonell
- Praktisk/funksjonell
- Ergonomisk

Disse verdiene ble valgt på bakgrunn av tilbakemelding fra hovedveileder Tore Gulden, om at disse punktene kunne være passende verdier i forhold til vårt konsept, som igjen er basert på resultatene våre. Dette er de punktene vi synes er vesentlige i forhold til det folk har svart i spørreundersøkelser og dybdeintervju.

Deretter silte vi resultatene gjennom de tre verdiene og de syv prinsippene, hver for seg. Ved å gjøre dette fikk vi kategorisert og linket alle funnene til teorien og verdiene vi ønsker å jobbe ut fra. resultatet av dette var svært mange svar som var relatert til emosjonelle verdier, mens noen på praktisk og funksjonell. Av prinsippene var det flest svar som gikk under gjensidighet, og noen under kontrast. Vi ønsket hovedsakelig å konsentrere oss om emosjonelle verdier og prinsippet gjensidighet.

Eksempler på svar relatert til emosjonelle verdier:

- *Tar gjerne av seg skoene hvis det er påkrevd eller teppe på gulvet etc.*
- *Vil dit fordi det er hyggelig, og må ikke få følelsen av at det stenger snart.*
- *Burde løsne vekk fra "bibliotekstemning", prating er viktig, men brukervennlig ved å legge frem magasiner, bøker etc.*
- *Spennende fasonger og uvanlige løsninger gjør et interiør spennende.*
- *Moderne og enkle, runde linjer, Ikke spisse kanter.*
- *Veggene må harmonisere med resten, og kunsten.*

Eksempler på svar relatert til prinsippet gjensidighet:

- *Definerte bruksområder, gruppering og plassering av stoler fører til sosialisering og avslapning på samme rom. (gi brukeren flere opplevelser på samme sted)*
- *Optimal sittestilling, bena i sofaen, sitteliggning og kunne ta av seg på bena (gi brukeren en avslappet og hjemmekoselig følelse)*
- *Fint når de bytter ut ting, variasjon og overraskelse (ny opplevelse hver gang)*
- *Naturmaterialer sier kvalitet, trivsel og moderne (gi brukeren en god opplevelse)*

- *Spennende fasonger og løsninger (gi brukeren en morsom og annerledes opplevelse)*

Det kom også tydelig frem fra undersøkelsen at Akershus kunstsenter var blitt bedre nå enn det var tidligere. Flere vi spurte besøkte ofte senteret og synes stedet hadde fått en oppsving etter at det ble nye ledere (Rikke Kommisar)

"Publikum blir mer invitert inn nå enn tidligere. Servicen har vært dårlig der før, og betjeningen har ikke vært oppmerksomme mot kunder og besøkende. Senteret trenger å "åpne dørene" enda mer for publikum, trekke de inn og gi brukeren noe spesielt. Man tør jo nesten ikke puste på sånne steder og man "skal ikke" snakke høyt. Nå er det nesten litt kirke/gammel bank stemning og det passer ikke dagens samfunn/situasjon."

sitat fra eldre kvinne på Kafe Garçon på Lillestrøm stasjon

Folk ønsket generelt en mer hjemmekoselig følelse, og de aller fleste (med noen få unntak) kunne tenke seg å ta av seg på bena hvis det var tilrettelagt for det. En av studentene vi spurte foreslo en kurv med hjemmestrikkede ullsokker ved inngangen.

Vurdering: Det var veldig interessant å anvende teori i formuleringen av spørsmålene slik vi nå hadde gjort. Ved å trekke ut svarene vi ville jobbe med fikk vi noen naturlige retningslinjer vi ønsket å følge i prosjektet. Det var tydelige delte meninger i svarene fra folk vi spurte. Etter samtaler med eldre ble vi oppmerksomme på at deres ønsker ikke samsvarte helt med de yngres, og vår første tanke var å tilrettelegge hovedsakelig for de eldre. Men etter samtale med studenter på Hiak var det tydelig at et slikt sted ville være svært godt egnet for studentene, som ofte hadde timer å slå i hjel mellom forelesninger, eller mens de ventet på tog og buss. Dette la grunnlaget for de første tankene rundt et "delt" konsept. Vi ønsket å tilfredsstille begge brukerne, både studenter og voksne.

3.2. Markedsresearch

3.2.1 Trendseminar hos PEJ-gruppen og foredrag med Li Edelkoort

PEJ står for Poul Erik Jacobsen, grunnlegger og ansvarlig direktør for dette trendforsker firmaet. PEJ- gruppen brukes av mange bedrifter og variasjonen er stor. Alt fra produsenter av blomster og matspesialister, til kles designere og produktdesignere.

Sarah deltok på et dagsseminar på Pej-gruppens hovedkontor i Herning, hvor de kommende trendene for 2010 og fem år fremover ble belyst. Det er viktig å belyse at Pej-gruppen jobber med livsstil og menneskers levesett som et resultat av samfunnsendringer. Det er ut ifra dette de kan analysere hvordan mennesker vil te seg i fremtiden. De kommende trendene er et resultat av ulike faktorer, blant de viktigste faktorene er politiske forandringer, den verdensøkonomiske situasjonen, miljøfaktorer, epidemier, situasjoner som Berlin murens fall etc. Analytikerne gir dermed en pekepinn på hvordan hele livs situasjonen kan komme til å bli, og ut fra dette settes overordnede krav til forandringer i menneskers levesett.

Verden i dag står ovenfor en finansiell krise som har rammet hele verden. I kjølvannet av denne verdensomspennende krisen stod verdens befolkning ovenfor en stor miljøkrise og en global oppvarming. Begge disse store påvirkene blir spådd å gi kommende levesett en stor forandring, om ikke forandringene allerede har begynt. Økologi har blitt et allment kjent ord som brukes som et sterkt virkemiddel i salgs sammenheng. Mennesker i år 2009 er opptatt av å leve mer i takt med naturen og streber etter å finne en naturlig levestil. Dette kan vi se i form av økt interesse rundt helse og velvære, sunn og økologisk mat, biobrensel og biodiesel, for å nevne noe. På godt og vondt lar markedet seg forme av miljøkrisen og diskusjonene rundt global oppvarming. Og på godt og vondt lar mennesker, som kjøpekraft, seg påvirke og lokke av denne sunne og rene livs stilen. Kles bransjen er den første trendsetteren på markedet, ut fra nye kolleksjoner kan man lese hvordan fermtiden vil bli. Fargene på klærne indikerer at natur er hovedinspirasjon, fargene blir blassere og mer jordfarget enn tidligere år. Materialene er lette og myke og av naturstoffer som ull og silke.

Li Edelkoort holdt et foredrag på Gave og Interiørmessen på Lillestrøm i januar 2009. Hun går for å være en av de mest etterspurte trendforskerne i verden. Li Edelkoort snakket om fremtiden som en optimistisk tid hvor vi kommer til å koble sammen tradisjonelle teknikker og landlig stil, eller som hun kalte presentasjonen

sin "farmers land", med ny teknologi og ung optimisme med basis i å skape en bedre fremtid. Så hvis man ser på resultatene av denne fasen kombinert med finansiell krise, vil man få et marked hvor kjøperen er ute etter å skape et hjem basert på sunnhet og lunhet. Vi er ute etter å spare de store utgiftene og velger å feriere i vårt eget land fremfor å ta de store utenlandsturene. Til tross for dette velger vi å bruke mer penger på hjemmet enn noen sinne. Moodboardet (Fig. 3.12.) som følger skal gjenspeile noe av følelsen vi har lyst til å g brukerne av rommet.

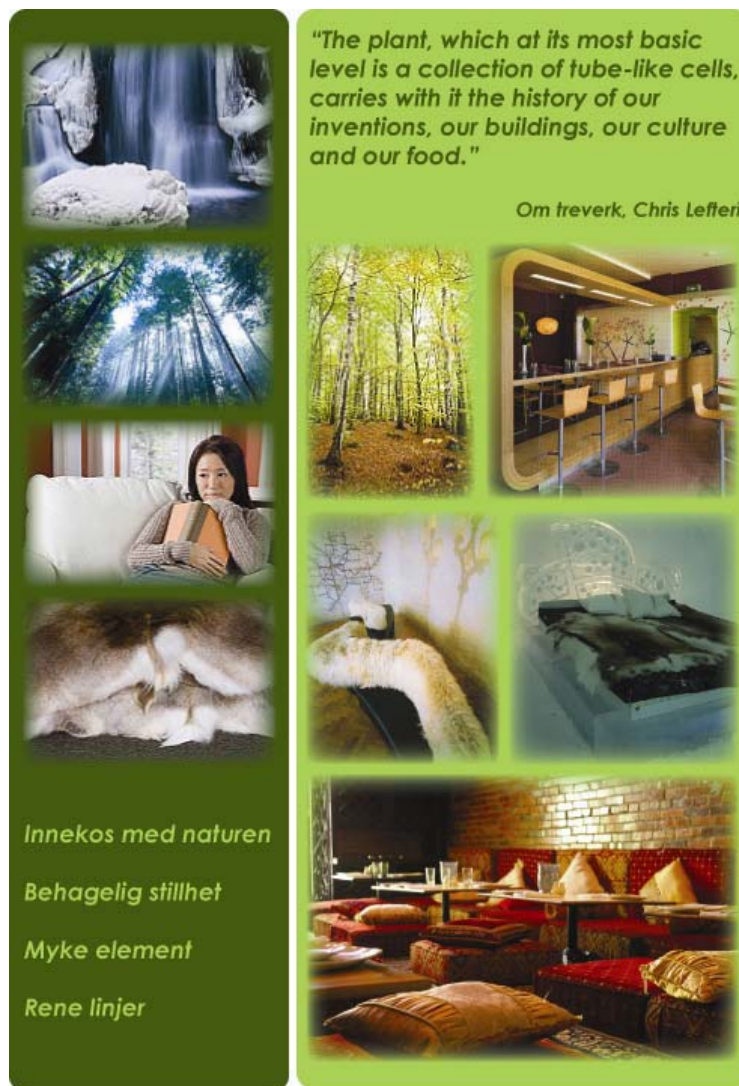

Fig. 3.12.

Ut fra dette ble det viktig at Leseloungen appellerte til brukerne som en liten reise ut fra det hverdagslige hjemmet, men essensen ble å bevare noe av den koselige hjemmefølelsen hos brukeren.

3.2.2. Møbelmesse i Milano 2009

Tidlig i prosjektet ble det planlagt en tur til møbelmesse i Milano. Messen betraktes som en av Europas største møbel- og interiør messer. Er man på utkikk etter nye trender og innovative løsninger på belysning, møbler og annet interiør er dette messen og lete på. Poenget med turen til denne messen var å sondere hvilke trender som kommer, både innen formspråk, teknologi og ny bruk av materialer. Nedenfor vises bilder fra messen som vi har tatt med oss som inspirasjon til prosjektet vårt (Fig 3.13.).

Fig. 3.13.

3.2.3. Sammenlikning med liknende konsept

Det ble foretatt en undersøkelse på hvilke typer litteratur-konsept som allerede eksisterer i Norge i dag. Undersøkelsen avdekket mange kafeer og barer med bøker og litteratur, men etter det vi kunne se finnes det svært få som har lagt hovedvekt på selve litteraturen fremfor selve kafé virksomheten. Det var faktisk bare to steder som vi kunne legge oss opp mot for sammenlikning, Litteraturhuset i Oslo og Bomuldsfabriken Kunsthall i Arendal. Her skal vi se nærmere på deres konsept:

Litteraturhuset i Oslo (Litteraturhuset, 2009)(Fig. 3.14.)

Fig. 3.14.

Litteraturhuset er Norges første litteraturhus som åpnet i Oslo høsten 2007. Her finner man bokhandel, kafé/restaurant med alle rettigheter, scener og møterom både til privat bruk og i regi av Litteraturhuset, kontorlokaler og leilighet. Konseptet er å gi folk et fritt litteratur-tilholds sted, samt å gi forfattere og andre intellektuelle en møteplass. Bøker må primært kjøpes, men det finnes en egen avdeling med sofaer og lave stoler hvor man kan finne en låneavdeling for aviser, magasiner og noen bøker.

Kunstbok kafé Bomuldsfabriken Kunsthall (Kunsthall, 2009)(Fig. 3.15.)

Fig. 3.15.

Bomuldsfabriken Kunsthall er et galleri som ligger idyllisk til ved Langsævvannet i Arendal. Galleriet har eksistert siden april 1994, og med arvede midler sto

kunstbokkafeen klar for åpning i 2006. Kafeen er åpen i galleriets åpningstider og det tilbys lettere servering som kaffe, te og kaker. Bøkene som finnes i kunstbokkafeen kommer fra Torpedo Kunstbokhandel.

Hvordan kan vi sammenlikne vårt konsept med disse?

- Likheter
 - o Servering av kaffe
 - o Internett tilgang
 - o Kunstrelatert litteratur
 - o Lokalisert i bymiljø
 - o Torpedo Kunstbokhandel brukes som bokleverandør på Bomuldsfabrikens kunstbok kafé

- Hva skiller konseptet rundt Leseloungen fra de andre?
 - o Kjøp av kaffe hvis man ønsker, ellers ingen kjøpsplikt
 - o Ingen hjelpemidler for funksjons nedsatte, eks rampe, heis e.l.
 - o Akershus Kunstsenter har god beliggenhet med tanke på tilfeldig forbipasserende mtp togstasjonen og busstasjonen som ligger på andre siden av gaten.
 - o Møbler er spesielt designet til akkurat dette rommet og dets formål
 - o Bokhyller er designet med tanke på å fremheve hva som gjør dette rommet til en Leseloung

3.3. Fremdriftsplan

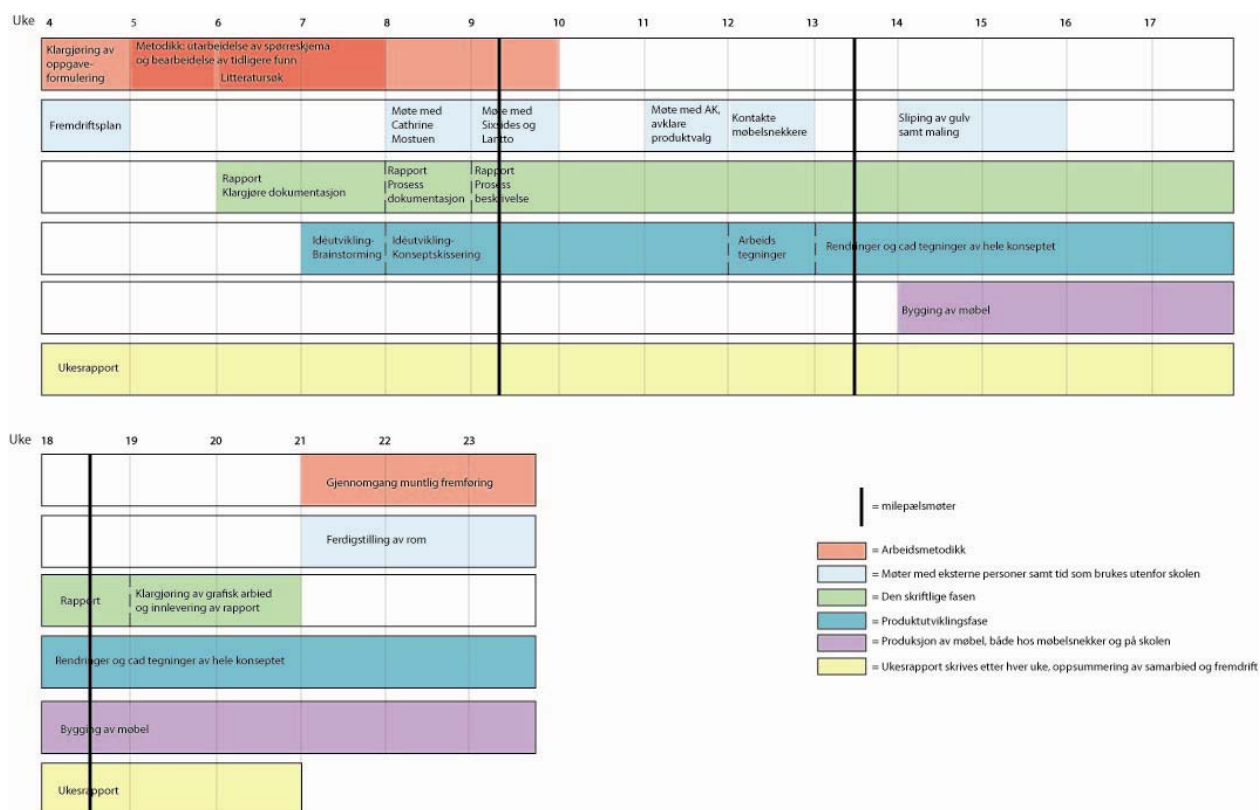

Fig. 3.16.

Under planleggingen av oppgavebeskrivelsen ble det satt opp et forslag til en fremdriftsplan (Fig. 3.16.). Forslaget ble presentert og godkjent av dekan Petter Øyen, med åpning for forandringer underveis. Fremdriftsplanen ble fulgt ganske nøyaktig de første 5 ukene men på grunn av tilbakemeldinger på milepælsmøter og veiledningstimer, ble produktutviklingsfasen forlenget med fire uker. Mye av grunnen til dette var at vi valgte å gå tilbake til research og bruke mer tid på å sile ut resultatene vi satt igjen med fra den perioden. Som en følge av denne forlengelsen ble også produksjonsfasen forskjøvet. Dette kapittelet vil belyse hvordan den faktiske fremdriften har vært i dette prosjektet.

3.3.1. Prosjektplassen

Vi har opprettet en brukerkonto på prosjektplassen.no, hvor vi har fulgt prosjektet dag for dag, i tråd med fremdriftsplanen vi har lagde. Her er det lagt inn

times arbeid per bolk, slik at vi har hatt oversikt over antall timer og arbeidsmengde på hvert steg gjennom prosjektet, samt en god oversikt over møteplaner. Vi så dette som svært nyttig for oss i forhold til refleksjon og evaluering av planlegging og gjennomført arbeid. Det har også fungert som et bra verktøy i forhold til samarbeidet oss i mellom ved å ha alle mapper og arbeid underveis samlet på et sted. Dette er også en god erfaring for fremtidig arbeid og jobb.

3.3.2. Milepælsmøter

1. milepælsmøte 25.02.09

På vårt første milepælsmøte i februar presenterte vi problemstillingen vår, metodevalg og veien videre. Vi hadde da hatt brukt observasjon, hatt to runder med spørreundersøkelser og et dybdeintervju med bokgruppen. Viktige tilbakemeldinger:

- Burde gå dypere inn i hva lesing er. Vil bøker av papir forsvinne? Vil nettbaserte bøker overta?
- Se på hva vi legger i de ulike uttrykkene fra "ro", "aktivitet" og "sosialisering"
- Gjør rommet aktivt, kanskje dere kan finne en katalysator som fører til samtale mellom folk? Kanskje det er et spill der, eller et krav om samarbeid mellom folk for å mestre møblene?
- Husk på de syv prinsippene til R.Cialdini.
- Det var viktig at vi ikke analyserte frem et for "riktig" svar. Det ville bli kjedelig. Det er tross alt et kunstsenter, det er lov å leke seg litt.

Hva vi tok med videre:

- Ved neste dybdeintervju spurte vi studentene om de kunne tenkt seg å lese nettbaserte bøker. Det ville de eventuelt gjort i studiesammenheng, ikke et offentlig sted med kunstbøker, der bildene er essensielle. Kunstsenteret har også en avtale med Torpedo kunstbokhandel, så elektroniske bøker vil være uaktuelt der.
- Vi tok tak i ordene som vi bruker og lagde en analyse av disse, som vi igjen brukte videre i designprosessen.
- Ut fra resultatene fra dybdeintervju og spørreundersøkelsene basert på de syv prinsippene, utviklet vi et konsept som både innebar lekenhet og aktivitet.
- Milepælsmøter:

2.milepælsmøte 26.03.09

På vårt andre milepælsmøte presenterte vi resultatene fra dybdeintervju og spørreundersøkelsene basert på de syv prinsippene, hva vi hadde fått ut av det, og hva vi tok med oss videre. Vi presenterte også konseptet vårt og noen konseptuelle ide skisser av sitteenheter og rommet.

Viktige tilbakemeldinger:

- Det er viktig at møblene blir forståelige, folk må skjønne hvordan de skal brukes.
- Kategoriser funnene deres til verdier, og aktiviser deres analysemateriell gjennom teorien. Vær tro mot deres funn. Tenk gjerne motsatt, hvorfor må det være enkelt?
- Må bokhyllen være integrert i sittemøbelet? Ikke ha for mange funksjoner i ett!
- Hva vi tok med videre:
- Vi prøvde å forenkle bruken og funksjonene til møblene.
- Vi gikk bort fra mange funksjoner i ett. Enkle er ofte det beste.
- Vi analyserte funnene våre ved å sile de gjennom verdier og teori (se 3.3.4. under kap. Fremgangsmetoder)

3.milepælsmøte 30.04.09

På vårt tredje, og siste, milepælsmøte presenterte vi hvordan vi hadde analysert teorien på nytt, og hvordan vi hadde analysert ordene fra problemstillingen og brukt de aktivt i utviklingen av møbelkonseptene. Vi presenterte også skisser på møbelkonseptene og resultat fra møte med oppdragsgiver ved kunstsenteret og møbelsnekkere. Resultatene fra møtene hadde ført til justeringer på møblene

Viktige tilbakemeldinger:

- Det må være samspill mellom de ulike møblene
- Beskriv hva organisk form er
- Redegjør for svingningene i prosjektet.
- Tenk på hvilken aktivitet som er naturlig med lesing
- Hva slags avslapning ønsker vi med møbelet, det ser ikke "lett" og avslappende nok ut
- Hvordan ser alt ut plassert i rommet?

Hva vi tok med videre:

- Vi prøvde å samkjøre møblene bedre i formspråket
- Vi gikk inn i inspirasjonen vår fra naturen, og analyserte hva organisk form er.

- Vi så på aktivitetene vi hadde jobbet med, og analyserte på nytt hvilke aktiviteter som var naturlig sammen med lesing.
- På presentasjonen hadde vi ikke rendring av hele rommet, det kommer selvsagt.

3.3.3. Brainstorming

På bakgrunn av all tilbakemeldinger fra veiledere og ressurspersoner, informasjon fra brukerundersøkelser og annet research-materiale, delte vi inn et utdrag av svarene i seks kategorier og startet en brainstorming rundt disse punktene. De ulike kategoriene var:

- Opp med bena!
- Vegger.
- Aktivitet + avslapning
- Personlig sfære
- Formspråk
- Rommet lever sitt eget liv

Noen av ordene er kategorisert i modellen under: (Fig 3.17.).

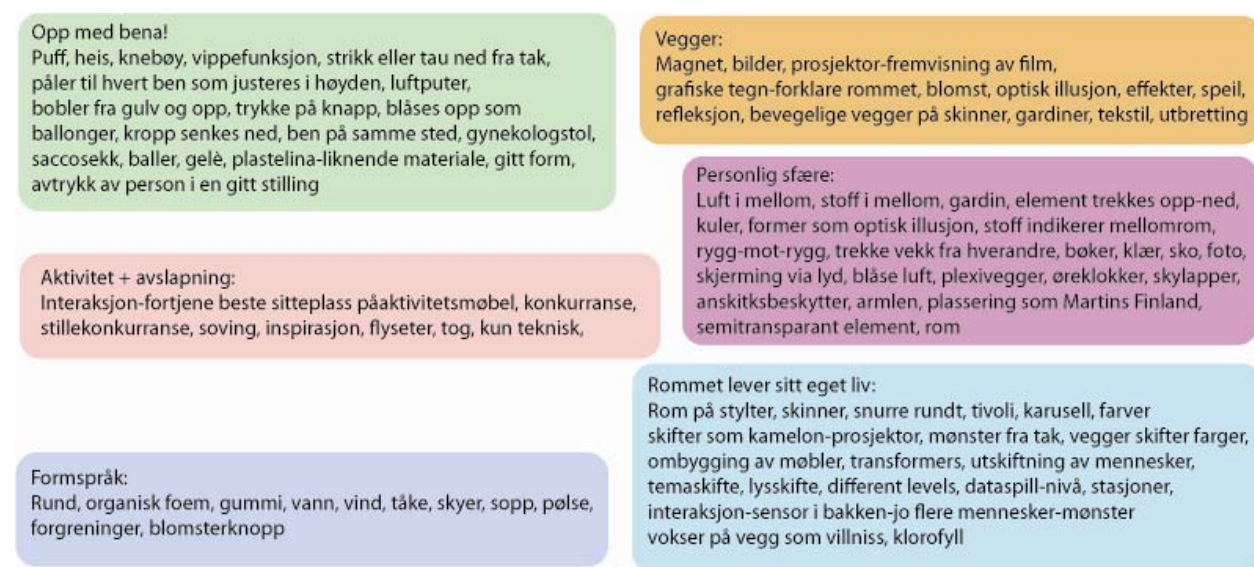

Fig. 3.17.

Brainstormingen gikk ut på å skrive ned assosiasjoner til de enkelte kategoriene og etterpå plukke ut hvilke ord og ideer vi ville ta med videre. Som vanlig i en

brainstormingsprosess kom det mange rare ideer frem, noen av ideene trakk vi frem som relevante å jobbe videre med (Fig. 3.18.)

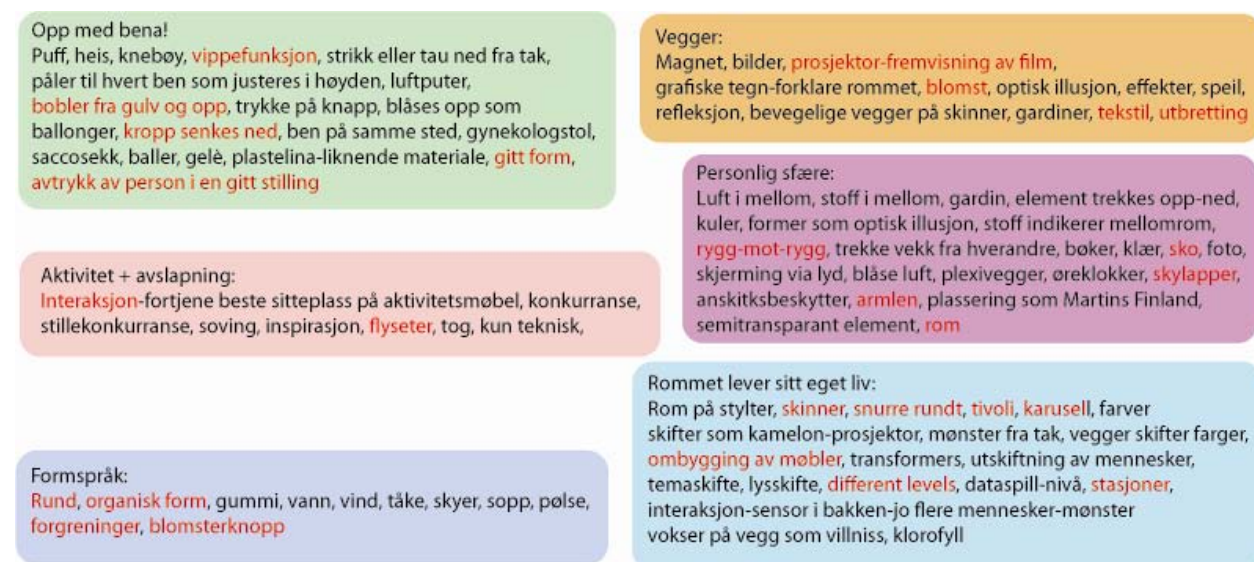

Fig. 3.18.

De rødt fremhevede ordene ble dratt videre inn i ideutviklingsprosessen.

3.3.4. Analyse av ord og uttrykk.

Etter nok en vurdering av resultat fra spørreundersøkelser og dybdeintervju hadde vi trukket ut en del nøkkelord og setninger som vi ønsket å jobbe videre med. Vi valgte ord og setninger som gikk igjen hos folk vi spurte, og som var interessante, annerledes eller morsomme. Disse ordene ble analysert gjennom teorien til Cialdini og verdiene vi har kategorisert etter, (se 3.1.4. under kap. Metoder). Ut fra det igjen trakk vi ut hovednøkkelord og setninger, og i samsvar med tilbakemeldinger fra første milepæls møte (se 3.3.2. under kap. Fremdriftsplan) la det bakgrunnen for vårt konsept. Hovednøkkelord og setninger:

- Komfort
- Soneavdeling, definerte bruksområder
- Bena opp i sofaen/stolen
- Ta av seg skoene
- Bytte ut ting, variasjon
- Overraskelser
- Sitteligging

- God plassering av bøker og blader
- Naturmaterialer
- Spennende fasonger, uvante løsninger
- Hjemmekoselig stue-følelse
- Kurv med ullsokker/tøfler
- Sjelden litteratur

Hvorfor disse ordene?

Komfort: Dette var et av ordene som gikk mest igjen hos folk vi spurte. Det kan kanskje virke litt selvfølgelig, men til syvende og sist var det, det folk vi spurte ønsket, og det folk vil ha når de skal slappe av og lese en bok. Vi ønsker å gi brukeren en god opplevelse, og da anser vi komfort som et viktig stikkord.

Komfort sett i forhold til verdier og teori:

Verdi: Vår konklusjon var at komfort hovedsakelig vil gå under verdien emosjonell. Komfort kan være mye forskjellig, alt fra å tulle seg inn i et varmt teppe, til å føle seg komfortabel i en situasjon. Vi mener komfort trigger følelser, og at det derfor går under verdien emosjonell. Den vil også kunne gå under både funksjonell og ergonomisk i forhold til sitte/liggestilling/møbel osv, men vi velger i denne sammenhengen å tolke komfort som emosjonelt.

Teori: Vi mente komfort ville gå under prinsippet gjensidighet. Dette fordi, ved å gi en bruker komfort, gir man noe som en bruker mest sannsynlig vil sette pris på i enhver situasjon. Komfort er et positivt ladet ord. Dermed vil brukeren gi tilbake, ved å gjenta bruken, som igjen vil gi komfort.

Soneavdeling, definerte bruksområder:

I dybdeintervjuene ble det diskutert hvorvidt man burde ha avskjerming i et rom der man skal lese. Ettersom rommet skal inneholde kunst, design og arkitekturlitteratur, ble konklusjonen at det ikke ville være nødvendig med avskjerming i form av fysiske skillevegger. Det vil ikke være samme behov for konsentrasjon som i en lesesal på biblioteket. Dette ble også konkludert på bakgrunn av rommets størrelse, da intervjuobjektene mente det fort kunne bli rotete og trangt.

Et forslag fra objektene var derimot å ha ulike soneavdelinger til ulik bruk. På denne måten kan man "dele" rommet, uten fysisk deling så det blir bli rotete, og det kan tilfresstille flere brukere sine ønsker og behov. Det kan likevel hende at enkelte personer synes det er forstyrrende å lese i et offentlig rom der det ikke er skillevegger, og hvor det også er lagt opp til sosialisering.

Verdi: Denne vil gå under praktisk/funksjonell, siden det vil være en praktisk måte å bruke rommet på, for å kunne dekke ulike brukere sine ulike behov og aktiviteter.

Teori: Soneavdeling vil gå under gjensidighet. Ettersom det vil gi brukeren en mulighet til å velge mellom alternativer, og få dekket noe som muligens passer hans eller hennes behov som kan bli dekket. Bruker vil gi tilbake ettersom stedet tilbyr flere alternativer, og muligheter.

Bena i sofaen:

Dette ble tidlig nevnt som en favoritt lesestilling blant folk vi spurte. I dybdeintervjuene ble det diskutert hvorvidt folk ville tatt bena i sofaen på et offentlig sted. Dette var det delte meninger på, der de yngre gjerne svarte at de ville, mens de godt voksne ikke hadde gjort det. Vi anså det uansett som en et interessant punkt i forhold til det å slappe av, som hjemme i sin egen stue.

Verdi: Bena opp i sofaen/stolen vil være knyttet mot verdien emosjonell. Det er en "stilling" som trigger følelser. Det kan være en psykologisk måte å "beskytte" seg på i en situasjon der man føler seg utilpass, eller en måte å slappe helt av på, og få en salig følelse. Det kan også vekke irritasjon i en situasjon der det ikke passer seg. Mange sover også sammenkrøpet i fosterstilling, som er knyttet opp mot følelser som beskyttelse, trygghet etc

Teori: Dette er knyttet mot gjensidighet. Fordi man gir brukeren en mulighet til å slappe helt av i et rom og på et sted hvor man vanligvis ikke tror at det er mulig. Brukeren gir tilbake til stedet ved at han eller hun tar bena opp i sofaen, slapper helt av og vil muligens føler seg litt hjemme. Samtidig signaliserer brukeren til andre brukere at han/hun trives, "her vil jeg være, og det er ok for deg å gjøre det samme" Det vil også gå under prinsippet sosiale bevis, siden man ser andre likesinnede mennesker (folk med samme interesser, kunst og kultur) gjøre en handling, som tilsier at det er ok å gjøre noe. Det kan ha motsatt effekt ved at brukere som ser andre sitte i en slik stilling på et offentlig rom, ikke synes det sømmer seg, og ikke vil bruke det stedet.

Ta av seg skoene:

Det å ta av seg skoene ble diskutert under dybdeintervjuene i første omgang. Det var i forbindelse med å kunne ta bena opp i stolen, og renslighet i forhold til sko. Deretter ble det spurt om det i spørreundersøkelsene basert på de syv prinsippene, der det kom frem at de fleste ville tatt av seg på bena hvis det var

tilrettelagt for det. Flere nevnte også at det hadde vært en måte å lenger på et sted. Da ville man ikke føle at man hadde dårlig tid, eller var på farten.

Verdi: Dette går under verdien emosjonell. Det å ta av seg på bena kan gi en psykologisk effekt ved at det gir brukeren en avslappet følelse, og har mulighet til å føle seg litt som hjemme i sin egen stue, på et offentlig sted.

Teori: Dette kan være knyttet mot gjensidighet. Fordi man gir brukeren en mulighet til å slappe helt av i et rom og på et sted hvor man vanligvis ikke tror at det er mulig. Brukeren gir tilbake til stedet ved at han eller hun tar av seg skoene, og dermed muligens blir lengre, og samtidig signaliserer til andre brukere at han trives, "her vil jeg være, og det er ok for deg å gjøre det samme" Det vil også gå under prinsippet sosiale bevis, siden man ser andre likesinnede Folk med samme interesser, kunst og kultur) mennesker gjøre en handling, som tilsier at det er ok å gjøre noe. Dette kan også ha motsatt effekt, som på punktet "ta av seg på bena" ved at brukere ikke synes det passer seg.

Bytte ut ting/variasjon:

I dybdeintervjuene ble det ytret ønske om at ting som jevnlig blir byttet ut er positivt på et offentlig sted. Det vil skape en nysgjerrighet og forventning hos bruker. Dette vil også være med på å gi brukeren en ny opplevelse for hvert besøk.

Verdi: Dette er knyttet opp mot emosjonell verdi, siden det vil gi bruker en positiv eller negativ opplevelse mellom hvert besøk. Det vil vekke følelser som nysgjerrighet, overraskelse, glede eller skuffelse.

Teori: Dette vil gå under prinsippet gjensidighet, siden brukeren vil oppleve noe nytt for hver gang. Det vil skape en nysgjerrighet hos brukeren, som igjen vil gi tilbake til stedet ved å ønske å returnere dit.

Overraskelser:

Dette ble diskutert litt i sammenheng med det å bytte ut ting og variasjon. Intervjuobjektene synes det var positivt når de ble overrasket da de kom på et offentlig sted. Det ble også diskutert i sammenheng med møbler og interiør. Det å ha en overraskende løsning i møbelet, eller en overraskende form etc.

Verdi: Dette vil gå under verdien emosjonell. Overraskelser er knyttet mot opp mange følelser. Det kan være en gledelig overraskelse som man blir glad for å få, eller en negativ overraskelse som man blir lei eller oppgitt av. Noen mennesker liker misliker overraskelser sterkt.

Teori: Overraskelse vil gå under prinsippet gjensidighet. Hvis man overrasker brukeren med noe nytt, vil det skape en nysgjerrighet hos bruker, og et ønske

om å se mer. Bruker vil da gi tilbake ved å komme igjen. Mennesker som ikke liker overraskelser derimot, og som foretrekker forutsigbarhet kan avskrekkes og tenke "dette er ikke noe for meg"

Sitte-ligging:

Dette ordet dukket opp under dybdeintervjuene, og ble senere brukt i spørreundersøkelsene basert på de syv prinsippene. Det ble var en diskusjon rundt gode sittestillinger når man leste, da ordet sitteligging kom frem. Flere av intervjuobjektene synes det var en god lesestilling. Deretter ble det diskutert om man hadde sitteligget på et offentlig sted. Igjen så vi delte meninger blant godt voksne og yngre. Godt voksne ville ikke gjort det, mens yngre hadde gjort det. Det kan også være emosjonelt i forhold til at det kan være en svært komfortabel stilling som gir en avslappet og god følelse.

Verdi: Sitteligging er knyttet opp mot verdiene ergonomisk og praktisk/funksjonell. Det er et ord som tilsier at enheten man sitteligger på/i må være tilpasset den slags stilling. Den har muligens en funksjonell løsning som gjør at man kan bøye ryggen bak, eller bena opp. Eller den er formet slik at det er ergonomisk behagelig for kroppen å sitteligge.

Teori: Dette vil være knyttet til prinsippet sosiale bevis, på samme måte som punktet med å ta bena opp i sofaen. Man ser at det er greit å sitte i den stillingen på et offentlig sted, fra andre brukere. Det kan også være under prinsippet gjensidighet siden det kan gi bruker en positiv opplevelse som kan føre til at bruker vil komme tilbake. Det kan også her være de som ikke synes dette passer seg i et offentlig rom, og som kanskje velger å ikke bruke stedet.

God plassering av bøker og blader:

På dybdeintervjuene ble det diskutert at plasseringen av bøker og blader var viktig i et rom ment for lesing. Intervjuobjektene mente det burde være oversiktlig, synlig, og lett å komme til. De mente det burde være tidlig i rommet, slik at man kan ta en bok og titte før man setter seg et sted. Daglig leder ved senteret og vår oppdragsgiver var også svært opptatt av plassering av bøker. De burde ikke stå for lavt slik at barn kan velte de utover.

Verdi: Dette går under verdien praktisk/funksjonell. Det er fordi det gjelder en praktisk måte å plassere et viktig element i et leserom. Elementet skal brukes jevnlig av besøkende og bør derfor være praktisk for bruker.

Teori: Dette vil egentlig ikke gå under noe prinsipp så det ble bestemt at det kun skulle analyseres gjennom verdi.

Naturmaterialer:

I dybdeintervjuene ble det diskutert ulike materialer og det var litt forskjellige meninger blant folk. Stort sett var det positive tanker rundt naturmaterialer. Stikkord som ble nevnt var: god kvalitet, ubehandlet tre, ull, trivsel, moderne, jordfarger, hemp, og at det gir en god følelse.

Verdi: Dette kan gå under både emosjonelt og praktisk/funksjonelt. Emosjonelt siden det kan vekke følelser hos bruker. Svarene fra intervjuobjektene viser det. Følelsene knyttet til naturmaterialer kan også være negative på bakgrunn av erfaringer eller lignende. Praktisk/funksjonelt siden det kan brukes i en praktisk sammenheng i forhold til møbel, design, interiør eller arkitektur. Et bord i tre kan være mer praktisk enn et i, plast av ulike årsaker. Noen vil likevel kunne mene at plast er mer praktisk i noen sammenhenger, og dette vil alltid være en situasjonsbestemt vurdering.

Teori: Dette kan være knyttet mot gjensidighet på to måter. Det ene er mot brukeren som kan få en god opplevelse med materialet og dermed ønske å bruke det igjen. Det andre kan være i forhold miljømessige hensyn og økodesign. Materialet vil kunne ha et lukket livsløp, og gi tilbake til naturen, som igjen gir tilbake med nye materialer.

Spennende fasonger/uvante løsninger:

Det kom frem i dybdeintervjuene at spennende fasonger og uvante løsninger kunne være med på å gjøre interiøret på et offentlig rom fint og spennende. Intervjuobjektene ville gjerne se noe annerledes og morsomt, noe nytt.

Verdi: Dette vil gå under både emosjonelt og praktisk/funksjonelt. Emosjonelt siden det vil kunne trigge følelser hos bruker. Brukeren kan bli overrasket og føle glede ved bruk av nye ting. Praktisk/funksjonelt siden det kan være en praktisk løsning i forhold til funksjon på løsningen. Dette er selvfølgelig svært individuelt, og en bruker kan synes noe er svært spennende og føle glede ved bruk, mens en annen kan synes samme løsningen er upraktisk, kjedelig eller lignende

Teori: Det kan gå under prinsippet kontrast. Det vil være noe som en bruker muligens ikke forventer, og en kontrast mot det en bruker eventuelt kjenner fra før. Dette vil igjen kunne føre til gjensidighetsprinsippet hvis bruker blir positivt overrasket, og ønsker å gjenta bruken.

Hjemmekoselig stue-følelse:

Dette kom først frem i dybdeintervjuene og ble senere nevnt i forbindelse med spørreundersøkelsene basert på de syv prinsippene. Det ble diskutert hvordan

man kunne gjøre et offentlig rom koselig. Flere av intervjuobjektene sa at ved å lage stedet hjemmekoselig, og som i ens egen stue, kunne man oppnå det.

Verdi: Dette kommer under verdien emosjonell. Hjemmekoselig er noe man forbinder med noe trygt og kjærkomment. Det heter jo borte bra, men hjemme best. Hjemmet er en person sitt "fristed" der man kan slappe av, være seg selv og lade batteriene. Man vil ikke kunne gjøre et offentlig sted helt som hjemme, men man kan prøve å trekke frem noen av de elementene som gjør at en slapper av i hjemmet sitt. Det kan likevel finnes de brukerne som ikke ønsker å ha det hjemmekoselig på et offentlig sted. De søker muligens nettopp det motsatte, når de er utenfor hjemmet sitt.

Teori: Dette vil være knyttet mot prinsippene gjensidighet og like/bli likt. Gjensidighet fordi det vil gi brukeren en opplevelse som han/hun kjenner seg igjen i og verdsetter. Brukeren vil gi tilbake med å returnere. Likhet fordi det er noe man kan relatere seg til og som man kjenner igjen. Det trygge og kjærkomne vil gi relasjoner til noe man kjenner og er trygg på, og vil derfor like det. Dette vil også kunne være individuelt ettersom alle mennesker er forskjellige, og relaterer seg til ulike ting.

Kurv med ullsokker/tøfler:

I spørreundersøkelsene basert på prinsippene var det en student ved Hiak som nevnte at det kunne være en morsom og koselig løsning i et offentlig rom, hvor man skal slappe av og kose seg. Hvis man eventuelt skal ta av seg på bena, er det en måte å føle seg litt hjemme på, og få en lun, varm og god følelse. For noen mennesker er muligens føttene deres litt for privat, til at de vil kunne ta på seg "ukjente tøfler" på et offentlig sted. Noen vil også kunne ha problem med å ta av seg på bena.

Verdi: Dette er knyttet opp mot verdien emosjonell. Det å ta noe godt og varmt på bena vil gi en lun og varm følelse. Det har en forbindelse med det å slappe av, og stresse ned.

Teori: Dette vil gå under prinsippet gjensidighet Dette vil gi brukeren det "lille ekstra" for å kunne slappe skikkelig av. Det vil kunne føles som en liten "gave" som brukeren får ved å besøke stedet. Dette vil kunne gjøre at brukeren føler seg heldig og ønske rå gi tilbake ved å returnere.

Sjelden litteratur:

Leseloungen skal inneholde litteratur som man ikke har tilgang på så mange andre steder. Litteraturen er bestilt gjennom Torpedo kunstbokforhandler, og er

kunst, design og arkitekturlitteratur. Mye av litteraturen er bestilt fra utlandet og vil ikke være mulig å få tak i på vanlige bibliotek, eller hos vanlige bokhandlere.

Verdi: Dette vil være under emosjonell verdi, siden det går på interesser på et bestemt litteratur område. Interesser er et resultat av følelser og omvendt. En person som er interessert i litteratur blir engasjert av å lese bøker, siden personen er glad i å lese. En som er glad i denne type litteratur vil sette pris på å kunne lese slik litteratur gratis, uten å måtte bruke mye penger på å kjøpe bøkene selv.

Teori: Dette vil være knyttet mot prinsippet knapphet. Litteraturen er et sjeldent og knapt tilbud, som de besøkende kun kan få på det stedet, og få andre steder.

Konklusjon:

Vår konklusjon er at de fleste ordene går under verdien emosjonell og prinsippet gjensidighet. Det ble derfor avgjort å bruke emosjonell og gjensidighet som hovedverdi og hovedprinsipp videre i prosjektet, og som basis til utarbeidelsen av konseptet.

Vi valgte også å ta for oss de ulike ordene som vi bruker i problemformuleringen vår, og analysere betydningen av disse. Disse ordene er:

- Aktivitet
- Ro
- Avslapning
- Felles for privat og social

Hva aktiverer mennesker og hvilken aktivitet ønsker vi?

Hva aktiverer mennesker:

- Bevegelser
- Grafiske bilder, for eksempel skilt
- Ord
- Arkitektur
- Semantikk
- Bryter/knapp
- Formspråk
- Nysgjerrighet
- Lyder
- Trapper
- Hjul
- Bakker

Vi ønsket å bruke arkitektur, semantikk og formspråk som triggere til aktivitet. Arkitektur i deler av oppbygningen av rommet, med tanke på forhøyet podie, semantikk og formspråk i forhold til det totale konseptet, og utviklingen av møblene.

Deretter så vi på hva slags aktivitet vi ønsket i rommet. De aktivitetene vi i utgangspunktet ønsket å bruke i utviklingen av det totale konseptet og møbelkonseptet til det ene møbelet var:

- Fysisk aktivitet
- Psykisk aktivitet (mental aktivitet som refleksjon etter galleri runde)
- Sosialisering, prating og diskusjon
- Vipping
- Snurring
- Henting
- Balansering
- Sette seg og reise seg
- Stå
- Gå
- Dra og dytte
- Trekke
- Klatre

Deretter tok vi for oss ordet ro. Ettersom rommet også skal legges til rette for ro hadde vi en brainstorming på hva ro er, betyr og innebærer for oss.

Brainstormingen ble gjort på bakgrunn av det folk hadde svart i spørreundersøkelsene, og hva vi selv forbandt med det. Hva slags ro ønsket vi i rommet, og hvilken form for ro var vi ute etter i problemformuleringen vår.

Stikkordene vi kom frem til var:

- Mental ro
- Sinnsro
- Forholdsvis stille
- Varme
- Lese
- Dempet lys
- Rolige omgivelser
- Varme og estetiske omgivelser
- Konsentrasjon

Deretter gjorde vi en ny brainstorming på ordet privat og sosial. Dette ble også gjort på bakgrunn av det vi hadde fått som svar i undersøkelsene og det vi selv forbandt med ordene. Deretter fant vi de ordene som er felles for begge uttrykkene. Grunnen til dette er at rommet skal både kunne brukes i sosial og privat sammenheng og vi ville derfor finne ut hva som var felles og gjaldt for begge uttrykkene. Med ordet privat ble det:

- Alene
- Følelser
- Tanker
- Avgrensning
- Sjeldent
- Ettertraktet
- Lukket
- Ditt eget

Med ordet sosial ble det:

- Dele
- Sammen
- Snakke
- Flere
- Kontaktsøke
- Valg

Ordene som er felles mellom privat og sosial:

- Observere
- Tanker
- Avgrensning
- Valg
- Følelser
- Dele
- Ettertraktet

Til slutt hadde vi en brainstorming på ordet avslapning. Dette ordet gikk mye igjen i det folk i undersøkelsene svarte, hva de på kunstsenteret var opptatt av og hva vi selv anså som et viktig ord i oppbygningen av konseptet. Med ordet avslapning ble det disse stikkordene vi kom frem til :

- Hele kroppen hviler
- Avstresset

- Se på noe beroligende
- Sitte
- Ben støtte
- Dagdrømme
- Synke ned
- Gyng
- Hvile armene
- Mykt underlag
- Flyte

Ordene vi har analysert har blitt brukt aktivt til oppbyggingen av konseptet og til utviklingen av møbelkonseptene.

3.4. Argumentasjon for utvikling av konseptet rundt Leseloungen:

"Som designer fungerer man som et mellomledd mellom oppdragsgiver og produsent, ikke glem at det er designeren derfor vet best, og for all del ikke glem å designe selv om rammene er strenge!"

– møbelsnekker Franck Bruno Ferrero

Første stadiet på utviklingen av konseptet Leselounge startet med bakgrunn i resultatene fra research perioden og gjennom samtaler med de ansatte ved kunstsenteret. Ut fra dette ble hovedkonseptet formet. Ønsket fra både kommende brukere og kunstsenterets ansatte var et rom hvor man kan føle seg avslappet. Tema for konseptet ble derfor avslapning med to vinklinger, en rettet mot det å faktisk slappe av fysisk, med en viss skjerming, i et komfortabelt møbel. Den andre vinklingen spiller på holdningen rundt det å være i et galleri. Vi ønsker å skape en avslappende stemning som kan være med på å løsne på den litt ansente holdningen mange mennesker føler når de besøker et galleri.

Ved å jobbe tett med kunstsenterets daglige leder, Rikke G. Komissar, og hele tiden dra inn resultat fra brukerundersøkelsene våre, har vi kommet frem til et konsept som skal binde de besøkende og kunstsenteret tettere sammen. Vårt ønske om å gi beboere i Lillestrøm og ellers andre kunstinteresserte mennesker en felles arena i nærområdet, ville ikke ha latt seg gjennomføre uten å ta deres ønsker og behov på alvor. Derfor kan man si at Leseloungen er designet i samarbeid med brukerne, de ansatte ved kunstsenteret og møbelsnekkeren, med oss designstudenter som bindeledd.

3.4.1. Konseptet i sin helhet:

Som tidligere nevnt i rapporten, har vi valgt å delt konseptet inn i to.

Utgangspunktet er avslapning. Selve ordet avslapning har vi definert i to retninger. Dette gjorde vi tidlig i prosessutviklings fasen.

Den første tanken var å skape én avslappende holdning blant de besøkende på kunstsenteret, og én avslappende stemning for de besøkende som ønsket tid alene i et offentlig rom. Med andre ord et rom som oppfordrer til sosialisering men som også inviterer til en personlig sfære. Så hvordan gjøre dette realiserbart, uten bruk av fysiske skillevegger?

Et av veiledningsmøtene med hovedveileder Tore Gulden ble avtalt etter at denne definisjonen var på plass. Skissearbeidet var allerede i gang og ideene ble presentert under møtet. Tilbakemeldingene var til god hjelp, han bad oss om å gå ett steg tilbake for å redefinere hva vi la i vår betydning av ordet avslapning. Spesielt der avslapning dreier seg om holdningene og sosialiseringen blant de besøkende. Stikkord ble stille aktivitet.

Vi satte opp en ny definisjon med nye produktkrav, som har samme utgangspunkt og hovedmål, nemlig avslapning. Men med to forskjellige funksjoner.

1. Den ene retningen går på avslapning av kroppen og sjelen, vi ønsker å gi bruker et rom hvor han eller hun kan komme inn, finne seg en interessant bok og sette seg i en komfortabel sittestilling hvor personen finner ro og /som gir brukeren tid for seg selv og konsentrasjon til å lese.
2. Den andre retningen beskriver avslapning som en holdning. Vi ønsker også å gi Kunstsenteret et rom som gir en mindre høytidelig stemning hos de besøkende ved at man kan sette seg ned og lese et magasin, sette seg i små grupper og diskutere og kanskje komme i kontakt med flere kunstinteresserte (Fig. 3.19.).

Konseptkart:

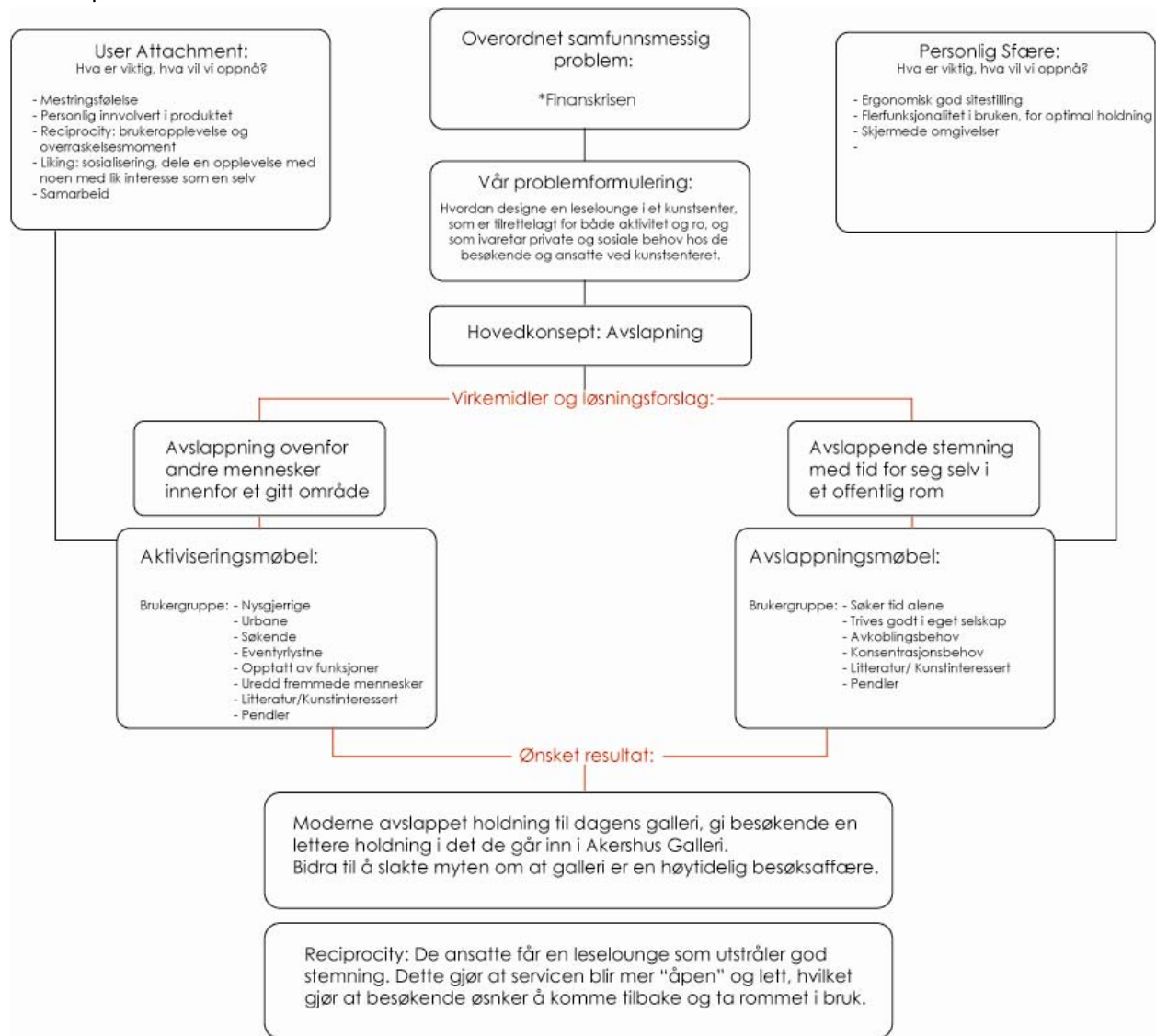

Fig. 3.19.

Dette kartet er laget for å gi oss en visuell oversikt over hvilke retninger konseptet går i og hvordan vi kan binde disse to retningene sammen for å få en helhet. Som kartet viser, definerte vi avslapning i de to retningene og satte deretter opp kriterier for hva en bruker vil forvente.

Konseptet består hovedsaklig av to typer sitteenheter. Det ene er en enhet som skal gi brukeren komfort og følelsen av tid for seg selv. Møbelet blir kalt et avslapningsmøbel. Den andre enheten skal være et lekent og litt overraskende møbel som skal gjøre at folk må samarbeide med hverandre for kunne sitte. Vi

har valgt å kalle dette for et aktivitetsmøbel. Begrunnelsen for valg av et slikt møbel er for å få folk til å komme i snakk med hverandre. Det er et mål å få vekk den konvensjonelle holdningen om at man ikke skal snakke på et galleri, spesielt med fremmede. I følge mange av intervjuobjektene vi snakket med under research perioden, har mange en oppfatning om at det skal forekomme en hysj-hysj holdning lik den man finner i stille soner på bibliotek. Det å gå på et galleri er for mange en høytidelig affære. Det er denne holdningen vi vil at folk skal føle seg mer avslappet ovenfor. Ved å spille på Cialdinis gjensidighetsprinsipp og gi brukerne et møbel de må samarbeide om for å oppnå full funksjon ved, er målet å åpne opp for kommunikasjon mellom to personer.

Et av hovedattraksjonene i Leseloungen vil selvfølgelig være litteraturen. Bøkene er kjøpt inn av Torpedo Kunstbokhandel som har spesialisert seg på anskaffelse av sjeldne kunstbøker. I og med at Lillestrøms beboere må til Strømmen for å finne et bibliotek, skal Leseloungen kunne erstatte en del av det litterære tilbudet i byens sentrum. For å fremheve viktigheten av ny litteratur og det å lese, skal bøkene være med på å dekorere rommet. Bokhyllene som skal designes til Leseloungen skal fremheve rommets hovedattraksjon og gjøre bøkene synlige. Kunstsenteret kommer ikke til å ha bøker til et fullt bibliotek de første årene, derfor er det et viktig krav at hyllesystemet blir designet som et modulsystem. Dette systemet skal enkelt kunne bygges på uten å forstyrre de delene av rommet som blir brukt til utstilling. Systemet er inspirert av naturen og kunnskapens tre.

Ut fra spørreundersøkelsene og ønsker fra en del av de besøkende på Kunstsenteret ble det også bestemt at den ene veggen i rommet skal beholdes nøytral og fri for bokhyller eller liknende. I veldig mange av svarene vi fikk fra intervjuobjektene ble det nevnt at det er godt å finne et blikkfang i et rom når man tar en pause fra lesingen. Oppdragsgiveren på sin side har ytret ønske om å kunne bruke deler av rommet til utstilling av bilder. Denne veggen vil i tillegg brukes til projektorfremvisning under forfatter kvelder, små møter o.l. Denne veggen vil dermed forandre seg kontinuerlig og gi brukeren en ny opplevelse fra besøk til besøk.

Så, hva vil vi egentlig at konseptet skal få brukeren til å føle? Leseloungen skal appellere til personen som trenger en pause fra hverdagen på jobb eller hjemme. Som kanskje er på gjennomreise og har litt tid å slå i hjel før buss eller tog frakter en hjem. Den skal også appellere til besøkende ved senteret som

syns det er godt å sette seg ned etter en runde i galleriet, for å fordype seg i kunsten og kanskje lese mer om kunstneren. Leseloungen skal minne brukeren om hvordan man slapper av hjemme og også bringe frem noen av de samme holdningene man har i sin egen stue. Dette er bakgrunnen til at rommet er delt i to. Den ene delen består av et platå dekt med teppe. Her skal brukeren kunne ta av seg skoene og bevege seg i et område som tilbyr avslapningsmøbler, hvor man blir oppfordret til å sitte med bena i stolen. Man har muligheten til å låne tovede tøfler som et mer behagelig alternativ til sine egne sko. Det er for anledningen lånt tøfler fra Tuva Tøv (Tastatore, 2009) som vant designpris for sine barnetøfler i 2008. Disse vil man finne plassert ved hvert avslapningsmøbel.

Den nederste delen av rommet som ikke er kledd med teppe vil også tilby avslapningsmøbler, men her skal det også være rom for aktivitet. Det vil derfor være her bokhyllen og magasinene vil bli plassert, sammen med aktivitetsmøbelet.

På veggen som vender mot sør, skal det dekoreres med kommentarer fra intervju og spørreundersøkelse. Noen av kommentarene blir brukt som en veileder for bruken av rommet, det vil blant annet stå "Naturlig å ta av seg skoene" som skal oppfordre til at dette ikke er en unaturlig handling til tross for at man befinner seg i et offentlig rom, eller "Ullsokker i kurven". Kommentarene er også ment som en takk til alle intervjuobjektene og fremtidige brukere av rommet som har kommet med ønsker og behov. Resultatene fra research perioden har vært en viktig del av konseptdefinisjonen og det føles naturlig å vise dette til besøkende i Leseloungen.

Hovedinspirasjonskilden for vår løsning har vært natur. Med natur menes ikke ett spesielt element, men mer en kombinasjon av farger og materialer. Formspråket i møblene har utviklet seg til å bli organiske i tråd med at konseptet skal skape en avslappende atmosfære, og også følge fremtidens trend som henter inspirasjon fra naturen. De organiske linjene kan på mange måter sammenliknes med Jugendstilen man blant annet finner i vestlandsbyen Ålesund. (Fig. 3.20.) De er bølgende, runde, myke, vokser eller beveger seg, er levende. Alle elementene som har blitt designet til Leseloungen består av de samme type tremateriale og ullstoff.

Fig. 3.21.

Fargene som går igjen i rommet er valgt ut fra research arbeid rundt kommende trender og den faktiske påvirkningen farger har. Det var også satt rammer rundt utvelgelse av fargevalget på forhånd. De to kriteriene som måtte tas i betraktning, var at fargene skal passe inn i kunstsenterets helhet, rommet vil til tider bli brukt til mindre utstillinger og fargene i rommet skal ikke ta oppmerksomheten til kunstverkene. Det andre kriteriet var å følge fremtidens trender og søke etter hva som kommer til å være like attraktivt på markedet om 4 år.

Begrunnelse for valg av farger:

Gråtoner: Går for å være meditasjonens "farge", en nøytral valør som kan kombineres med de aller fleste farger. I kristendommen representerer grå sjelens udødelighet. Paletten viser et utvalg av varme gråtoner for å ikke skape "kalde" element. De mørke, nærmest sorte gråtonene er valgt av rene praktiske årsaker. Møblene skal forhåpentlig vis bli brukt i år fremover og slitasje vil ikke komme så godt frem på mørkt tekstil som på et lyst. I tillegg skapes det en kontrast i rommet som gir en eksklusiv følelse.

Hvite toner: Rommets vegger er malt hvite, likt resten av galleriet. Dette for å fremheve billedkunsten og for å virke nøytraliserende. Vi har valgt å male veggene i den samme fargen for å kunne bruke rommet til små utstillinger og heller skape stemning med flyttbare elementer ellers i rommet.

Grønntoner: Fargen grønn symboliserer håp og glede, og sies å være en frigjørende farge. I dagens samfunn representerer grønnfargen miljøvennlighet, sunnhet og økologi. Det er også her valgt varme, nærmest jordfargede grønntoner for å skape lunhet og visuell varme. De grønne elementene skal kvikke opp stemningen og gjøre rommet mer lekent, men samtidig være med på å skape en ro i rommet. Derfor vil det ikke bli hovedvekt av elementer med denne fargen, kun små drypp.

Nedenfor vises fargepaletten (Fig. 3.22.). Beisen som er brukt på treverket, både på stolen og på bokhyllene, er en vannbasert beis i pulverform av merket Herdin. Møbelsnekkeren Franck Ferrero har blandet fargene ut fra egne utprøvnings og har tatt seg retten til å beholde den grå fargen hemmelig. Grønnfargen på treverket på bokhyllene har heller ingen RGB kode, men er blandet med mørk valnøtt (nr. 65) og mørk grønn (nr. 58).

Fig. 3.22.

3.4.2. Scenarier

Scenario er en strategi, for et tenkt handlingsforløp. Det skisserer mulige fremtidige handlingsplaner. Det er et planleggingsverktøy for å analysere og strukturere tanker om alternativ utvikling i fremtiden. I denne sammenhengen har vi brukt det til en bestemt setting, nemlig leseloungen, med fire ulike, aktuelle situasjoner. Vi gjør det for å se hvordan disse situasjonene, muligens kan forløpe seg. Og på den måten kartlegge mulige behov som kan dukke opp underveis. Det er fire situasjoner som vil bli aktuelle i leseloungen, på bakgrunn av oppdragsgivers planer om loungen sine fremtidige aktiviteter. Disse situasjonene har vært utgangspunktet vårt i forhold til konseptutvikling og designprosess.

Besøkende på galleriet som kommer innom alene:

Besøkende kommer tilfeldigvis innom for å se om det er en spennende utstilling. Personen kommer inn i første etasje og titter inn til høyre i butikken. Der står det en blid ansatt bak kassen og sier velkommen. Besøkende går inn i butikken og bort til kassen. Der får vedkommende beskjed om at det er en leselounge med gratis te og kaffe på innsiden av butikken. Besøkende blir nysgjerrig, og går for å ta en titt. I neste rom av butikken titter vedkommende inn i en åpen dør, noe på veggen i rommet innenfor butikken fanger oppmerksomheten hennes/hans. Besøkende går inn i rommet og ser seg rundt. Blikket er rettet mot teksten på veggen, og vedkommende oppdager et forhøyet podie med stoler på i den ene delen av rommet. Deretter går blikket mot høyre der han/hun oppdager en bokhylle. Personen ser så til venstre der han/hun ser en slags tomanns gyngestol. Vedkommende ser igjen til høyre og går bort til bokhyllen for å finne se om det er noen interessante bøker. Bøkene har godt lys på seg fra spottene over. Han/hun finner en spennende kunstbok og strekker seg etter den for å titte. Mens personen titter i boken, oppdager han/hun at plattaet i rommet har teppe. Vedkommende ser ned og oppdager en illustrasjon av to sko på enden av podiet. Kan man ta av seg på bena her? Så deilig, tenker besøkende og tar av seg jakken, deretter skoene. Personen går opp på podiet og oppdager to tøfler ved stolen. Han/hun tar de på og setter seg til rette i stolen for å lese. Innimellom titter vedkommende opp for boken og beundrer kunsten som henger på veggen i andre enden av rommet.

Vurdering: Dette scenarioet har vi gjort en sekvensanalyse på, for å kartlegge nærmere hvordan aktiviteten i rommet til daglig utspiller seg. Vi har valgt å lage

en sekvensanalyse (Fig. 3.23.), på dette scenarioet ettersom vi regner med at det er noenlunde slik en "vanlig" dag vil utspille seg.

Studenter som venter på tog:

To studenter fra Høgskolen i Akershus har en halvtime å slå i hjel før toget deres hjem går. De har hørt om den nye leseloungen via andre studenter på skolen, og har hørt at det var to studenter fra deres skole som hadde stått for designen. Ettersom senteret er rett ved siden av tog stasjonen bestemmer de seg for å reise dit å se hvordan det har blitt. De har også hørt det er sjelden kunst og designlitteratur der, og kunne tenke seg å titte i noen bøker for inspirasjon til en skoleoppgave. De kommer inn på senteret og blir møtt av en blid ansatt bak kassen i butikken. Den ansatte forteller hvor leseloungen er. Studentene går inn i loungen og får øye på et forhøyet podie til høyre i lokalet, og et slags balanse møbel nede på gulvet til venstre. De ser at det sitter en person i en av stolene på podiet og registrerer at vedkommende har tatt av seg på bena. Det så veldig avslappende og deilig ut, sier den ene. Vi har ikke så god tid da, sier den andre, skulle bare innom for å se. De synes balanse-møbelet ser morsomt ut, og bestemmer seg for å gi det et forsøk.

Vurdering: Vi har sett for oss at det kanskje er de som kommer innom for en rask titt, skal vente på et tog eller som ikke har så god tid som muligens bruker aktivitetsmøbelet. De har ikke tid til å slå seg helt til ro, ta av seg skoene etc. Det er nok de som kommer sammen som i utgangspunktet "tør" å bruke det også, i begynnelsen i hvert fall

De ansatte ved senteret:

Tre av de ansatte har akkurat tatt seg lunsjpause og har litt lyst på miljøforandring i pausen sin. De bestemmer seg for å prøve å spise i den nye leseloungen på senteret. De har enda ikke fått brukt den, bare vært innom for å se. Hun ene ønsker å titte i en kunstbok hun har ventet på at skulle komme inn. De to andre vil diskutere den kommende utstillingen på senteret. De går ned i leseloungen og hun ene finner den nye boken i bokhyllen på veggen. Alle nyhetene står i den grønne hyllen, så det er lett å finne frem. De to som skal diskutere setter seg til rette på krakkene ved bordet for å spise og diskutere. Hun andre setter seg til rette i avslapningsmøbelet for å sitte litt i fred med kunstboken. Hun bruker et av småbordene til å ha maten sin på. Forbipasserende titter inn og ser at det er en lounge inne på kunstsenteret hvor

det sitter folk. Når pausen er ferdig går de alle opp for å fortsette arbeidet. De er alle enige om at det var deilig med litt miljøforandring

Vurdering: Det at de ansatte også bruker rommet innimellom til lunsjpauser, møter og lignende kan være en fin måte å trekke inn folk fra gaten. De vil se i vinduet at det er et sted man kan sitte, og at det er folk som bruker det. Viktig at man kan velge om man ønsker å sitte litt i fred, eller sosialisere med andre.

Forfatter/tema kvelder:

Det er torsdag kveld og forfatteren av en ny bok har ankommet Akershus kunstsenter for å holde et kort foredrag om den, og undertegne bøker. Det har samlet seg en flokk på ti personer som har kommet for å høre på foredraget. Inne i leseloungen har de ansatte ryddet unna avslapningsmøblene og plassert 15 krakker rundt i rommet. Noen på podiet og noen på gulvet. Det har blitt rullet inn en projektorfremviser og et hvitt lerret er rullet ned fra den ene kortveggen der det henger skiftende kunst til daglig (motsatt side av podiet) Det har blitt rullet ned rullegardiner fra vinduene slik at det blir mørkt i loungen. Forfatteren sitter foran ved lerretet på en krakk mens han holder foredrag. Når foredraget er over stables krakkene som ikke skal stå der til daglig vekk, projektoren blir rullet bort og lerretet opp. Gardinene blir rullet opp avslapningsmøblene blir båret på plass.

Vurdering: Det var naturlig at lerretet ble på motsatt side av podiet, slik at de som sitter høyere på podiet, ser over de som sitter lavere på gulvet. Det var også den veggen som egnet seg best til å ha lerretet på siden den veggen tidvis er tom, og tidvis har kunst. (ingen bokhylle og lignende i veien) Det er viktig at de ansatte klarer å løfte unna møblene, og at krakkene/stolene kan stables unna ved behov.

3.4.3. Sekvensanalyse

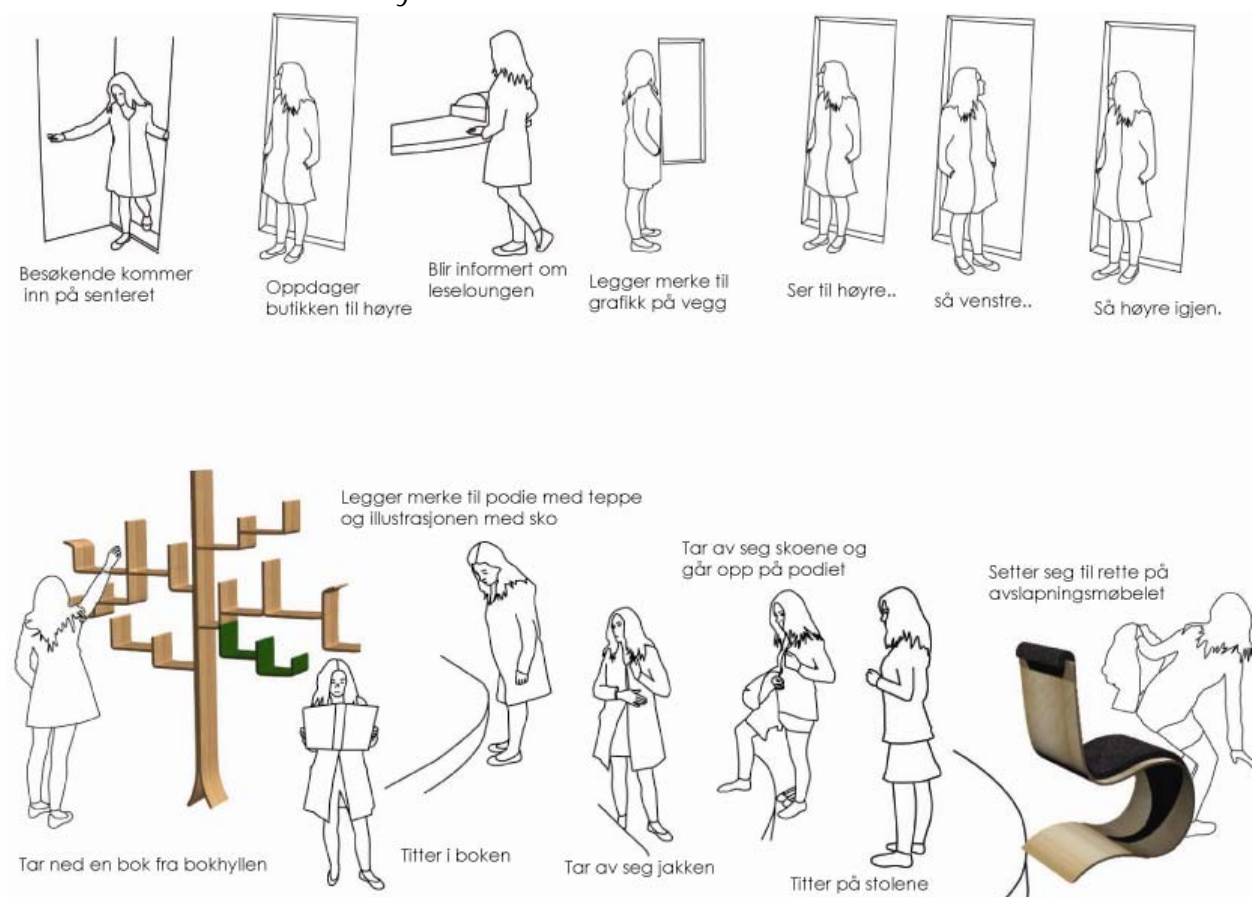

Fig. 3.23.

Vurdering: Ut fra scenario og sekvensanalysen kom vi frem til hvordan vi mente det var mest praktisk å plassere podiet, bokhyllene, ledige vegger til kunst og projektorfremvisning. Det ble også på bakgrunn av dette bestemt hvor det skulle være spottbelysning og grafisk mønster på vegg. Vi ønsket å ha et blikkfang på langveggen som man ser deler av fra det innerste butikklokalet, for å tiltrekke oppmerksomheten til en besøkende i butikken, og gjøre vedkommende nysgjerrig på hva som er lenger inn. Når man kommer inn i et rom er det naturlig å se først til høyre, deretter venstre. På bakgrunn av det ønsket vi å plassere bokhyllene til høyre når man kommer inn. Da ser vedkommende at det er bøker der, som er en viktig og stor del av rommet. Det var også et ønske fra folk vi spurte, å plassere bokhyllene på et tidlig stadiet i rommet, slik at man kan ta en bok og gå litt rundt før man setter seg et sted. Over bokhyllene vil det bli plassert spottbelysning, slik at det kommer rikelig belysning ned på bøkene, og det er lett for brukere å se hvilke bøker som er der. Dette ble også nevnt av folk vi spurte i undersøkelsene.

Podiet med teppe vil bli plassert til høyre når man kommer inn i rommet, også dette siden man ser mot høyre og vil automatisk få øye på et "hjemmekoselig hjørne". Det passet også i forhold til vinduene, med tanke på å kunne sitte og titte ut. Det var også viktig at bokhyllen ble plassert nede på gulvet slik at alle kunne få tilgang til bøker, selv de som vil ha skoene på. Ettersom bokhyllen er ment å være dekorativ i seg selv, er det også fint å kunne sitte og titte på den. Veggen til kunst var det naturlig å ta på kortveggen tvers ovenfor podiet. Dette den andre veggen man kan sitte og se på. I tillegg vil det være veggen som er praktisk til å ha lerret og projektorfremvisning i på, forhold til plassering av podiet og at folk sitter høyere der enn nede på gulvet.

3.4.4. Prosessarbeidet:

Ut fra denne konseptdefinisjonen og kravene om bruk av samme materiale og felles fargepalett startet det videre arbeidet rundt selve produktutviklingen. For å effektivisere prosessen ble de to prosjektelementene fordelt, Elin jobbet tok for seg utviklingen av aktiviseringsmøbelet og Sarah jobbet med utvikling av avslapningsmøbelet. Samarbeidet har vært tett hele veien, og avgjørelser har blitt tatt i fellesskap. Videre i denne rapporten vil allikevel produktutviklingsprosessen bli delt i to retninger for best mulig oversikt for leser av rapporten. Datering av møter underveis i prosessen vil vise de to parallelle designprosessene.

3.5. Utvikling av Float avslapningsmøbel:

3.5.1. Produkt definisjon

Navnet Float kommer av det engelske ordet å flyte, som er en dekkende beskrivelse for hvilken følelse vil vil at dette avslapningsmøbelet skal gi brukeren.

Resultat av brukerundersøkelsene viste klare indikasjoner på at brukergruppen ønsker møbler som er laget for komfort når de skal lese i et offentlig rom. For noen er komfort å sitte oppreist med rett rygg og med boken i fanget. For andre er det å krype sammen i et mykt element og innta en nesten liggende stilling, spesielt hvis man vet man skal sitte lenge og lese en bok. (Bilde av de to situasjonene)

Avslapningsmøbelet i Leseloungen på Akershus Kunstsenter er først og fremst ment som en sitteenhet som skal tiltrekke seg den delen av brukerne som ønsker

å sitte behagelig i en lengre periode. Møbelet skal invitere til en behagelig sittestilling man inntar når man vil sitte og lese en stund. Men selv om disse sitteenhetene hovedsakelig skal stå plassert på den rolige delen av rommet, altså podiet, og tiltrekke seg nettopp disse leserne, vil noen av stolene også brukes ellers i rommet, hvor besøkende som "stikker innom" leseloungen bare er ute etter å sitte for en kort stund. Derfor er det et poeng at disse stolene kan brukes både sittende i en rett-opp-og-ned stilling, og som en avslappende lenestol man ønsker å sitte lenger i.

For å kunne møte begge disse brukergruppene ble det derfor lagt vekt på å designe sitteenheten slik at man kan innta to typer sittestillinger.

De faktiske kriteriene ble definert:

- Sittemøbelet skal plasseres både på platået hvor man tar av seg skoene samt på det vanlige arealet hvor brukeren kan beholde skoene sine på.
- Sittemøbelet skal oppfordre til en avslappende sittestilling, gjerne med bena i stolens sete.
- Brukeren av sittemøbelet skal kunne sitte komfortabelt i en rett-opp-og-ned stilling.
- Sittemøbelet skal gi bokstøtte, enten ved en integrert funksjon eller ved å bruke kroppslig støtte ved ulike sittestillinger.
- Sittemøbelet skal gi et visuelt natur uttrykk, både i form av et organisk formuttrykk, samt ved bruk av tre og ull som hovedmaterialer.

I tillegg til å ta utgangspunkt i brukernes faktiske ønsker, kartlagt via spørreundersøkelser og dybdeintervju, var det også viktig å møte oppdragsgivers ønsker, i dette tilfelle daglig leder Rikke G. Komissar. Vi foretok et dybdeintervju med henne og de andre ansatte ved Akershus Kunstsenter og ut fra dette kartla vi deres kriterier:

- Materialer skal gjenspeile komfort og kvalitet og langtidsbruk i offentlig rom.
- Bruk av runde former for å gi et rolig uttrykk i møbelet.
- Bruken av møblene må være selvforklarende for brukerne, da de ansatte ikke er til stede til en hver tid for assistanse.
- Må være enkelt å rengjøre.
- Må være enkelt å flytte på de gangene rommet skal brukes til mindre arrangement.

3.5.2. Designprosess

På bakgrunn av dette startet skisse prosessen. Hovedinspirasjon var natur og Li Edelkoorts fremtidige bondegård-i-byen-trend, å gi brukerne den varme, naturlige og grønne lune roen for å kunne fordype seg i kunsten.

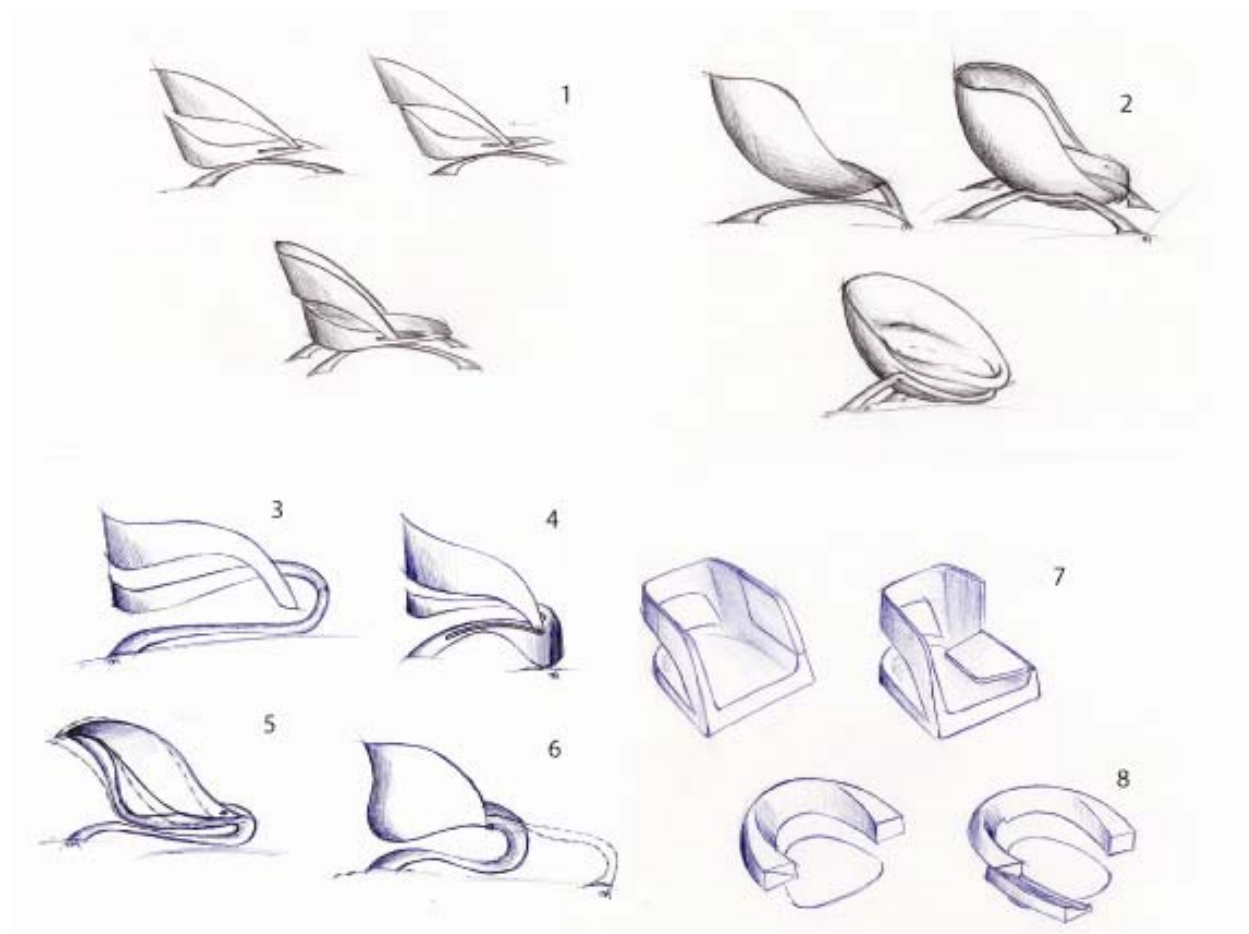

Fig. 3.24.

Presentasjon på Akershus Kunstsenter 16.04.09:

Dette utvalget av skisser (Fig 3.24.), var de første som ble presentert ovenfor oppdragsgiver. Dette er først og fremst formskisser, men også noen funksjoner er tegnet ned på bakgrunn av de satte kriteriene. Formspråket er inspirert av runde og organiske former, men noen av skissene har med vilje hardere linjer for å gi kontraster i uttrykket.

Fig. 3.25.

Oppdragsgiveren var ganske klar på hvilken av ideene hun ville se en utarbeidelse på (Fig. 3.25.). Hun ønsket å gå vekk fra funksjoner hvor man stiller ryggen eller justerer setet. Så enkel og forståelig, ovenfor brukene, som mulig. Hun presiserte at å tenke ut fra Compact Living prinsipp ikke ville være nødvendig, viktigst for de ansatte var at elementene i rommet skal kunne flyttes. Den valgte skissen ble samme dag presentert for den første av i alt fem møbel snekkeren Frode K. Tingbø. Under møtet konkluderte han med at teknikken for å lage en slik form ville bli for avansert for han. Skissen ble ikke utviklet videre for å kunne få flere tilbakemeldinger fra andre møbelsnekkere.

Neste møte var med Lars Terjesen som driver et møbelsnekkerfirma i Oslo. Han hadde på forhånd gitt beskjed om at han var fullbooket, men var allikevel interessert i å komme med en tilbakemelding på produksjonsmetoder og tips om eventuelle justeringer. Hans reaksjon var også at hvis man skal kunne lage en slik stol i treverk, må man ha mye mer tid enn en måned. Den samme skissen ble også presentert under neste møte, denne gangen med en fransk møbelsnekker fra Hønefoss, Franck Bruno Ferrero. Han gikk igjennom alle skissene og fant en interesse i den litt mindre organiske formen (Fig. 3.26.)

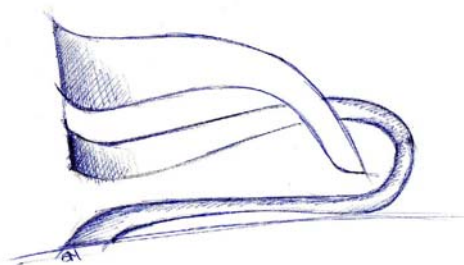

Fig. 3.26.

Tilbakemeldingen fra han var at han var interessert i å se nye tegninger av en forenklet modell. Det ble derfor utarbeidet en ny skisse som kombinerer de to

første ideene. Ønsket var den nye formen skulle ivareta de organiske formene og gi den samme runde følelsen bak i rygg og ved sete. Hans konkrete tilbakemelding var at den første dobbelkrummede, altså buet i to retninger, vill ebli for komplisert. Men ved å implementere denne formen i ideforslag nummer 4 (se Fig. 3.5.3.), ville man kunne komme frem til en mer realiserbar produksjon. Forslaget til ett nytt formspråk på avslapningsmøbelet ble seende slik ut (Fig. 3.27.):

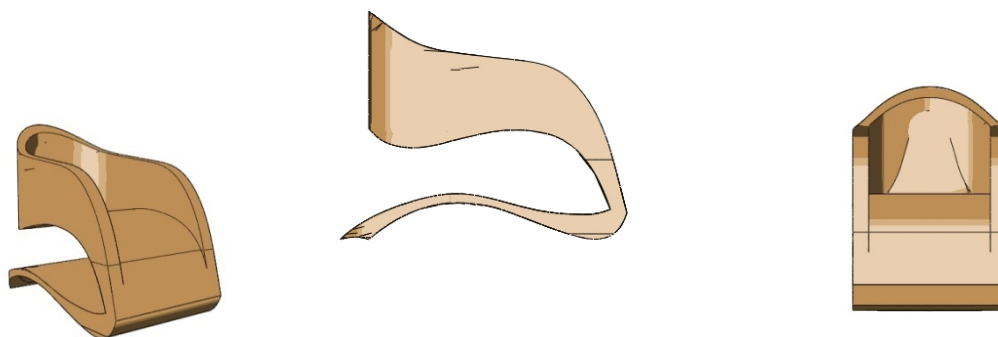

Fig. 3.27.

Setet er senket ned likt som på skisseforslag nummer 6, (se Fig. 3.5.2.) Formen kan lages i to deler, med fot og sete i en del og med ryggen som en slag kappe men avrunding bak. Kriteriene om at bruker skal kunne krype opp i stolen med bena i setet har blitt ivaretatt. Men på grunn av dette kan stolen bli tung, og den blir stor å plassere i et rom p åbare 20 kvadratmeter.

Nytt møte med oppdragsgiver 27.04.09:

Etter denne store justeringen i formuttrykket, var det viktig med tilbakemelding fra oppdragsgiver og det ble avtalt nytt møte med Rikke Komissar på Akershus Kunstsenter. Bildene etter dette møtet maillet over til den franske møbelsnekkeren Franck Ferrero. Samtidig ble det avtalt et nytt møte med et nytt møbelsnekkerfirma i Oslo, Kela på Sagene i Oslo, som takket nei til oppdraget på grunn av for liten tid og ressurser.

Det siste møtet vi hadde for prisinnhenting og vurdering var med møbelsnekkerfirmaet Kriss og Kjell på Vøyenenga utenfor Sandvika. De seg interessert i prosjektet og syns formen så tiltalende og spennende ut. De var villig til å se snilt på prisen og sendte over et prisoverslag allerede samme dag, (se vedlegg 1). Dette var den første prisen vi fikk på produksjon av avslapningsmøbelet og viste seg å bli i overkant av hva budsjettet vårt kunne klare.

Neste steg i prosessen ble å løsne opp i formuttrykket, hovedsakelig for å gjøre møbelet lettere, både fysisk og med tanke på selve formuttrykket (Fig. 3.28.). De nye skissene som ble utarbeidet, ble sendt til Fanck Ferrero for å forberede til et nytt møte mandag 11. Mai 2009.

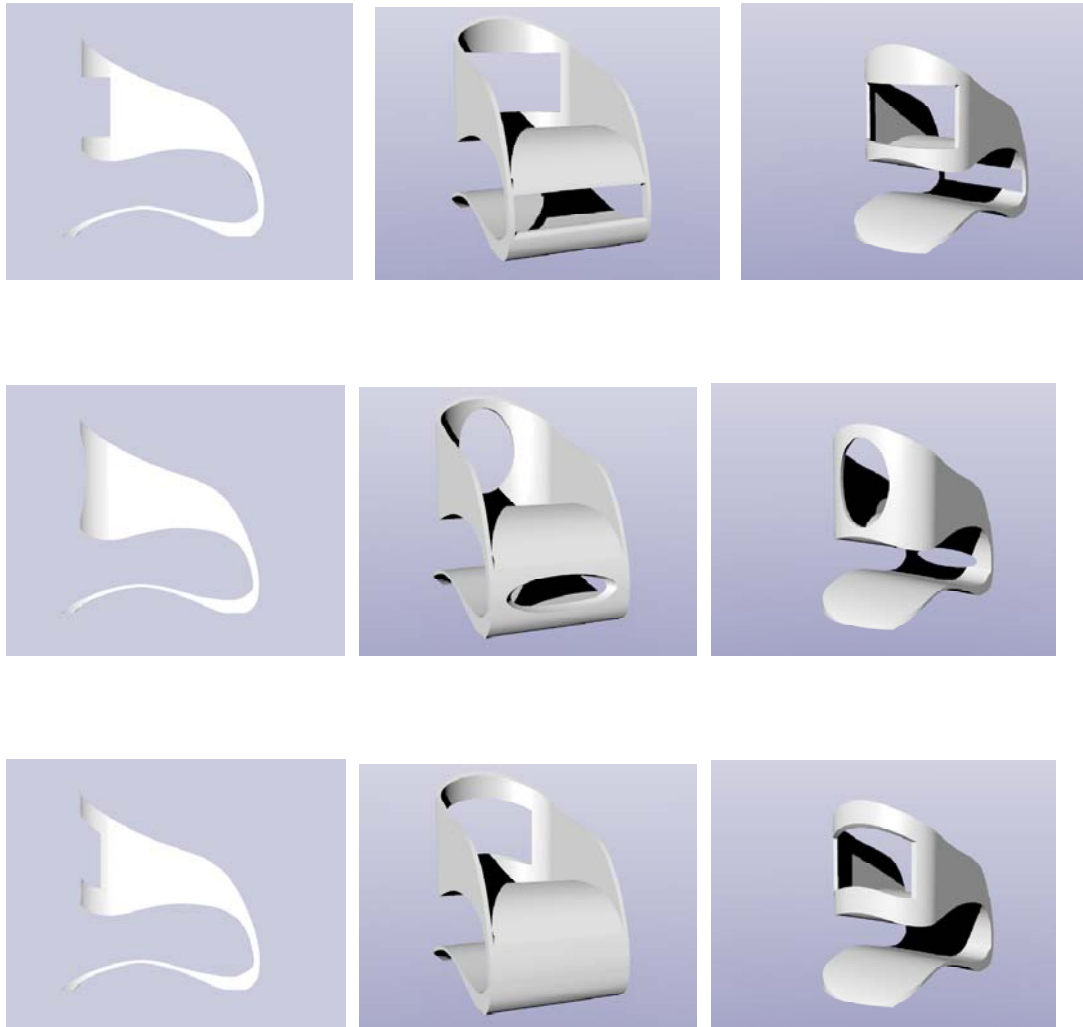

Fig. 3.28.

2.milepælsmøte 26.03.09:

Tilbakemeldinger på stolen fra både veiledere og medstudenter var at den manglet det lette uttrykket som tilsier at den er et behagelig møbel å sette seg i. Formen virker stor og solid, men for kompakt. Selv om nye justeringer med uthullinger i skroget hadde blitt foretatt, var tilbakemeldingen at helhetsinntrykket fortsatt var for tungt. Hvordan kan man løse opp enda mer i

formen for å få et lett uttrykk, uten å måtte gå helt bort fra formspråket med de buede linjene? Og hvordan bevare soliditeten?

Fredagen etter milepælsmøtet tok vi turen inn til Hønefoss for det andre møtet med Franck Ferrero. Hans tilbakemelding på tegningene var positiv. Vi diskuterte formvalg frem og tilbake og kom frem til en justering som lettere ville la seg gjennomføre. Formspråket forandret seg mye men beholdt samtidig den bølgende organiske linjen som var det som i begynnelsen gav møbelet særpreg. Med denne formen vil man klare å beholde stabiliteten i møbelet og samtidig gi den ønskede fleksibiliteten/svikten bak i setet og mot rygg.

En ny tegning av stolen ble påstartet parallellt med at møbelsnekkeren startet på den fysiske modellen. Tegningene ble sendt over dagen etter møtet, for å visualisere hvilket formuttrykk vi hadde blitt enige om under møtet. Her vises stolen tegnet opp uten sluttproduktets mål, kun som et skissegrunnlag (Fig. 3.29.):

Fig. 3.29.

Stolens høye rygg skal gi brukeren en god nakkestøtte og gi en komfortabel hvile da stolens rygg kommer til å bøyes bakover ved belastning. Hele konstruksjonen er bygget slik for å gi elasticitet når den tas i bruk. Dette for å gi den "myke" følelsen. Foten er med hensikt laget slik at dets tyngdepunkt er lenger bak enn ryggen, dette for at stolen ikke skal tippe bakover. Høyden på stolens sitteflate blir litt høyere enn vanlig, som er 45 cm over bakkeplan. Dette igjen fordi man vil oppleve en svikt i setet som gjør at man blir sittende lavere ved bruk. Stolen er tegnet inn med et forslag til armlen, dette er ønskelig å kunne demontere ved bruk av stolene i de sammenhenger hvor rommet skal brukes til møtevirksomhet og man vil sette stolene tettere sammen. Armlenets

funksjon skal være å gi brukeren støtte til armene når han eller hun skal lese. Ser man tilbake på funnenen fra brukeranalyene finner man ønsker om å kunne krype sammen og sitte litt "beskyttet" uten fysiske skillevegger. Selv om ikke armlenene dekker for skuldre eller hodet, vil armelene være med på å gi et "lukket" formuttrykk. I tillegg skulle armlenet være en hjelpefunksjon ved at brukeren bruker armlenene som støtte til å komme seg opp. I det man lener seg fremover og støtter seg til armlenet for å komme seg ut av stolen, vil den tippe fremover, hvilket gjør at man lettere vil komme seg ut. Det samme kan også gjelde når man setter seg tilrette i stolen.

3.5.3. Endelig resultat, fredag 15.05.09:

Møbelsnekkeren tok igjen kontakt fem dager senere for å inspisere den ferdige prototypen. Han mottok tegningene som vist i forrige avsnitt og viste til den fungerende prototypens noe mer robuste form. Det fysiske møbelet har noen andre mål enn tegningene viser, største avvik er det på radien mellom setet og fot (Fig. 3.30.).

Fig. 3.30.

Her er høyden høyere enn forventet. Dette igjen fører til et noe mer luftig uttrykk som ser mer svevende ut men som kan gi inntrykk av ustabilitet. Etter å ha testet møbelet virker stabiliteten god og den jygende effekten gir en beroligende følelse. Bildet under (Fig. 3.31.), viser de umonterte armlenene etter at de er overflatebehandlet. De er satt sammen til ett stykke slik at de skal være enkle å montere av og på møbelets underside.

Fig. 3.31.

Under dette møtet med møbelsnekkeren ble det diskutert hvordan man visuelt kan gjøre uttrykket mer stabilt. I utgangspunktet var tanken å beholde stolen med den trehvite overflaten, kun påført klar lakk. Men ved å beise stolen med en mørkere farge enn trehvitt kan man påvirke tyngdeuttrykket. Derfor falt avgjørelsen på å beise hele stolen i en grå farge med lilla innslag for å gi en varmere effekt (Fig. 3.32.), og trekke puten med et mørkere tekstil enn planlagt. Tekstilet som ble valgt ut var Amdal 180 fra Gudbrandsdals Ullvarefabrikk (Fig. 3.33.).

Fig. 3.32.

Fig. 3.33.

Det ble avtalt tid for trekking og sying av pute med Børge Østlieganske tidlig i produksjonsutviklingsfasen. Han har tidligere hjulpet til under stramt tidsskjema

og visste hva som var i vente. Varene fra Gudbrandsdals Ullvarefabrikk ble bestilt og levert i uke 20, så mandag 18. mai ble tekkilet overlevert møbeltapetsereren. Nedenfor vises produktet satt inn i konseptets kontekst (Fig. 3.34.)

Fig. 3.34.

3.5.4. Produktforklaring

Hovedmaterialet stolen er bygget i er bjørkefiner i 16 millimeters tykkelse. Overflaten er behandlet med en vannbasert beis som er komponert av møbelsnekkeren selv (som nevnt i fargebeskrivelsen over konseptet er denne kombinasjonen av beis hemmeligholdt). Beisen er igjen sprøytelakkert med klar lakk. Puten er sydd sammen av to lag skumplast for å kunne få riktig avrunding ved de minste radiene som øverst i ryggen/nakken. Skumplasten er trukket med Amdal 180 fra Gudbrandsdals Ullvarefabrikk.

Alle materialene er valgt ut på bakgrunn av holdbarhet både under og etter produksjon, og utfra kravene om å bruke natur materialer.

Det gjenstår foreløpig en dokumentert testing av møbelet. Det har derimot blitt testet av en person på 100 kg. Men for å kunne garantere holdbarheten vil dette foregå i etterkant av prosjektets eksamens innlevering.

3.5.5. Refleksjon rundt avslapningsmøbelet Float

Som nevnt tidligere i dette kapittelet har inspirasjonen til dette møbelet først og fremst hatt utspring i brukernes tilbakemeldinger på hva komfort betyr for dem. Det ble nevnt ting som sitte-ligge stilling, bena i setet osv. I Float kan man innta

en sittende liggestilling uten at personer som ikke liker den type liggende holdning i et offentlig rom, føler seg utelukket fra brukergruppen. Formspråket har utviklet seg til å bli slik den er i dag med utgangspunkt i oppdragsgivers ønske om en rund form med organiske trekk. Float illustrerer en lilje på vannets overflate som bærer med seg "passasjerer". Stolen visualiserer en viss utrygghet og ustabilitet, derav navnet Float. Men man lar seg overraske når man faktisk inntar en sittestilling. Her får brukeren en overraskende opplevelse ved at stolen virker myk og har nesten en mediterende gyngende effekt.

I utgangspunktet ble Float tegnet med forslag til armlen. Grunnen til dette var for å gi en trygghet til brukeren, formen vil gi et uttrykk av å være mer stabil samtidig som at brukeren får følelsen av å sette seg inn i en form, ikke oppå. Det som må belyses er den tippende effekten man får når man skal ut av stolen. Funksjonen i seg selv fungerer bra, man tipper neste ut av den når man lener seg fremover. Dette er som ikke fungerer bra her, er at den tipper for mye, her vil en form for stopper være en løsning (Fig. 3.35.) Dette vil være en av punktene som skal testes ut for videre arbeid. Under produksjonsperioden ble det diskutert hvorvidt disse armlenene skulle vektlegges, både på bakgrunn av tid og pris. Og ettersom at vi møtte en del utfordringer helt mot slutten av produksjonstiden med tanke på levering av alle de produserte produktene (se 5.1.2. under kapittel Refleksjon), ble det endelige resultatet aldri dokumentert ferdig montert på møbelet, men kun som vist i figur 3.32. Dette vil derfor bli vist på endelig prototyp.

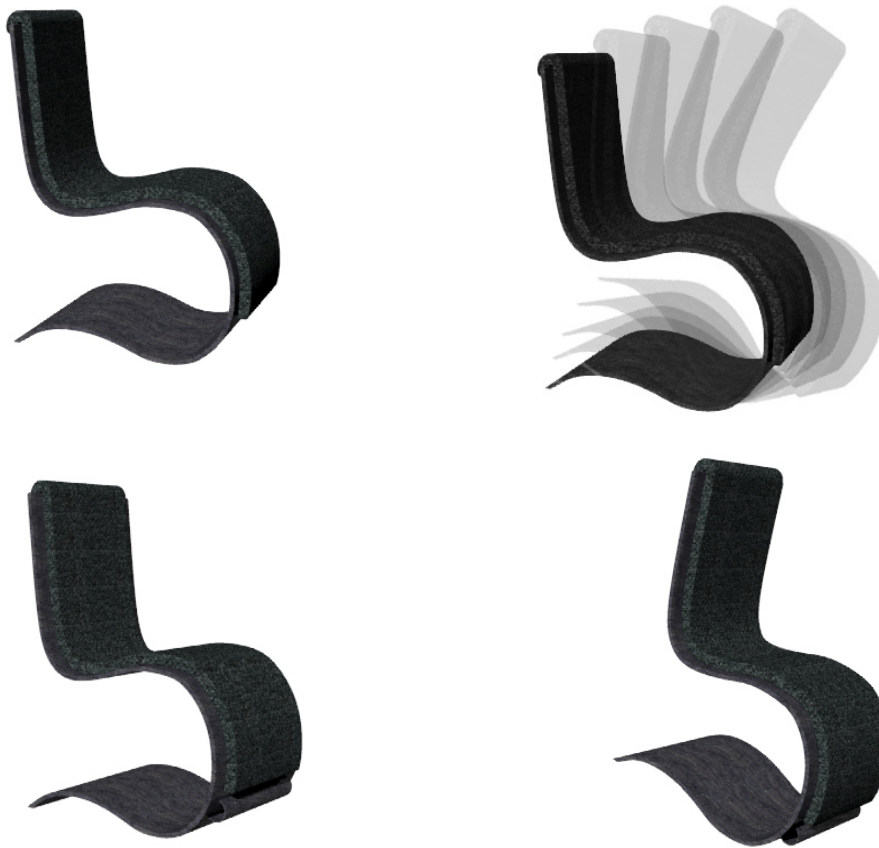

Fig. 3.35.

De øverste bildene illustrerer stolen uten stopper, den vil tippe til puten når gulvet. De to nederste viser stolen med forslag til en stopper montert i underkant av puten.

3.6. Utvikling av aktivitetsmøbel

3.6.1. Produktdefinisjon

Det ble tatt utgangspunkt i user attachment (altså brukerens tilknytning til et produkt) på bakgrunn av teorien til Robert Cialdini, da aktivitetsmøbelet skulle utvikles. Ønsket var å utvikle et møbel som skulle oppfordre til aktivitet hos brukeren eller brukerne. Ønsket om dette var på bakgrunn av resultatene fra undersøkelsene tidligere i prosjektet, som resulterte i det delte konseptet "avslapning". Ideen var at aktivitetsmøbelet skulle skape en avslapning i forhold til andre mennesker innenfor et gitt område. Og i tråd med konseptet skape en løsere og mer leken holdning og stemning på galleriet. Ettersom det er et kunstgalleri anså vi det som "lov" å tøyne noen grenser og eksperimentere litt. Vi

var likevel klar over de mulige utfordringene og hindringene med et slikt møbel, hovedsakelig at det muligens ikke vil fungere og vil bli stått ubrukt. Men vi viser til Robert Cialdini sin teori som sier; gjør en det, gjør flere det, samt egne observasjoner på galleri (se 3.1.1. under Metoder). Det vil uansett være en katalysator til samtale, og kommunikasjon blant folk, på godt og vondt.

Med user attachment er det ment at bruker skal knytte seg til et produkt, slik at bruker vil gjenta bruk av produktet. Den første målgruppen til aktivitetsmøbelet så vi for oss at er nysgjerrige, søkende, eventyrlystne og muligens "urbane" folk. De er kanskje uredde fremmede mennesker og tør å slippe seg litt løs. (se fig. 3.4.1. under kap.) Målet var også å utvide brukergruppen nettopp gjennomaktivitetsmøbelet, slik at de som er mer tilbaketrukkne kan slippe seg mer løs. Ettersom et av målene med møbelet er få folk til å kommunisere og samarbeide. Det ble tatt utgangspunkt i disse prinsippene ved utviklingen av konseptet til aktivitetsmøbelet: (se 2.3.1. under kap. Litteratursøk og teoretisk oppbygning)

- Gjensidighet: møbelet skal gi bruker en ny og annerledes opplevelse, med mulighet for mestringsfølelse, som igjen resulterer i user attachment, og som fører til at bruker igjen anvender møbelet.
- Like og bli likt: ved å dele en opplevelse med noen med lik interesse som en selv. (kunst og kultur)
- Indre konsistens: det vil oppstå et ønske og en følelse av "forpliktelse" til å mestre møbelet
- Sosiale bevis: Bruker ser andre likesinnede (kunst og kulturinteresserte) bruke møbelet, det signaliserer at det er ok å bruke det.
- Det første utgangspunktet var at møbelet skulle bidra til samarbeid og lek mellom to eller flere brukere. Stikkord for møbelet var:
 - Lekenhet
 - Spill
 - Samarbeid
 - "popup"
 - Aktiviserende
 - Fleksibek
 - Overraskende
 - Nysgjerrig

De faktiske kriteriene ble definert :

- Aktivitetsmøbelet skal plasseres nede på gulvet der det er tregulv, ikke oppe på podiet hvor man tar av seg skoene. Dette er fordi møbelet ikke skal være et veldig komfortabelt møbel der folk sitter lenge og slapper helt av, slik som avslapningsmøbelet er.
- Møbelet skal invitere til aktivitet og samspill mellom mennesker
- Aktivitetsmøbelet skal gi et visuelt uttrykk inspirert av natur, både i form av et organisk formuttrykk, samt ved bruk av tre og ull som hovedmaterialer.
- Aktivitetsmøbelet skal ha et lekent uttrykk

De første ideene til møbelet var sitteenheter med aktivitetene snurring, balanse eller trekking. Det ene konseptet var inspirert av elementer fra en karusell, der man måtte snurre seg rundt et sentrum bestående av en bladhyll i samarbeid med andre. Den andre tanken var å ha et skinneresystem på gulvet der elementer fra sitteenhetene kunne trekkes eller dyttes, som et spill, innenfor et bestemt område. Det siste var et balansemøbel for to personer. Det var også tanker om å bake flere funksjoner inn i et møbel slik at flere behov kunne dekkes i ett. For eksempel mulighet til justering av høyde, rygg etc og bokhyll integrert i sitteenheten.

2.milepælsmøte 26.03.09

Her ble det gitt tilbakemelding på at møbelet måtte være forståelig for brukerne. Det ble også foreslått å kutte ned på funksjonene, og ikke ha for mange ting i ett. Etter milepælsmøtet hadde vi samtale med veileder, Tore Gulden som ba oss ta et lite skritt tilbake og analysere funnene gjennom verdier og teorien til Cialdini. Det ble diskutert å gå dypere inn i ordene fra problemstillingen, (i denne sammenheng, ordet aktivitet) og analysere hva det betyr, hvilke aktiviteter som er ønsket og deretter designe ut fra det. Det ble også diskutert muligheten til å ha en konstant aktivitet, eller noe som gjentar seg flere ganger. På den måten vil møbelet være i stadig aktivitet, og ikke kun som en engangsopplevelse. Ved å lage et møbel der bruken av møbelet aktiverer en ny del av møbelet som ved bruk igjen aktiverer en ny del, vil møbelet være i stadig bevegelse. Dette diskuterte vi også med ekstern veileder Svein Hovde (5.3. under kap. Eksterne ressurspersoner).

Konklusjon fra møtet:

Sile resultatene gjennom verdier og teori. Ta tak i ordene vi bruker i problemstillingen og analyser disse, samt se på hva og i hvilken sammenheng vi

ønsker å bruke de. Se på enkle prinsipper for aktivitet, og design ut fra det. Det trenger ikke å være for avansert, det enkle er ofte det beste. Det ble laget en analyse av ordet aktivitet og hvilke aktiviteter som var ønsket.

Aktivitetene det skulle tas utgangspunkt i var:

- Fysisk aktivitet - å bevege seg fysisk med kroppen
- Psykisk aktivitet - tanke/mental aktivitet
- Prate - snakke med andre i rommet
- Hente - hente bøker, blader
- Balansere - bruke kroppen til å balansere
- Klatre - klatre for å oppnå noe
- Sette seg/reise seg - sette seg og reise seg fra møbel
- Stå - stå som en aktivitet
- Trekke/dytte - trekke eller dytte for å oppnå noe
- Vippe - vippe for å oppnå noe
- Snurre - snurre for å oppnå noe

3.6.2. Konseptutvikling av aktivitetsmøbler

De neste forslagene til aktivitetskonsept var fire ulike konseptideer utviklet ut fra de aktivitetene vi hadde tatt utgangspunkt i.

Konsept 1:

Med utgangspunkt i inspirasjon fra "Pop up" bøker var tanken å lage en "pop up" sitteenhet. Også med inspirasjon fra tangentene til et piano som går opp og ned. Møbelet skulle aktiviseres av en bruker, slik at setet til nestemann skulle aktiviseres og "poppe" opp, og igjen setet til nestemann. Slik ville møbelet være i aktivitet så lenge noen satte seg av og på (Fig. 3.36).

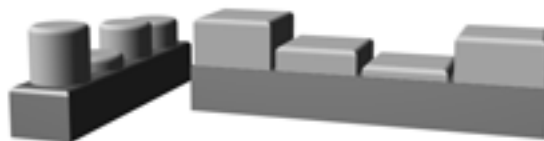

Fig. 3.36.

Konsept 2:

Her var det tatt utgangspunkt i balanse og vipping som aktiviteter. Setet snurrer helt rundt og det er nødt for å være to brukere for å kunne bruke det. En blir nødt til å samarbeide om balansen. Fordelen med dette møbelet er muligheten til å snurre det helt rundt, slik at det blir stående helt rett, og kan sette den inntil veggen ved behov for plassbesparing (Fig. 3.37.).

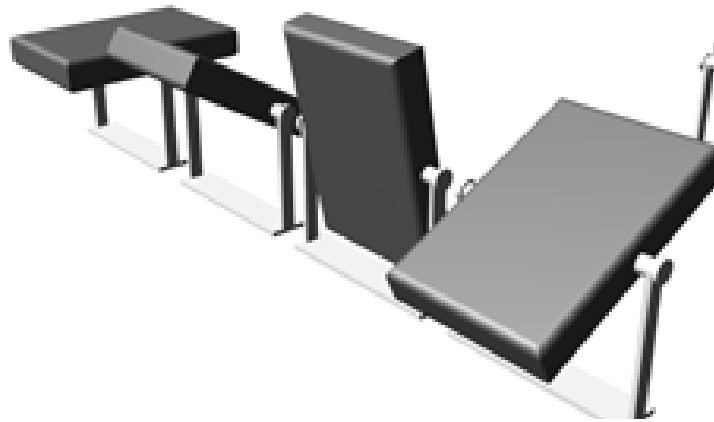

Fig. 3.37.

Konsept 3:

Tidligere i prosjektet lekte vi med tanken på et ståmøbel som aktivitetsmøbel. Forslaget her er et ståmøbel som et aktivitetsmøbel. Det å stå er muligens mer knyttet mot aktivitet, og man kan knytte aktiviteter rundt det. Her ble det tatt utgangspunkt i aktivitetene trekke/dytte, hente og snurre. Ståmøbelet har inspirasjon fra en karusell der brukeren må gå et trappetrinn opp for å "komme inn" i møbelet. Sentrert i midten er det en rund holder til magasiner, og her kan man stå og lese, eller lene seg på armlenene. Området man står på snurrer rundt bladholderen og man må samarbeide med de andre for å trekke seg rundt. Tanken var også at møbelet ville godt under vernissasje der besøkende kan sette vinglass på armlene, eller stå/lene seg avslappet der og sosialisere (Fig. 3.38.).

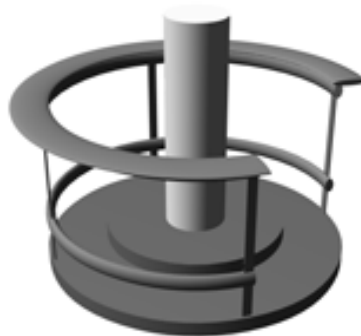

Fig. 3.38.

Konsept 4:

Dette var en videreføring av det tidligere konseptet med skinnesystemer, og med muligheten til å flytte elementer rundt innen et gitt område. Inspirasjonen var hentet fra spill der brikker flyttes rundt for å danne en helhet eller et mønster. Tanken var at det skulle være et mønster, bokstaver eller lignende på setene, slik at man kunne leke seg med å danne nye mønster, lage ord etc. Elementene skal også kunne snurre slik at man kan velge om man ønsker å sitte alene med ryggen mot andre, eller sammen mot hverandre som i en gruppe. Aktivitetene forbundet med dette konseptet er snurring, klatring og henting av blader (Fig. 3.39.).

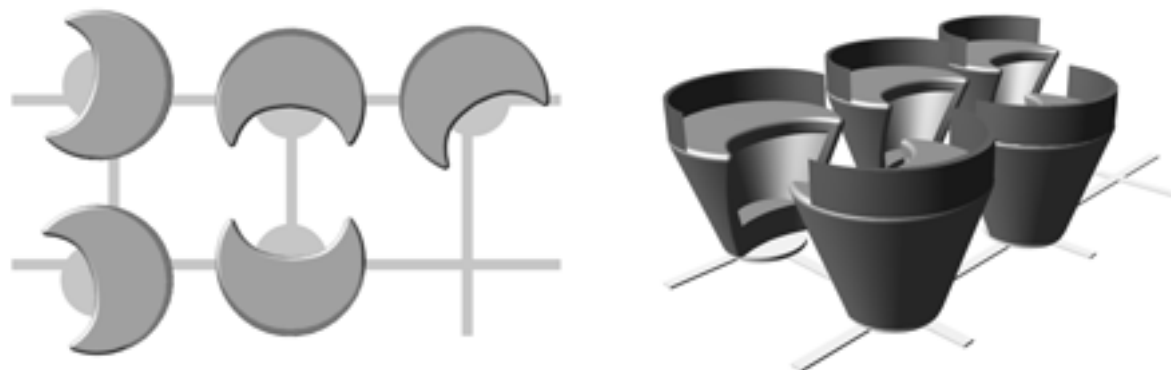

Fig. 3.39.

Alle konsepter og ideer må godkjennes av arbeidsgiver og daglig leder ved kunstsenteret Rikke Kommisar før de kan videreutvikles. Etter møte med arbeidsgiver ble det noen justeringer i konseptene på aktivitetsmøbelet.

Møte med arbeidsgiver og daglig leder ved Akershus kunstsenter, Rikke Kommisar 16.04.09

Konsept 1:

Oppdragsgiver synes dette konseptet egnet seg godt for barn, men synes ikke det ville passe så godt inn i en leselounge med voksne brukere. Det ble derfor tatt en beslutning om ikke å videreutvikle dette konseptet.

Konsept 2:

Oppdragsgiver synes konseptet var morsomt, men var usikker på om voksne ville tørre å bruke det i et offentlig rom. Hun mente også at det muligens var upraktisk at det måtte to personer til for å bruke det. Tanken å kunne snurre setet

opp for å spare plass falt i smak, og hun ytret et ønske om seter med "kinosete" prinsipp.

Konsept 3:

Oppdragsgiver likte dette konseptet, men mente det var for stort og upraktisk i forhold til plassen i rommet der leseloungen skal komme. Hadde rommet vært større hadde konseptet vært aktuelt. I løpet av diskusjonen kom det også frem at hun ikke hadde sett for seg rommet i bruk under vernissasje likevel. Dette stod i sto ikke i samsvar med det hun hadde sagt tidligere, og kom som en overraskelse på oss. Tankene bak noen av konseptene og bruksområdet deres (blant annet dette, konsept 3) bygger på at rommet skulle brukes under vernissasje.

Konsept 4:

Dette konseptet falt i smak hos arbeidsgiver, men hun ønsket ikke å ha noe skinneresystem. Ettersom rommet skal kunne ryddes vekk for møbler synes hun det ble komplisert å ha skinneresystemer montert på gulvet. Vi forklarte henne at det kunne lages løsninger der man også kunne fjerne skinnene fra gulvet, men det var likevel uinteressant for henne. Hun ville derimot ha krakker som kunne stå løst og flyttes fritt rundt i rommet. Det ble diskutert muligheten av å ha et passiv - aktivt møbel der det ikke var noen aktivitet knyttet direkte opp mot bruken av møbelet, men at det dannet et mønster ved å settes sammen, ved siden av, oppå eller lignende. Eller at krakkene var en fortsettelse eller forlengelse av noe annet i rommet og på denne måten dannet en helhet og ville være en passiv - aktivitet.

Kanskje de kunne bygges sammen som byggeklosser eller lignende.

Etter diskusjonen rundt konseptforslagene på møbler ville arbeidsgiver diskutere bokhyller. Hun anså bokhyllene som svært viktige for leseloungen. Hennes forslag var å kjøpe inn bokhyller, eller få snekkeren som sliper ned gulvet til å snekre opp noen helt enkle hyller. Vi var uenige i dette, ettersom bokhyllene er en del av det totale konseptet og vi ville selv designe disse. Vi ønsker en helhet i konseptet og rommet, med en rød tråd som går igjen i de ulike elementene. Det ble en diskusjon på hvorvidt vi skulle prioritere sitteelementene først, eller bokhyllene. Vi mente selv at sitteelementene måtte komme først, mens bokhyllene kunne komme i andre rekke, ettersom vi hadde tidsbegrensning i forhold til møbelsnekker og tidsfrist i forhold til innlevering av eksamen.

Konklusjon fra møtet:

På møtet ble det konkludert at konsept 2 og 4 kunne videreutvikles. Det var et sterkt ønske fra arbeidsgiver om krakker, og som helst kunne stables eller stues lett vekk. Hun ønsket eventuelt også å se en videreutvikling av konsept 2 med

"kinosete" prinsipp. Konklusjonen på diskusjonen om bokhyllene resulterte i at vi det var vi som skulle designe de, og at vi skulle jobbe frem forslag når tegninger av sitteenhet var levert til møbelsnekker. Ettersom det var avslapningsmøbelet hun ønsket å få i produksjon først, ble aktivitetsmøbelet satt litt til side i første omgang, mens vi kontaktet ulike snekkere for å få prisoverslag. Avslapningsmøbelet hadde også litt mer avanserte former, og vi så for oss at det kunne bli dyrt, og muligens tidkrevende å produsere den. Det ønskelige var selvsagt å produsere opp et av hvert møbel, men ettersom den finansielle situasjonen er slik den, med en begrensning, må det også tas hensyn til oppdragsgivers ønsker. Vi har oppdaget underveis utfordringene med å jobbe opp under en arbeidsgiver. Utfordringen blir ekstra stor for oss ettersom vi skal svare på en oppgave som er vår mastereksamen, samtidig som vi skal levere og leve opp til en forventning hos Akershus kunstsenter, og kommunen som har bevilget finansiell støtte. Som vi igjen er avhengig av for å fullføre prosjektet. Det er også flere utgifter knyttet opp mot rommet, som nedsliping av gulv, bygging av podie, elektrikerarbeid og lignende, og disse utgiftene skal også betales fra potten vi har fått i støtte.

Planen var nå i første omgang å se hva det kostet å produsere opp avslapningsmøbelet, og ut fra det se på mulighetene til å produsere opp aktivitetsmøbelet. Rommet skal ikke stå helt klart før i september, så en løsning ville være å vente til da, og søke om mer penger. Vårt totale konsept og ønskelige svar på oppgaven er resultatet fra en lang prosess og mange undersøkelser. Selv om Rikke ikke var så begeistret for tanken om et altfor aktivt møbel, ønsket vi ikke å gå bort fra det. Det var en viktig del av det helhetlige konseptet vårt, som hun i utgangspunktet var positiv til. Derfor ble det diskutert hvordan vi skulle løse problematikken rundt aktivitetsmøbelet. Skulle vi kutte ned på aktiviteten og lage et mye "roligere" møbel som passet arbeidsgivers ønsker? Eller skulle vi lage to møbler, et som tilfredstilte hennes krav, og som kunne produseres opp, samt et som svarte på oppgaven vår? Da ville i så fall sistnevnte bli i konseptet, og kun på tegning. Det er jo vi som har jobbet lenge med denne oppgaven, gjort research, knyttet det mot teori og jobbet frem et konsept vi mener svarer på oppgaven vår. Ønsket for oss var å dra aktivitetsmøbelet "litt langt" slik at vi kunne tøyte litt grenser, oppnå den lekenheten og skape kommunikasjon mellom mennesker. Arbeidsgiver sitter kanskje litt i "komfortsonen", og er muligens redd for å ta noen store sjanser. Vi som designere synes derimot det er gøy å tøyte litt grenser og komme med andre løsninger enn "det trygge vante." Siden vi har en arbeidsgiver sine ønsker å etterkomme, og det er et samarbeid mellom begge parter, må det

kompromissløsninger til. Så da ble det tatt beslutning om å møte hennes krav og lage en "tilpasset" løsning på et møbel. Til oppgaven utvikles det et aktivitetsmøbel, som kun blir i konseptet og på tegning.

Det ble nå jobbet nesten parallelt med aktivitetsmøbel og tilpasset produkt til Oppdragsgiver. Det blir først skrevet prosess på produkt som er tilpasset oppdragsgiver, deretter prosess på aktivitetsmøbel. Dette er gjort for å få det oversiktlig for leseren.

3.6.3. Tilpasset produkt til oppdragsgiver

Etter møtet med oppdragsgiver ble aktivitetsmøbelet lagt litt på hyllen. Fokus var i første omgang på tilpasset produkt til henne. Hun hadde tidligere ytret ønske om bokhyller, og anså det som et svært viktig element til rommet. Krakker var også noe hun gjerne ville ha. Det ble da utarbeidet et bokhyllekonsept som skulle kombinere sitteenheter i form av krakker, og bokhylle. Inspirasjonen ble hentet fra natur som er den grunnleggende kilden til inspirasjon til form og farge i hele konseptet vårt. Formene skulle være organiske (se 3.4.1. under Fremgangsmetoder), i lik linje med resten av konseptet, slik at alle elementene i rommet vil spille på lag. Det var likevel en baktanke om å implementere en aktivitet med bokhyllen slik at det kunne bli et aktivt møbel. Inspirasjonen kom fra formen til et tre, med en hovedstamme som rygg på hyllen, med grener som hyller. Tanken var at treet skulle vokse oppover og bortover veggen.

Inspirasjon: Inspirasjonen om treet kom fra et minne fra barneskolen der det var tegnet opp et tre på veggen som skulle representere et lesetre. Elevene skulle lese bøker, fylle inn informasjonen om bøkene de hadde lest på ark formet som blader, og lime det opp på treet. Treet er også et symbol på liv og man har kunnskapens tre fra kristendommen. Lillestrøm by blir omtalt som "kunnskapsbyen" der næring, forskning og utdanning er høyt i fokus. Mange av Norges største og mest attraktive forskningsinstitutter og kunnskapsbedrifter er lokalisert der.

Stikkord for inspirasjon er: kunnskapstre, lesetre, noe som vokser, gror, aktiv og natur. Tanken var også å utvikle krakker i samme uttrykket som hyllen, slik at når de står inntil treet ser det helhetlig ut (Fig. 3.41.). De er skal være frittstående slik at man kan sette de overalt. Dette med tanke på at rommet skal kunne ryddes unna til temakvelder og lignende, et ønske fra oppdragsgiver. Det vil også være praktisk å ha mange krakker til situasjoner når det skal mange inn i rommet på en gang. Krakkene skal kunne stables oppå hverandre. I utgangspunktet var

tenkt å lage gjøre bokhyllen til et litt roligere aktivitetsmøbel. Uten den konstante aktiviteten. Ved å ha høye grener slik at man ikke nådde helt opp. Det ville være et trappe/klatre system som gjorde at man måtte klatre opp for å hente bøkene, slik man klatrer for å hente frukt. Dette var ment for å gjøre det litt lekent, i tråd med tankene rundt et aktivitetsmøbel (Fig. 3.43.).

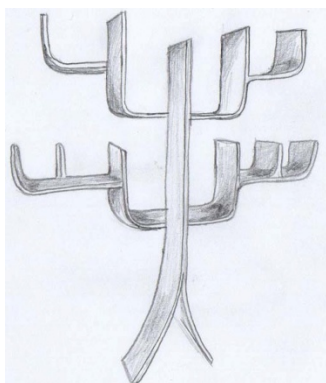

Fig. 3.40.

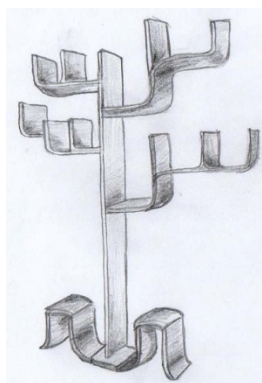

Fig. 3.41.

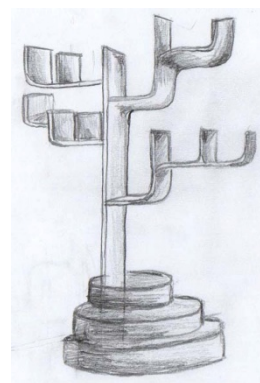

Fig. 3.42.

Det var viktig at bokhyllen var i et modulsystem, slik at det kunne settes på nye deler så snart det kom flere bøker. Tanken var at hyllene er grener, og at treet vokser seg større jo fler bøker som kommer. Dermed vil bokhyllen uansett være passiv-aktivt ved at det stadig gror. Dette er også med tanke på eventuell salg i butikk, der kjøper selv kan velge hvor stor bokhylle han eller hun ønsker. Siden konseptet er natur ble det bestemt at materialet skulle være tre. Det falt seg også naturlig siden bokhyllen skal ligne et tre. Bokhyllen er ment å stå inntil en vegg, og være festet i vegg. Krakkene vil bli i samme materiale og med puter i samme materiale som på avslapningsmøbelet, ull. Den ene grenen på treet vil ha en grønnfarge, slik at det blir en liten fargeklatt som oppkvikker på vegg. På den grønne grenen vil det være nyheter i form av nye bøker, blader eller lignende.

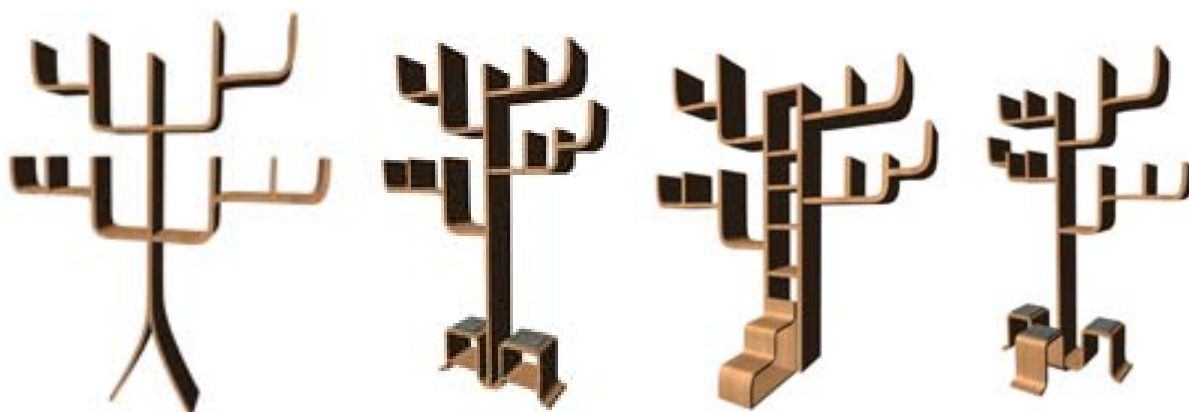

Fig. 3.43.

Bokhyllen vil komme med en stamme, og ulike moduler. Man kan dermed velge selv hvordan man plasserer de ulike grenene ettersom man ønsker det. I leseloungen hadde oppdragsgiver som krav at hyllene ikke skulle være for lave, slik at barn kan få tilgan, og rase bøkene utover. På veggen rundt treet kan det limes på sjabloner eller wall stickers med ulike grafiske motiver som fugler, balder, frukt og lignende. Dette vil gi et morsomt og grafisk uttrykk på veggen, samt få frem natur og tre konseptet bedre (Fig. 3.44.).

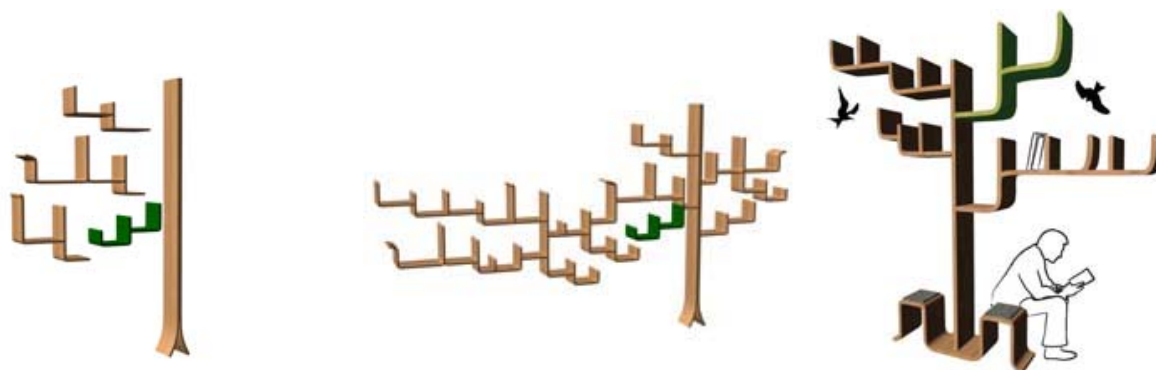

Fig. 3.44.

Samtale med oppdragsgiver 27.04.09

Tegninger av bokhyller med ulike krakker ble vist til arbeidsgiver. De ble veldig godt mottatt og hun ønsket å få de produsert de opp. Hun var litt skeptisk til at folk måtte klatre, og foreslo at hyllene var litt lavere så man kunne rekke opp, og eventuelt velge om man ville klatre. Hun kontaktet snekkeren som pusset ned gulvet i rommet for å høre om muligheten til å lage hyllen. Han likte hyllen godt og skulle beregne om han hadde tid. Det ville fortsatt avhenge om hva det ville koste å bygge avslapningsmøbelet.

3. Milepælsmøte 30.04.09

På milepælsmøtet var det ulike tilbakemeldinger. Noen mente bokhyllen kunne se ut som et gevir (Fig. 3.40.). Siden konseptet på den er et voksende tre, ønsket vi at folk skulle relatere den til et tre. På bakgrunn av kommentaren på milepælsmøtet ble det derfor bestemt at det ikke skulle være symmetriske hyller, og at hyllene skulle forgrene seg mer mot den ene siden. På denne måten ville vi få en mer spennende effekt, og muligens tre-følelse. Ellers var det flere som synes konseptet var artig, særlig med sjablongene. Det ble gitt tilbakemelding på at det ville være bra å ha et klatresystem for å gjøre møbelet aktivt.

Møte med møbelsnekker Franck Ferrero 04.05.09

Møbelsnekkeren som skulle lage avslapningsmøbelet fikk også se på bokhyllen for å avgjøre om det var noen mulighet for han å lage den også. Han synes konseptet var morsomt, men synes ikke den ville være så praktisk slik den var nå. Han mente den burde vokse lenger ut fra veggen. Han likte ideen med å klatre, men synes det burde bygges inn plataer som man kunne klatre på, og som også kunne fungere som sitteplasser. Dette ville det ikke være plass til, ettersom rommet er ganske lite. Det var i utgangspunktet to vegger hvor bokhyllen kunne plasseres, men etter en utført sekvensanalyse ble det konkludert at den ene veggen egnet seg bedre. Den andre vil beholdes hvit til kunst som skiftes jevnlig ut, (se 3.4.1. under Fremgangsmetoder). Dermed ville veggen med bokhyllen bli langs podiet, hvor det ikke ville være plass til flere plataer.

Etter nok en tur ut til kunstsenteret, litt måling og diskusjon, ble det bestemt at bokhyllen skulle kun være en bokhylle. Grunnen til dette er plassen. Der bokhyllen må være, vil det ikke være plass til noen trapp. Oppdragsgiver var enig i dette, ettersom hun synes den passet best som kun en bokhylle der. En tanke var å klatre på krakkene, men dette ville ikke egne seg i forhold til renslighet med tanke på sko på krakker som man skal sitte på.

Møte hos møbelsnekker Franck Ferrero 11.05.09

Møbelsnekkeren var godt i gang med avslapningsmøbelet, og prisen var slik at det ville bli mulig å få produsert opp bokhyllen. Det ble en diskusjon på hvordan den skulle festes på veggen. Det vil være behov for god støtte siden den kan komme til å ha tunge bøker. Det ble diskutert å sette på elementer mellom hyllene som kunne være runde og tilsvare frukt på treet eller lignende, som ville festes i veggen og gi støtte. Det var ønskelig å gjøre festet så estetisk og lite forstyrrende som mulig. Det var derfor ikke aktuelt med skinner i metall eller lignende. Stammen og de fire modulene med mål ble gitt til snekkeren. Det ble bestemt at treverket skulle være i heltre, ettersom finer ikke ville kunne bøyes betraktelig. Fineren ville ikke kunne bøyes mer enn 10 grader, og det ville være upraktisk i forhold til å skulle holde bøker oppe. Det ble da bestemt heltre, med klosser på innsiden av hver hylle som ville bli avrundet for å få den runde, organiske gren-formen. Treverket som ble bestemt var furu for å få frem en skikkelig tre-følelse. Krakkene blir i første omgang på tegning grunnet økonomiske rammer.

Møte hos møbelsnekker Franck Ferrero 15.05.09

Snekkeren hadde nå laget stammen på hyllen, og to av modulene til hyller. Det skulle bestemmes hvordan hyllene skulle festes. Det var nå blitt diskutert en ny løsning, der man limer på en plate bak på hyllen, og skjærer til et mønster. Den kunne så beises grønn i grønnfargen som blir brukt i resten av rommet, og til den ene grønne grenen i bokhyllen. Dette kan gi en morsom og enda mer stilisert effekt. Da vil det ikke være noen tvil om at det er et tre. Vi prøvde oss frem ved å skjære ut ulike mønster og se på virkningen bak hyllen opp mot stammen, og bestemte oss for en organisk form som ligner blader. (3.45.) Når det står bøker i hyllen vil bladene delvis skjules. Nå vil det ikke være tvil om at det er et tre. Det så dessuten mer spennende ut enn å ha en ubestemmelig form som vi også prøvde. Vi kom også til enighet om grønnfargen og lagde en prøve med den (Fig. 3.45.).

Fig. 3.45.

3.6.4. Endelig resultat av bokhyllen Grow

Fig. 3.46.

Bokhyllen består av en stamme og ni stykk hyllemoduler. De kan plasseres slik man selv ønsker. På kunstsenteret ønsket vi litt ujevn fordeling på hver side, slik at det ble seende mest mulig ut som et tre. Stammen er i furufiner, og hyllene er i heltre furu 2 cm tykk. Høyden på stammen er 230 cm høy og øverste hylle er på 190 cm. Hyllene er 25 cm dype. Bakstykkene bak hver hylle er også i furu og er skrudd inn i hyllene. Det ble bestemt at selve stammen og hyllene kun skulle overbehandles av klar lakk. Dette var for å få frem tre-følelsen, og vi ønsket harmoni med det naturlige trefargede gulvet. Den ene stammen og bakstykkene er beiset grønn (Fig 3.47.), med en vannbasert beis som er komponert av snekkeren selv. Alle materialene er valgt ut på bakgrunn av holdbarhet både under og etter produksjon, utfra kravene om å bruke natur materialer, og i tråd med resten av konseptet og produktene.

Fig. 3.47.

3.6.5. Refleksjon rundt bokhyllesystemet Grow:

Bokhyllesystemet Grow var et resultat av svingningene i prosjektet, og ble utviklet på bakgrunn av å skulle møte oppdragsgivers ønsker, og lage et tilpasset produkt til henne. Oppdragsgiver var svært fornøyd med resultatet, og mente passet fint inn i leseloungen. I følge møbelsnekkeren ble bokhyllen svært solid med bakplatene som feste i veggen, og ville kunne holde mange tunge kunstbøker. På bakgrunn av komplikasjoner med snekker (se 6.2. under kap. Refleksjon) har vi ikke fått testet bokhyllen selv slik som planlagt. Dette må bli gjort som videre arbeid etter eksamen og før bokhyllen skal inn på kunstsenteret. Det er på bakgrunn av de samme komplikasjonene ingen foreløpige fotografi av montert, ferdig produkt.

3.6.6. Utvikling av aktivitetsmøbelet Pebble

Etter samtale med oppdragsgiver 16.04.09 ble utviklingen av aktivitetsmøbelet satt litt på vent. Det ble tatt opp igjen etter at utviklingen av bokhyllekonseptet var i gang. Som nevnt tidligere var ønsket å lage et aktivitetsmøbel som svarte til konseptet vårt. Det var et mål å lage et møbel som inviterte til aktivitet og kommunikasjon hos bruker (Fig. 3.49.). Grunnet oppdragsgivers ønsker, ble det bestemt at det skulle kun bli på papir, i konseptet. Det var derfor mulig å trekke aktivitetskonseptet dit vi ønsket. Med utgangspunkt i det ble det tatt en ny vurdering av hva slags aktivitet som var ønsket. Etter tilbakemelding fra lærer på 3. Milepæls møte ble det diskutert hvilke aktiviteter som ble forbundet med lesing. Dette var noen forslag:

- Vugging
- Gynging
- Noe for å holde blodsirkulasjon i gang
- Noe for å unngå å sovne
- Tapping med fot

Det ble også tatt utgangspunkt i et av aktivitetskonseptene som oppdragsgiver foretrakk, konsept 2. Møbelet skulle kreve samarbeid og kommunikasjon.

Inspirasjon:

Fig. 3.48.

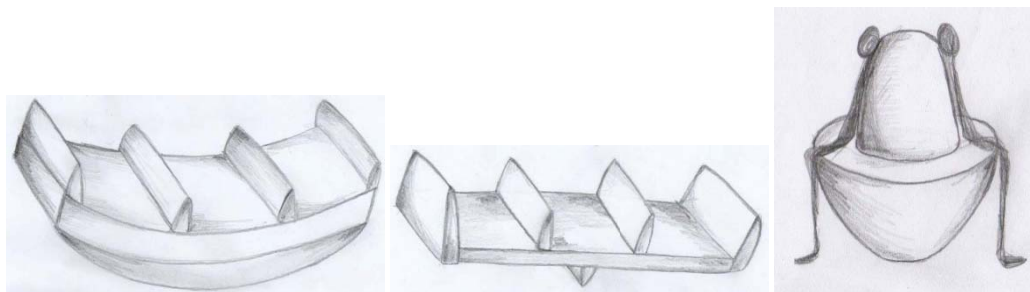

Fig. 3.49.

Videre vurdering:

Det ble konkludert med at gynging var en god bevegelse sammen med lesing. Gyngestolen har eksistert i mange år, og forbindes med avslapning hos mange. Den gyngende bevegelsen kan ha en beroligende og nesten mediterende effekt. Det er en aktivitet som er fin kombinert med lesing, både avslappende men samtidig kan det være med på å holde deg våken. I denne sammenhengen vil jo ikke målet være å slappe av, men vi anså likevel gynging og vugging som naturlige bevegelser sammen med lesing og dermed riktig i denne sammenhengen (Fig. 3.50.). Møbelet skal invitere til aktivitet, kommunikasjon og samarbeid, ikke avslapning. Den skal i utgangspunktet ikke være en veldig behagelig stol til å slappe helt av i. Det er derfor valgt å ikke lage armlene på stolen.

Inspirasjon: Inspirasjonen var på lik linje som med bokhyllsystemet natur. Runde, myke og organiske former. Det var viktig at møbelet passet inn i resten av produktene i rommet, og at alle elementene hadde en rød tråd.

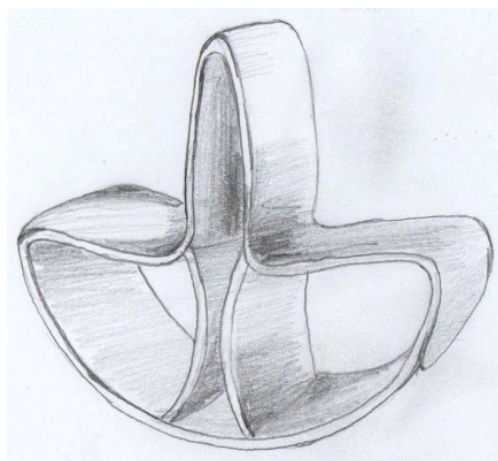

Fig.3.50.

3.6.7. Endelig resultat av aktivitetmøbelet Pebble

Stolen skal være i samme materialer som flow, bjørkefiner i 16 millimeters tykkelse. Overflaten skal være behandlet på samme måte, med vannbasert beis som er komponert av møbelsnekkeren selv (som nevnt i fargebeskrivelsen over konseptet er denne kombinasjonen av beis hemmeligholdt). Beisen er igjen sprøytelakkert med klar lakk. Puten skal være sydd sammen to lag skumplast for å kunne få riktig avrunding ved de minste radiene som øverst i ryggen/nakken. Skumplasten skal være trukket med Amdal 180 fra Gudbrandsdals Ullvarefabrikk. Alle materialene er valgt ut på bakgrunn av holdbarhet både under og etter produksjon, og utfra kravene om å bruke naturmaterialer.

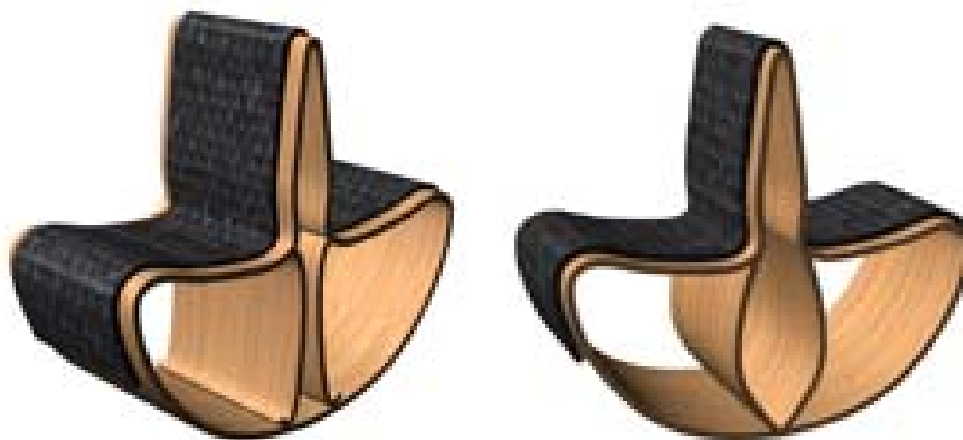

Fig. 3.51.

3.6.8. Refleksjon rundt aktivitetsmøbelet Pebble

Ettersom Rock bare blir på papiret og i konseptet har det ikke blitt laget en modell. Det er kun et konseptuelt møbel som eventuelt må videreutvikles hvis det skulle bli produsert opp. Tanker om mulig videreutvikling ville kanskje være armlener, selv om hensikten ikke er at den skal se behagelig ut. Dette måtte eventuelt bli prøvd ut på en modell.

3.7. Foreløpig forslag til andre produkt

I dette avsnittet skal det kort forklares om de siste produktene som, i denne omgang, har blitt tegnet inn som elementer til Leseloungen. Disse produktene har ikke samme designprosess som avslapningsmøbelet Float, bokhyllen Grow eller aktivitetsmøbelet Pebble. Produktforslagene som blir beskrevet her er kun på et idéstadium og er elementer som skal tas med i diskusjon om videreutvikling i samarbeid med oppdragsgiver. Det vil ikke foreligge arbeidstegninger eller detaljert presisering om funksjon rundt disse produktene. Men vi ser det uansett som relevant å begrunne hvorfor de er med.

3.7.1. Bladholderen Leaf

Noe av litteraturen Leseloungen skal tilby er magasiner og artikler, være seg kunstmagasin som Akershus Kunstsenter abonnerer på eller dyrere design- og arkitekturmagasin som blir kjøpt inn utenom. For at de ansatte ved kunstsenteret skal kunne holde det lille rommet ryddig, har det blitt utarbeidet et forslag til hvordan man enkelt kan oppbevare disse magasinene (Fig. 3.51.).

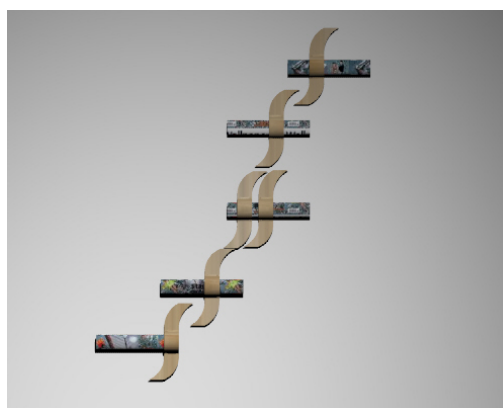

Fig. 3.51.

Leaf er tenkt laget i bøyd finér, formspråket skal tas igjen her på samme måte som på de ferdige prototypene. Bladholderen er modulbasert og kan derfor bygges oppover veggen i ønsket mønster. Bladene rulles og puttes inn i hver sin halvmåne, med veggen som støtte bak.

3.7.2. Taklampen Motion

Ut fra noen av funnene vi fikk fra research'en vår, ser vi at mange av brukerne ønsker en varm og gjerne dimmet belysning i hovedrommet, og at de heller vil ha leselys der hvor de faktisk skal sitte og lese. Ut fra oppdragsgivers ønsker skal det være spotter med mulighet for dimming i rommet som belyser bokhyllen, men for å skape stemningsbelysning har det blitt utarbeidet et idéforslag til et lampearmatur som man enkelt kan dimme ved å justere selve skjermen.

Fig. 3.52.

Lampen består av fem tynne lag med finér som er limt på en fleksibel plate. Sammenslått, som vist på bildene over (Fig. 3.52.) gir den en tynn lysstråle gjennom de fem smale åpningene, samt en varm belysning gjennom den tynne trefinéren.

Fig. 3.53.

Ved å justere skjermen, (for å få dette til å fungere teknisk kan man ta utgangspunkt i justerings systemet på en liftgardein, man drar i tråden som er festet på innsiden av hver finérdel, tråden strammes innvendig og finéren følger etter ved å bøye seg utover. Når lampen er utslått/trukket opp (Fig. 3.53.), vil lyset bli sterkere. I tillegg er tanken at lampen skal gi et lekent spill på omgivelsene rundt seg.

3.7.3. Avlastningsbord

Det er ønskelig å plassere små avlastningsbord (Fig. 3.54.) ved siden av hvert avslapningsmøbel slik at bruker kan sette fra seg kaffekopp, eventuelt bruke bordet som støtte til tyngre bøker. Disse bordene bør være i en høyde som gir en god holdning ved lesing, ca 75 cm høyde.

Fig. 3.54.

3.7.4. Bord med klaff

Det ble ytret et ønske av de ansatte ved Kunstsenteret om å kunne holde møter i Leseloungen. Det er derfor tegnet inn et forslag til et større bord (Fig. 3.55.) som kan slås sammen når det ikke er i bruk. Bordet er ønsket i samme materiale og overflatebehandling som avslapningsmøbelet, hvis dette lar seg løse økonomisk.

Fig. 3.55.

4.0. Oppgavens endelige resultat

4.1. Visualisering av konseptet

Daglig bruk: Bildene nedenfor (Fig. 4.1.) viser rommet fra to vinkler. Dette er slik møblene vil bli passert når rommet skal brukes som en vanlig Leselounge.

Fig. 4.1.

Arrangement (Fig 4.2.):

Når Leseloungen skal gjøres om til et rom hvor man kan holde forfatterkvelder eller foredrag, kan møblene settes opp på denne måten. Bildene viser også her rommet fra to motsatte vinkler.

Fig. 4.2.

Utvikling i fremtiden (Fig.4.3.) : Bokhyllsystemet er laget som et modulsystem med tanke på at det vil bli aktuelt med utvidelse av bokplassen etterhvert som Akershus Kunstsenter utvider sortementet. Modulene kan skrues rett i vegg og kan dermed formes ut i rommet som det måtte passe for oppdragsgiver.

Fig. 4.3.

En oppsummering av konseptets innhold viser at følgende element er med (Fig. 4.4.):
(Rød markering fremhever hvilke produkt som har blitt produsert)

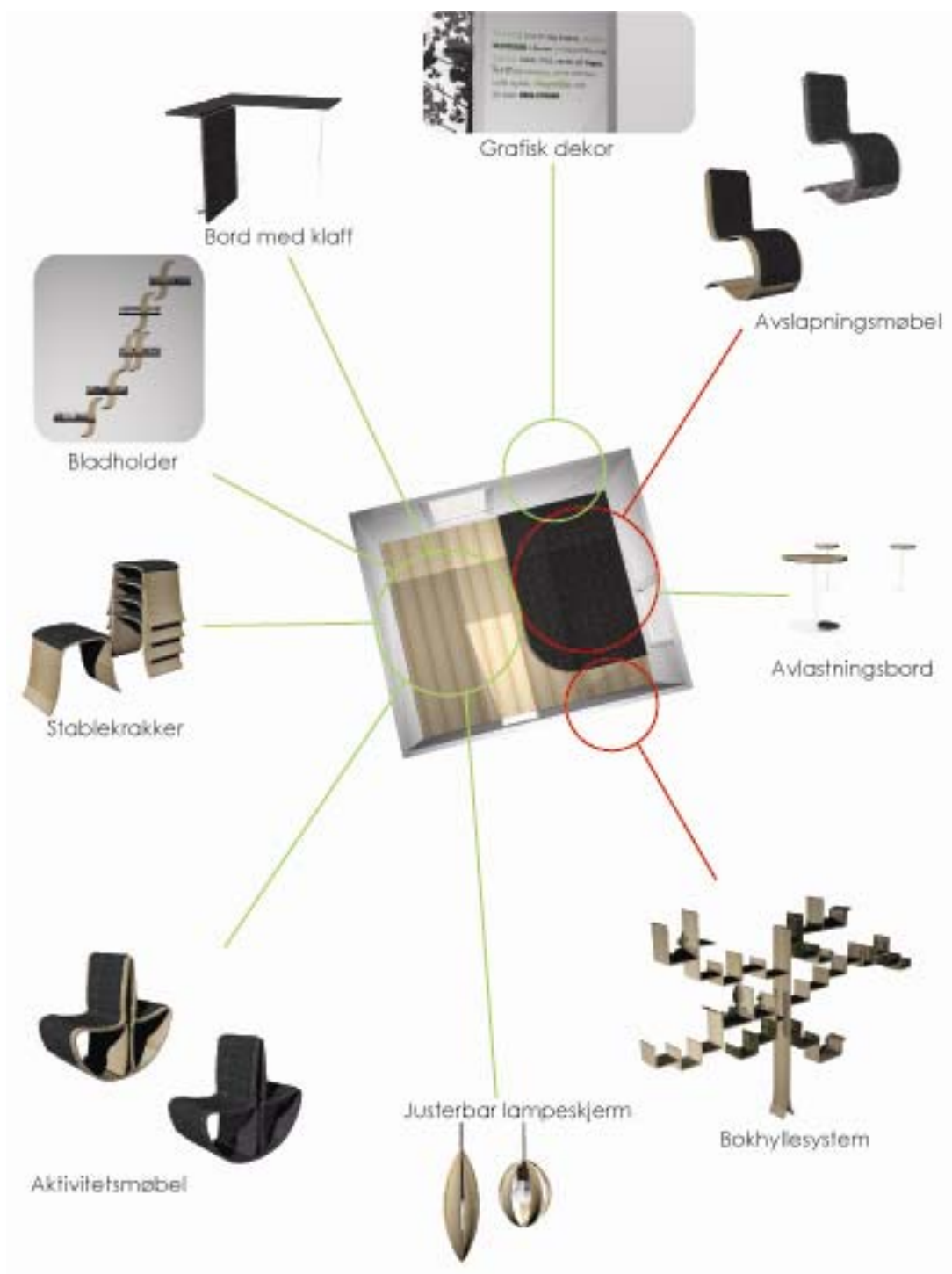

Fig. 4.4.

4.2. Arbeidstegninger

I oppgavebeskrivelsen er det formulert at besvarelsen skal inneholde arbeidstegninger av de to utvalgte produktene. I møte med møbelsnekker ble det først lagt frem enkle skisser som vi kunne diskutere endelig resultat utfra. Etersom prosjektet utviklet seg, ble det stadig foretatt justeringer på produktene. I og med at disse produktene da heller ikke ble levert til forventet tid, er ikke arbeidstegningene helt nøyaktige og ikke etter norsk standard. Dette er noe vi ser på som viktig å presentere for oppdragsgiver og vil inngå som et punkt i videre arbeid. De foreløpige arbeidstegningene ligger imidlertid som vedlegg til rapporten. (Veddlegg 3)

4.3. Økologisk tankegang, hvordan har vi tenkt?

Dette prosjektet ble startet opp med en tankegang om at hele sluttresultatet skulle ha en vinkling mot naturen og vise at inspirasjonen kommer fra naturelement. Selv om materialene ikke ble definert på forhånd siden dette prosjektet er konseptbasert, var det likevel en tidlig tanke å ta i bruk naturmaterialer. Gjennom hele prosjektet har det bevisst vært en grunntanke at materialene ikke skal være skadelig for naturen. Dette også for å styrke uttrykket i konseptet. Mot slutten av oppgaven valgte vi å foreta en test på hovedmøbelet avslapningsstolen Float, for å teste viktige prinsipper innen øko-design. Ved å benytte spiderweb-diagrammet, er det mulig å visualisere resultatene og eventuelle fremtidige miljøforbedringer:

Samlekarakterer avslapningsmøbel Float

- 1 Utvinning og produksjon av ravarer: 2,4
- 2 Produksjon: 2,3
- 3 Transport og distribusjon: 1,7
- 4 Markedsføring og salg: 2
- 5 Bruk: 2,75
- 6 Forlenget bruk: 2,3
- 7 Avhending: 2,2

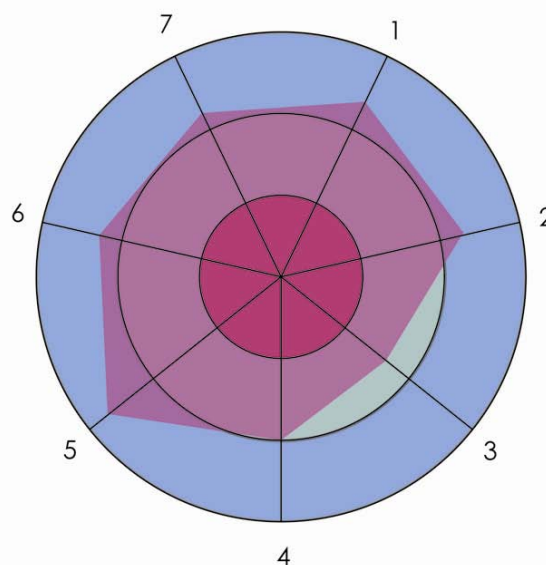

Fig. 4.5.

Som vist på diagrammet i fig. 4.5. kommer stolen Float forholdsvis godt ut, spesielt under punktene som tar for seg bruk, produksjon og forlenget bruk. Mens under punktet om transport kan det gjøres forbedringer. Mye av grunnen til dette er fordi produktet er et unika-produkt, altså ikke produsert opp i mer enn ett eksemplar. Dette er også bakgrunnen til at vi ikke har valgt å sammenlikne produktet med et produkt som Kunstsenteret heller ville ha kjøpt for å møblere Leseloungen. Disse møblene ville ha kommet fra store aktører som Ikea eller Skeidar, som gjør det vanskelig for oss å sammenlikne vårt møbel med.

5.0. Eksterne ressurspersoner

I begynnelsen av vår eksamensperiode kontaktet vi en del eksterne ressurspersoner som vi på det tidspunktet ønsket å få veiledning fra i løpet av eksamensperioden vår. De eksterne ressurspersonene vi ønsket, og som vi skrev i oppgavebeskrivelsen vår, var mennesker med kompetanse innen områder som sosiologi, psykologi, møbeldesign, interiørdesign og belysning.

5.1. Interiør- og møbeldesigner

Vi innledet perioden med å kontakte en møbel og interiørdesigner som driver sitt eget firma ved navn "livets lyse side." Han heter Morten Hanveold og holder til i Bærum. Vi var ute på kontoret hans og fikk se prosjekter han hadde gjort og som han jobbet med. Vi presenterte prosjektet vårt og var svært åpne for råd fra en som har jobbet innen møbel og interiørbransjen i mange år. Han presenterte for oss hvordan han selv jobbet og la opp sine prosjekt. Han ga oss en del råd, og la spesielt vekt på at vi ikke burde gi oppdragsgiver for mange ulike konsept å velge mellom. Vi burde heller utvikle et konsept, med ulike utfallsvinkler i forhold til ulike møbler etc. Han ga oss også gode tips på møbelsnekkere vi kunne kontakte når det ble aktuelt.

Hva fikk vi ut av møtet?

Vi tok med oss rådet som gjaldt begrensning av valg hos oppdragsgiver, og benyttet oss av det. Vi kontaktet også møbelsnekkerne han tipset om, selv om det ikke ble de vi brukte. Det var gøy å se at han som er ute i arbeidslivet legger opp designprosessen slik som vi som studenter også gjør.

5.2. Luxo

Vi kontaktet luxo tidlig i perioden. Dette var fordi vi i utgangspunktet hadde planer om å legge en del vekt på design av belysning. Etter møtet ble vi gjort oppmerksomme på hvor kostbart og tidkrevende det ville være å få design av belysning godkjent.

Hva fikk vi ut av møtet?

Luxo sa seg villige til å hjelpe oss med belysning hvis dette skulle bli aktuelt. I løpet av prosjektet og prosessen vår konkluderte vi med at vi ikke skulle ha hovedvekt på belysning. Både på bakgrunn av kostnadene knyttet til dette og vårt stramme budsjett, men også ut fra hvordan prosjektet utviklet seg, og

konseptet ble formet. Vi ville heller designe kun armatur på et eller to belysningskonsept som kun ville bli i konseptet i første omgang. Derfor trengte vi ikke den tekniske hjelpen de kunne tilby.

Det kom også frem under perioden at Rikke ønsket spotter i taket, hovedsakelig over bokhyllene, med mulighet til dimming.

5.3. Sosiolog

I fjor hadde vi en forelesning med en sosiolog ved navn Svein Hovde. Han er underviser i sosiologi ved universitetet i Oslo. Han har jobbet mye med menneskers atferd i offentlig rom, og hvilke "sosiale regler" som gjelder her. Han er svært engasjert i produkter, betydningen og påvirkningskraften til produkter og design. Vi anså det som svært viktig i dette prosjektet å ha en ekstern veileder med kompetansen. Grunnen til det er at vi skulle designe møbler og interiør til en sosial møteplass og gjennom disse, skape situasjoner og relasjoner mellom kjente og fremmede mennesker på det psykiske og fysiske plan. Vi så det også som en fordel å ha en veileder med kompetanse på et annet felt enn design slik som lærerne på skolen sitter med.

Hva fikk vi ut av møtene?

Svein Hovde var svært engasjert i prosjektet vårt fra første stund. Han ga oss gode råd i forhold til metodebruk, research og hva vi burde legge vekt på ved argumentering av valg i prosessen. Han hadde også mange gode synspunkter i forhold til offentlig rom, hvordan dette rommet kunne inneholde både aktivitet og ro, samt hvordan få folk i snakk med hverandre. Litt videre ut i prosjektet kom han med gode tilbakemeldinger og interessante synsvinkler på møbelkonseptene våre. Han likte godt ideen med et aktivitetsmøbel, og det ble diskutert ulike forslag han kom med. Blant annet et forslag om en konstant aktivitet på møbelet, ikke en engangs hendelse. Det har vært lærerikt og inspirerende å ha Svein som ekstern veileder, og utrolig nyttig med råd og synspunkter med en person med en annen bakgrunn enn design.

5.4. Psykolog

Cathrine Moestue er psykolog, forretningskonsulent og har jobbet med påvirkning i reklamebransjen i mange år. Som nevnt tidligere, (se 3.1.4. under kap. Fremgangsmetoder) hjalp Cathrine Moestue oss med å lage spørreundersøkelser basert på Cialdinis syv prinsipper for påvirkning. Hun hjalp oss også til å snevre inn brukergruppen vår.

Hva fikk vi ut av møtet?

En time med Cathrine Moestue er alltid svært lærerikt. Man forstår raskt at hun kan sitt fag. Ettersom hun har jobbet i reklamebransjen i mange år, er hun dyktig på å bruke sin bakgrunn som psykolog til å påvirke mennesker. Hun viste igjen oss hvordan vi kunne bruke det både i oppbygning av spørsmål, og i selve designprosessen. Hun har utrolig mange spennende ting å komme med samtalen var svært fruktbar. Igjen så vi det nyttige av å snakke med en som besitter en annen kompetanse enn design.

6.0. Refleksjon

I slike prosjekt som vi har hatt med Akershus Kunstsenter og Leseloungen, fungerer designeren som et mellomledd mellom oppdragsgiver og produsent. Å fungere som bindeleddet mellom disse to har vist seg å være en ganske stor oppgave som tar for seg mye mer enn bare det å utvikle et produkt kunden skal bli fornøyd med. I og med at dette prosjektet har hatt to vinklinger, en leveranse for eksamensbesvarelse og en kommende leveranse for oppdragsgiver, har vi møtt en del spennende utfordringer underveis i forhold til akkurat dette. Midlene vi fikk fra kommunen og fylkeskommunen har vist seg å ikke bli tilstrekkelig i forhold til hvor mye prosjektet hittil har kostet og vi har derfor vært avhengig av å finne en produsent som har vært villig til å tilby oss en unormalt god pris. I dette kapittelet blir det belyst hvilke utfordringer vi møtte og hvordan utfallet av disse har påvirket sluttproduktet og det helhetlige konseptet.

6.1. Samarbeidet med oppdragsgiver

Det har vært både lærerikt og utfordrende å jobbe opp mot en oppdragsgiver i dette skoleprosjektet. Prosjektet vårt er både en masteroppgave, og et reelt oppdrag (ubetalt vel og merke) med en oppdragsgiver sine forventninger og krav å etterkomme.

Etter vårt første møte med daglig leder og vår kommende oppdragsgiver, Rikke Kommisar ble vi informert av Rikke om hva hun ønsket med rommet, til hvilket bruk, hvem målgruppen og brukerne av senteret var og den finansielle situasjonen. Rikke ønsket et "opplevelses rom" som ville vekke nysgjerrighet hos brukere og kommende brukere av senteret. Det skulle til daglig brukes som en leselounge, men kunne tilrettelegges til forfatterkvelder, temakvelder, små utstillinger og under vernissasjer. Det måtte altså bli et fleksibelt rom, med flyttbare gjenstander. Bortsett fra dette stod vi temmelig fritt. Den første utfordringen vi hadde var økonomien. Kunstsenteret hadde ikke midler til å finansiere, og vi måtte søke om penger fra kommunen, fylkeskommunen og næringslivet. Hun hjalp oss med hvordan vi skulle legge opp søknadene, og til tider følte det som hun nesten "overtok" jobben.

Når vi startet på vår eksamen og research periode møtte vi på kanskje den største utfordringen med å jobbe opp mot en oppdragsgiver. I denne perioden jobbet vi mye ute på senteret, og Rikke fulgte med på hva vi gjorde. Hun ville gjerne se tegninger og resultater så fort som mulig. Vi prøvde å forklare henne gangen i en designprosess, og hvordan vi jobbet. Det ble ikke helt mottatt, og

for hver gang vi jobbet med en ny undersøkelse virket hun nesten oppgitt og mente vi brukte mye tid på det, fremfor å begynne å tegne. Vi prøvde å forklare henne at uten research hadde vi lite å tegne etter. Hun kom stadig med utklipp og bilder av ting hun synes var fint, og var ofte på Bolia og andre møbelforretninger for å se på bokhyller, bord eller lignende. Kanskje vi ikke stod så fritt som vi trodde likevel.

Da vi var godt i gang med prosjektet og skulle presentere ulike konsept og møbler møtte vi igjen litt motstand. Det var tydelig at hun hadde sett for seg ting, og vi stod ikke like fritt som vi først hadde trodd. Det hadde skjedd noen små misforståelser på veien, for eksempel at det ikke lenger var meningen at leseloungen skulle brukes under vernissasje. Dette hadde hun gitt oss beskjed om i begynnelsen, og vi hadde utviklet noen av møbelkonseptene på bakgrunn av dette. Hun var likevel svært positiv til de tingene hun likte og oppmuntret oss til å jobbe videre.

Da vi fikk pengestøtten på 103.000,- av kommunen og fylkeskommunen var det en stor for oss, men igjen var det duket for misforståelser, i forhold til hvor mye av pengene vi fikk disponere til produksjon av møbler. Rikke hadde tidligere fortalt oss at elektriker arbeid og noe snekkerarbeid av selve rommet, ville kunstsenteret kunne dekke. Nå skulle dette bli tatt fra potten på 103.000,- Hun var også svært stresset etter å komme i gang med ting, og hastet frem noen avgjørelser på valg av snekker, teppe etc som vi gjerne skulle brukt lenger tid på, og kanskje sett på mulighetene til å gjøre noen av tingene selv, for å gjøre det rimeligere.

Det som gjorde situasjonen ekstra vanskelig var at det var tre parter som alle forventet et resultat. Skolen forventet en besvarelse på vår mastereksamen, kunstsenteret forventet en leselounge, og Skedsmo kommune forventet en leselounge. Etersom kommunen og fylkeskommunen hadde bevilget pengestøtte krevde de å se et resultat fra pengene de hadde bevilget. På den andre siden satt vi oppgaven vår som skulle besvares. I verste fall ville møbelet vårt bli for dyrt, og rommet ville måtte bli fylt opp med innkjøpte varer fra en butikk, for å tilfredsstillte kravet fra kommunen.

En annen utfordring med Akershus kunstsenter var de andre ansatte der. I begynnelsen fikk vi litt følelsen av å være i veien og at det var litt trykket stemning der. Etter dybdeintervjuet med de ansatte ble stemningen mye lettere.

Vurdering av samarbeidet, hva har vi lært?

Ut fra dette samarbeidet har vi lært at det er viktig å gjøre det klart for en eventuell oppdragsgiver hvordan man jobber fra dag en. Det er lurt å legge opp en plan som viser oppdragsgiver forløpet i prosjektet. For en oppdragsgiver er ofte resultatet alt, mens for end esigner er prosessen vel så viktig.

Det var lurt av oss å engasjere de ansatte på et tidlig stadie slik at de følte seg engasjert i prosjektet. Dette hjalp også på stemningen på kunstsenteret. De trengte nok bare å bli informert om hva som foregikk, og føle at de selv ble hørt.

Det er lurt å skrive en kontrakt på hva som skal bli levert, og i dette tilfellet, hvor mye av pengene kan man disponere. Slik at det ikke oppstår noen misforståelser på dette senere. Det burde være en klar kommunikasjon mellom partene på hva man som egentlig er forventet.

Vi kunne nok vært flinkere til å trekke inn Rikke i enda flere avgjørelser angående skoleprosjektet, på et tidligere stadie, og muligens jobbet enda tettere. Det var første gang for oss begge to å jobbe i en slik situasjon, og vi har lært utrolig mye av det. Dette er ting vi kommer til å ta med oss videre i arbeidslivet. God kommunikasjon er nøkkelen til mye, og med det kommer man langt, det har vi lært.

6.2. Samarbeid med møbelsnekker

Vi har lært mye av samarbeidet med møbelsnekkeren. Ingen av oss har tidligere erfaring med hvordan man legger opp et slikt samarbeid og i ettertid viser det seg at vi gjorde noen feil på veien som satte oss i en ganske vanskelig situasjon, kun tre dager før innlevering av oppgaven. Franck Ferrero er kjent for å være en dyktig fransk møbelsnekker med høy yrkes stolthet. Han har mer enn 30 års erfaring innen bransjen og tar ofte på seg å jobbe med utfordrende oppgaver som krever litt andre teknikker enn hva man ellers tar i bruk. I vårt tilfelle dreide det seg om bøyning av tre, som er en tung og tidkrevende prosess når den blir gjennomført uten spesielle maskiner som verktøy, som i dette tilfellet. Hans fagkunnskap var akkurat det vi trengte for å kunne få laget opp produktene våre. Underveis i prosessen fungerte han like mye som en rådgiver som en nøytral produsent og utfallet av stolen blitt noe helt annet enn hva den er i dag, hadde det ikke vært for hans veiledning under denne fasen. Alt i alt kan man oppsummere den første delen av produksjonsprosessen som en bra prosess. Ferrero var derimot uklar på prisen allerede fra første møtet fordi han ble nødt til å eksperimentere for å komme frem til riktig løsning på produksjonsteknikk.

Dessuten kunne han ikke garantere hva den samlede summen ville komme på i og med at produksjon av bokhyllen også ble avtalt. Det han derimot kunne garantere var at begge møblene ville stå klare tidlig i uke 21, altså siste uken før eksamensleveranse. Leveringen viste seg derimot å bli siste dagen før innleveringsfrist, altså 21. Mai 2009. Vi inngikk også en muntlig avtale om at han skulle være med oss i det videre arbeidet med å få laget opp tre like stoler som Float, slik at vår leveranse til Akershus Kunstsenter ville stå klart til åpning i september 2009. Derfor ble det uaktuelt å diskutere eierskap til pressformen som stolen er laget etter. Denne formen ville da bli stående hos Ferrero for videre produksjon i løpet av sommeren. Så langt i prosessen ser vi i ettertid at det ville spart oss for mye komplikasjoner ved å ha laget en kontrakt, som beskrev vår forventede leveranse fra møbelsnekkeren med spesifisering om estimert holdbarhet på hvert møbel, estimert pris for hvert produkt og tid for når møblene ville være klare for henting. Dette ble derimot ikke gjennomført da vi valgte å stole på samarbeidet. Problemene oppsto da prisen ble presentert. Dette ble avklart mellom vår oppdragsgiver, Rikke Komissar og møbelsnekker Ferrero. I dette tilfellet antok vi, utfra situasjonen, at det ville være mest ryddig å la disse to partene diskutere hvordan betalingen skulle gjennomføres. Dette viste seg å ikke gå som planlagt, og vi ser i ettertid at vi burde ha fortsatt å fungere som mellomledd. Det oppsto en del misforståelser som til slutt gjorde utlevering av møbler, samt avtale om betaling uaktuelt fra Ferrero sin side. Vi fikk dermed ikke mulighet til å verken teste, eller fotografere produktene før leveranse som planlagt. Ved å ha skrevet en kontrakt på forhånd ville mye av dette være unngått. Som et team burde vi ha opprettet en prosjektleder som kunne ha tatt seg av alle formalitetene rundt det å jobbe for en oppdragsgiver. Ferrero på sin side vil ikke garantere for holdbarheten til møblene uten å ha gjennomført en test før utlevering. Oppdragsgiver på sin side vil ikke bruke kommunale og fylkeskommunale midler på møbler som det ikke medfølger en viss garanti for. Denne testingen av produktenes holdbarhet med tanke på vekt, var planlagt at vi som designere skulle stå for, blant annet som dokumentasjonsgrunnlag til eksamensleveransen. Slik ville vi ha kunnet avgjøre hvorvidt et nytt møbel måtte lages eller om de ferdige prototypene faktisk ville bli fungerende. Alt i alt har vår læringskurve når det kommer til utførelsen av et prosjektarbeid vært bratt. Dette vil bli brukt i det videre arbeidet med Akershus Kunstsenter. Slik det forholder seg i dag skal møblene betales ut av oss privat og selges til Akershus Kunstsenter. Det vil på forhånd bli inngått en skriftlig avtale om hva forventet holdbarhet er.

6.3. Samarbeidet mellom oss som studenter

Valget av samarbeid oss i mellom var på bakgrunn av gode erfaringer fra tidligere samarbeid. Selv om vi kjente hverandre ganske godt fra før, ble begynnelsen på perioden en slags "bli kjent" periode. Vi jobbet tett sammen, og fordelte fint arbeidet oss i mellom. Det vi begge tidlig merket er at vi er to jenter med sterke meninger, og har innimellom ulike oppfatning på hvordan ting skal gjøres. Derfor hadde vi svært godt av å jobbe sammen i forhold til det å tilpasse seg og lytte til den andre parten. Man har lett for å bli stå, og mene at sin måte er den beste, når man faktisk kan lære utrolig mye av den andre personen. I det virkelige arbeidsliv jobber man ofte sammen med andre, og dette er en god erfaring til fremtidig arbeid. Vi merket også tidlig fordelene med å være to. Den ene er som regel sterkere på noe enn den andre og omvendt. Dette dro vi nytte av, og utover perioden fordelte vi ofte arbeidet og satt hver for oss og jobbet. Det var greit å kunne ha noen dager alene også. Men alle avgjørelser som har påvirket prosessen, konseptutvikling og resultat har blitt gjort i fellesskap.

Under et slikt prosjekt jobber man svært tett, og blir godt kjent med hverandres personligheter. Dette kan i noen tilfeller skjære seg for folk som ikke klarer å tilpasse seg hverandre. Vi har klart å finne en forståelse for hverandre og har akseptert hverandres ulikheter og funnet en god måte å fungere sammen. De uenighetene som har dukket opp på veien har vi tatt tak i, eventuelt diskutert og kommet frem til en løsning på. Vi har ikke latt uenigheter ligge og ulme, som ofte kan føre til irritasjon og dårlig samarbeid. Dette har også vært en god erfaring.

Det mest positive med å være to under et slikt prosjekt er nettopp det, at man er to. Man har en å diskutere utfordringer med, en å kaste ball med, og alltid et annet synspunkt som kan tilføre mer tyngde til diskusjonen. Det er en kjent sak at to hoder tenker bedre enn et. Det er også godt å være to når man møter på utfordrende situasjoner. (se 6.2. under Refleksjon) Selv i denne vanskelige situasjonen klarte vi begge å holde hodet kaldt, være løsningsorienterte og se det positive i at vi kom ut av det hele en erfaring rikere. En eksamensperiode er alltid litt stressende og når den ene blir lei, er det godt å ha den andre der som en støttebrikke. Mot slutten av prosjektet, da presset ble mer merkbart, gikk samarbeidet veldig bra. Dette var egentlig ikke overraskende ettersom samarbeidet vi hadde hatt på et tidligere stadium også var under en kort og

intensiv periode, med uventede utfordringer. Dette kan noen ganger by på samarbeidsproblem, men i vårt tilfelle har kanskje den perioden vist seg å være den beste.

En svakhet i samarbeidet vårt er nok at vi begge kan være litt "flinke" til å utsette oppgaver, der det er mulig. Dette har igjen ført til et litt større press med oppsamling av oppgaver i perioder.

I og med at vi har lagt opp hele prosjektet ganske strukturert fra begynnelsen, og holdt denne strukturen, har vi til enhver tid hatt oversikt over hovedoppgavene underveis. På bakgrunn av det, har vi klart å takle uforutsette utfordringer på veien. En av de gode verktøyene for å opprettholde god struktur i prosjektet har vært prosjektplassen.no. Vi har også skrevet ukerapport hver uke, som har vært svært nyttig i forhold til loggføring og struktur, samt til refleksjon over samarbeid og utført arbeid.

Konklusjonen av dette samarbeidet er at det har vært bra og lærerikt, og vi sitter begge igjen med både en god samarbeidspartner, og en venn.

6.4. Refleksjon rundt hele eksamensperioden

Dette prosjektet startet med to entusiastiske designstudenter, en visjon om en leselounge og et spennende mastergradsprosjekt. Etter uker med ulike metodebruk, undersøkelser og milepælsmøter var konseptet klart, med 2 vinklinger. Aktivitet og avslapning. Vi ønsket å gå inn i en offentlig setting, se hvordan folk oppførte seg, hva de ønsket og forventet og hvilke sosiale koder som gjelder i offentlig rom. Resultatene skulle vi ta med oss videre, linke opp mot teori og bruke som byggestein i prosjektet med et mål om å gi brukerne av Akershus kunstsenter en annerledes og god opplevelse. Med annerledes mener vi blant annet aktivitetsvinklingen av konseptet. Ved å tøyne litt grenser, være lekne og muligens fjerne de konvensjonelle holdningene til et galleri. Prosjektet har fått en konstant tilpasning i forhold til oppdragsgiver, økonomiske utfordringer, snekkere og skolen. Som vist i prosjektet har det måttet flere kompromissløsninger til, noe som har resultert i ganske store svingninger underveis i oppgaven. Vi likevel holdt fast ved våre prinsipper om de to konsept og møbelvinklingene, hele veien gjennom prosessen. Dette har vi gjort på bakgrunn av funnene våre, og med en form for idealisme om å kunne skape, og tilføre noe nytt og annerledes til Akershus kunstsenter. Det har nok vært et godt

eksempel på en designprosess slik det vil foregå under krav fra en oppdragsgiver.

Lærdom og hva burde blitt gjort annerledes?

Lærdommen vi kan trekke ut fra dette er at klarere kommunikasjon og kravspesifikasjon på forventet leveranse mellom designer og oppdragsgiver på et tidlig stadium er viktig. Vi burde også hatt hyppigere møter med oppdragsgiver for å gi henne en klarere innføring og forståelse av hvordan designere jobber og en designprosess forløper. Det ville nok ha gjort prosjektet mer oversiktlig ved å inngå en kontrakt med oppdragsgiver ved prosjektstart. Positiv lærdom er erfaringen av å jobbe opp under en oppdragsgiver, med et reelt prosjekt og kommunale finansielle rammer. Gjennom dette samarbeidet har vi erfart hvordan man stadig må tilpasse seg en oppdragsgivers rammer, ved å "gi slipp" på noen av sine egne preferanser.

I problemformuleringen har vi skrevet at vi ønsket å levere et ferdig utviklet prosjekt med ett nullserie produkt som kan forandres etter utprøving i rommet, og en prototyp. Da vi skrev første utkastet til oppgavebeskrivelsen vår i januar var vi i tvil om vi skulle skrive nullserie, unika produkt eller fungerende prototyp. Etter veiledning med lærer ble det bestemt at betegnelsen nullserie ville være passende i vårt tilfelle. Litt videre i prosjektet ønsket vi å forandre på den betegnelsen ettersom vi så at det ikke ville være mulig å oppnå de faktiske kravene til en nullserie i første omgang av prosjektet. Det er noe som kan bli gjort i den videre utviklingen av leseloungen. Det ble gitt beskjed om å belyse dette i refleksjon i rapport, fremfor å forandre oppgavebeskrivelsen. Den riktige betegnelsen på forventet leveranse ble bestemt at skulle være to fungerende prototyp. Det ble likevel presisert i oppgavebeskrivelsen at produktet kunne forandres etter utprøving i rommet, noe som kan bli aktuelt med tanke på armlene og støttefunksjon under avslapningsmøbel (se 3.5.5. under kapittel Utvikling av avslapningsmøbel) Planen var å få testet stolen med vekter og folk, samt bokhyllen med bøker i begynnelsen av uke 21, da vi skulle motta møbler av snekker. På bakgrunn av komplikasjoner med snekker (vedlegg 2) ble dette ikke gjennomførbart og må derfor skje etter eksamen og før møblene skal inn i leseloungen.

Hva har vi lært og hva kunne vært gjort annerledes?

Vi var i utgangspunktet klar over at å skrive en oppgavebeskrivelse ved prosjektstart er helt nødvendig for å sette rammer rundt prosjektet og fremdriften. Vi var også inneforstått med at denne beskrivelsen ville forandre seg

underveis og at justeringer ville forekomme. Selv om vi brukte mye tid på å formulere den slik vi anså som passende, med rom for forandring, burde vi ha satt oss mer inn i ulike begrep før vi presiserte leveringskravene. Det er lett å tenke at fem måneder er lenge, og at man ønsker med iver å besvare "alt", men ettersom prosjektet utvikler seg, ser man at det er nødvendig å komme med kompromissløsninger som vil ha påvirkning på de første kravene. Vi ser oss likevel fornøyd med resultatet i forhold til vi står med tanke på åpning av leselounge i september. Vi har også tatt lærdom av å samarbeide med eksterne fagpersoner. Uansett hvor dårlig tid man har er det en stor fordel å sikre resultatet ved å inngå en kontrakt før produksjonsoppstart.

Konseptet passer inn i senterets omgivelser i forhold til nøytralt fargevalg som ikke tar oppmerksomheten fra kunsten, og som ikke skiller seg ut i forhold til den gamle bygningen. Konseptet med inspirasjon fra naturen og organiske former kan blant annet hentes opp i den organiskformede benkeplaten i butikken. De naturlige trematerialene går også igjen i gulv og vegger på trebygningen. Konseptet har en rød tråd i formspråket, materialene og fargene, og de ulike produktene spiller på lag. Konseptet dekker behovet hos de to målgruppene, de besøkende og de ansatte ved senteret. De besøkende ved å kunne velge mellom avslapning i Float, aktivitet i Pebble, og låning av bøker fra Grow. De ansattes behov dekkes ved mulighet til bruk av møbler under møter og lignende, krakker og møbler som kan stables vekk, og mulighet til projektorfremvisning ved tema og forfatterkvelder. De to produktene som har blitt produsert står klare til bruk, slik at det er mulig for en bruker å anvende leseloungen i juni 2009.

Samarbeid videre med Akershus kunstsenter

Avtalen vår med Akershus kunstsenter er å ha en ferdig leselounge til offisiell åpning av rommet 3. September-09. Slik situasjonen er for øyeblikket kan vi ikke regne med et videre samarbeid med snekkeren som har hjulpet oss med stolen Float, så sant vi ikke mottar mer finansiell støtte. På bakgrunn av den økonomiske situasjonen og produksjonsmetoden vil det heller ikke være mulig å gå til en ny snekker for hjelp til videre produksjon. Hvis prosjektet skulle motta mer finansiell støtte vil det være ønskelig å produsere opp flere møbler til loungen. Hvis ikke vil alternativet være å kjøpe inn møbler med resterende midler, slik at loungen blir komplett i september-09.

- Cialdini, R. B. (2009). *Influence: science and practice*. Boston, Mass.: Pearson/Allyn and Bacon.
- Designs, N. Retrieved 21.05.09, 2009, from <http://www.norwaydesigns.no/>
- Goffman, E. (1974). *Vårt rollespill til daglig: en studie i hverdagslivets dramatik*. Oslo: Dreyer.
- Havran, H. G. g. J. (1997). *Jugendbyen Ålesund, the city of art nouveau*. Oslo: ARFO.
- Hjelm, S. I. (2002). Semiotics in product design. In S. I. Hjelm (Ed.) (pp. 27). Stockholm.
- Holter, H., & Kalleberg, R. (1996). *Kvalitative metoder i samfunnsforskning*. Oslo: Universitetsforl.
- Hudson, J. (2007). *Interior Architecture Now*. London: Laurence King Publishing Ltd.
- Kunstbokhandel, T. (2009). Torpedo Kunstbokhandel. from http://www.torpedobok.no/index.php?option=com_frontpage&Itemid=1
- Kunsthall, B. (2009). Bomuldsfabriken Kunsthall. from <http://www.bomuldsfabriken.no/index.php>
- Litteraturhuset. (2009). Litteraturhuset. from <http://www.litteraturhuset.no/>
- Methods. In *Designing Pleasurable Products*.
- Mollerup, P. (2001). *Collapsibles* (2006 ed.). London: Thames Hudson.
- Opsvik, P. (2008). *Rethinking sitting*. Oslo: Gaidaros Forlag AS.
- Tastatore. (2009). Tuva Tøv. Retrieved 21.05.09, 2009, from <http://www.tuvatov.no/>
- utforming, U. (2009). Universell utforming bolig og bygg. Retrieved 21.05.09, 2009, from <http://www.be.no/universell/uu/index.html>
- Wilhide, E. (1998). *Lighting: creative planning for successful lighting solutions*. London: Ryland Peters & Small.
- Aarønæs, L., & Havran, J. (2007). *Norsk funksis*. Oslo: Stenersen.

Vedleggsliste:

Vedlegg 1: Pristilbud fra Kriss og Kjells Møbelsnekkeri

Vedlegg 2: Rapport fra Rikke Komissar

Vedlegg 3: Arbeidstegninger av avslapningsmøbelet Float og bokhyllen Grow

Takk til:

Akershus Kunstsenters ansatte

Tore Gulden

Svein Hovde

Cathrine Moestue

Franck Ferrero

Morten Hanevold

...og ellers alle som har bidratt til at vi ha kommet i mål med oppgaven vår!

T I L B U D

Elin Scott/Sarah Ness

Adresse ikke oppgitt

Dato.....: 20.04.2009

Tilbud nr.: 32158

Kunde nr..: 18695

Ref:

Vi takker for deres henvendelse og kan komme med følgende tilbud på:

Produksjon av prototype, stol iht. mottatte tegninger, beskrivelser samt dagens gjennomgang på vårt kontor.

Stolen foreslåes produsert i bøk med nødvendige lamineringer og sammenføyninger for og sikre bruddstyrke og formfasthet.

Tilvirkning av limformer, maler og jigger er beregnet til 40 timer.

Tilvirkning av selve produktet er beregnet til 45 timer.

Timepris kr : 560,- ekskl.mva. Sum kr : 47 600,- ekskl.mva.

"Studentrabatt" kr : - 5 600,- ekskl.mva.

Ved leveranse av minimum 6 stk. stoler vil vi kunne tilby en stk. pris på kr : 19 400,- ekskl.mva.

Leveringstid : Ved bestilling inneværende uke kan vi levere innen fristen 25.05.2009

Ekstra tilbudsopplysninger :

Ved eventuell produksjon vil det være ønskelig med dialog under selve formgivningsprosessen. Vi tenker spesielt på overgang ben/sete. Her må det foretaes noen endringer.

Pris ekskl. MVA.....: **kr 42 000,00**

Håper dette tilbudet er av interesse og at vi snart hører fra dere.

Skulle noe være uklart eller har du flere spørsmål, vennligst ta kontakt.

NB! Dette tilbudet er gyldig til 19. juni 2009.

Møbler - Innredninger - Trapper - Dører - Vinduer

Ringeriksveien 203, 1340 Skui. Tlf. 67 18 01 00 -- Fax 67 18 01 01 -- Mob. 95 19 81 70

E-post.: edmond@mobelsnekkeriet.no, Internett adresse.: www.mobelsnekkeriet.no mandag-fredag 08:00-16:00

Organisasjonsnr. NO 971 056 827 MVA

Bankkonto nr. 83800870766

T I L B U D

Med vennlig hilsen

KRIS og KJELL's møbelsnekkeri AS

Edmond Risth

Møbler - Innredninger - Trapper - Dører - Vinduer

Ringeriksveien 203, 1340 Skui. Tlf. 67 18 01 00 -- Fax 67 18 01 01 -- Mob. 95 19 81 70

E-post.: edmond@mobelsnekkeriet.no, Internett adresse.: www.mobelsnekkeriet.no mandag-fredag 08:00-16:00

Organisasjonsnr. NO 971 056 827 MVA

Bankkonto nr. 83800870766

Ref. Leselounge

20.mai 2009

NOTAT fra Akershus Kunstsenter

ang. ”snekkerproblemer” i forbindelse med Masteroppgaven til Elin Scott og Sarah Helene Malmo Ness

Elin Scott og Sarah Helene Malmo Ness skulle i forbindelse med sin masteroppgave produsere møbler som kunne passe inn i Akershus Kunstsenters nye rom – en leselounge. Møblene skal passe inn i rommet og underbygge ”konseptet”, og studentene skulle utforme unike møbler som tilfører leseloungen en innovativ design.

Under produksjonen av møblene opplevde de problemer bl.a med å finne ledige og kvalifiserte snekkere, og da de endelig fant en som var villig, og hadde tid, var han lite villig til å gi både konkret pristilbud og signere en kontrakt.

Som et kunstsenter med offentlige midler er vi nøye med å ha kontrakter på alle avtaler som innebærer en usikkerhet m.t.p økonomi / pristilbud. Også en designer bør sikre seg avtaler om pris og rettigheter før produksjonsstart. Derfor var min anbefaling til designerne å tegne en avtale der mest mulig informasjon var med, som leveringstid, antall, pris, rettigheter til formen, betalingsdato med mer. Dette prøvde designerne å få til, men snekkeren utsatte å lage en slik avtale. Etter det jeg fikk høre av studentene ville vedkommende ikke oppgi noe pris før møblene var ferdige. Han lovet bare at det skulle bli rimelig.

Da snekkeren nærmet seg ferdige møbler, kom det melding om at han ønsket kontant betaling to dager etter, samtidig med utlevering av møblene. Beløpet var oppgitt til kr. 41 060,-. Min tilbakemelding var at vi måtte ha en spesifisert faktura før utbetaling kunne skje. Jeg påpekte videre at beløpet var noe høyere enn det designerne hadde forespeilet meg (for en stol og en bokhylle), men at dette sikkert dreide seg om kommunikasjonsproblemer. Jeg godtok å betale beløpet, mot at vi fikk en faktura.

Etter dette opplevde studentene en ”meget ustabil snekker” som først sa de ikke fikk utlevert møblene før de var betalt kontant, deretter gikk han inn og endret på avtalen, for deretter å endre nok en gang osv. Enden på visa blir vel at studentene får kjøpe møblene mot betaling, og at Akershus Kunstsenter deretter vil kjøpe dem til leseloungen.

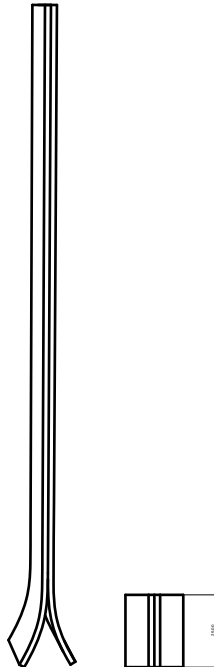
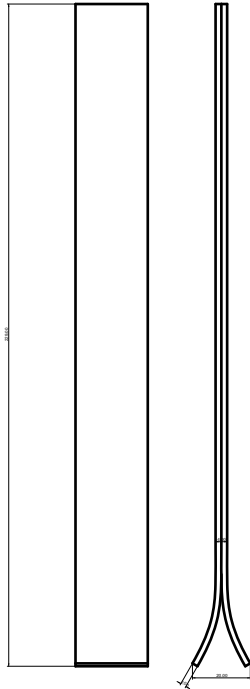
Dette har vært en bratt og tøff læringskurve for designerne. De har måttet erfare at mangel på kontrakt kan føre til store problemer og at en klar kommunikasjon er en stor fordel for å unngå problemer i alle ledd. Vi får håpe denne historien har bidratt til å skjerpe dem på alle måter, både i forhold til oppdragsgiver og til produsent.

Learning by doing er tross alt det beste ☺

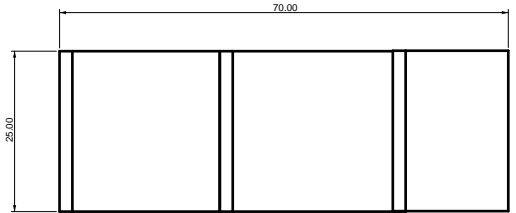
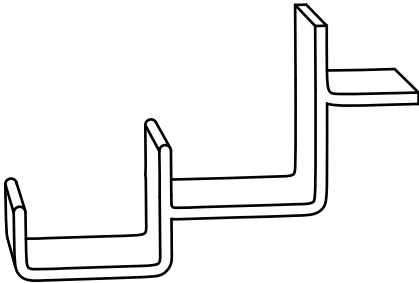
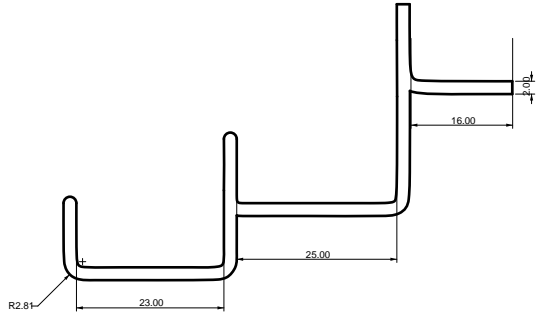
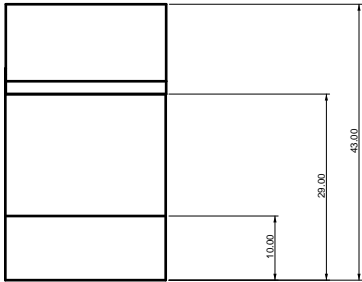
Mvh
Rikke Komissar
Daglig leder
Akershus Kunstsenter

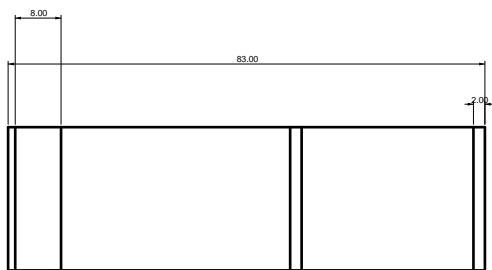
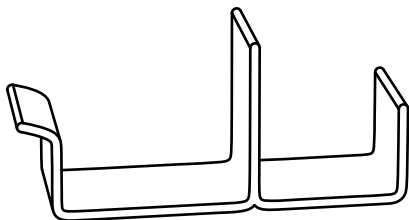
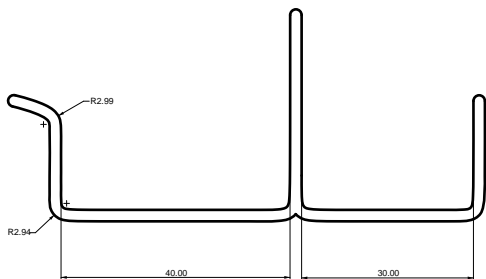
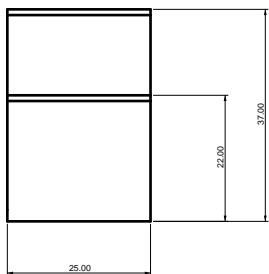
Arbeidstegnign av
stammen til bohyllen

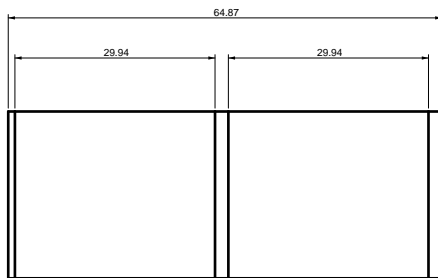
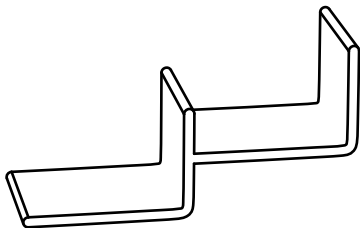
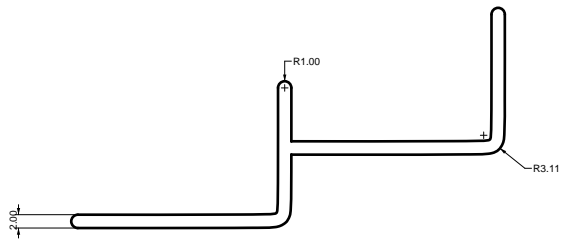
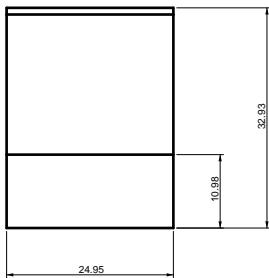
Foreløpig arbeidstegning gren 1 på bokhyllen Grow

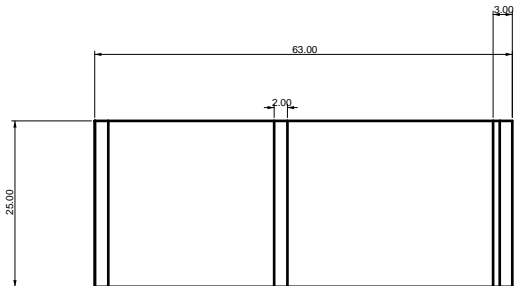
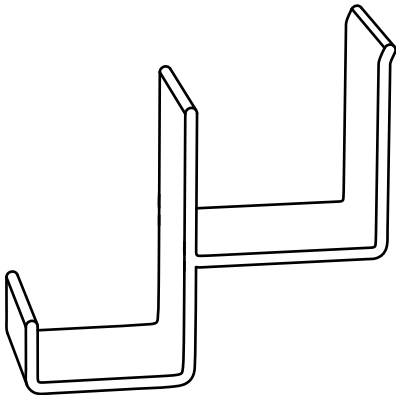
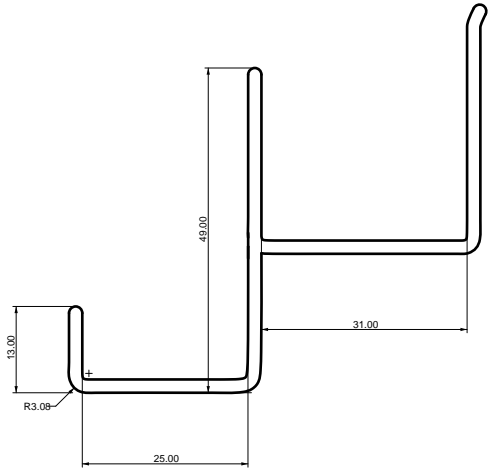
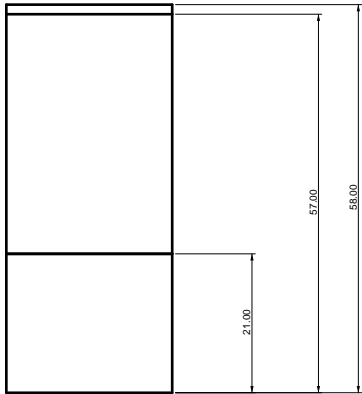
Foreløpig arbeidstegning gren 2 på bokhyllen Grow

Foreløpig arbeidstegning gren 3 på bokhyllen Grow

Foreløpig arbeidstegning gren 4 på bokhyllen Grow

Foreløpig arbeidstegning av avslapningsstolen Float

